

Årsredovisning 2024

Vaggeryds kommun

Kommunfullmäktige 2025-04-28 § xx
Diariennr. KS 2025/007

Version 2025-03-20 till KSAU 2025-03-26 uppd.2025-03-24

Innehållsförteckning

Inledning	3
Fakta om Vaggeryd	4
Året som gått	5
Förvaltningsberättelse	9
Översikt över verksamhetens utveckling	9
Den kommunala koncernen.....	12
Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16
Pensionsförpliktelser	17
Finansiella risker ur koncernperspektiv	17
Medelsförvaltning	18
Händelser av väsentlig betydelse	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	21
Vision, värdegrund och övergripande mål	23
Vision och värdegrund	23
Summering av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning	24
Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2024.....	26
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	42
Kommunfullmäktiges finansiella mål	42
Årets resultat för koncernen efter bokslutsdispositioner och skatt	45
Koncernens ekonomi – omvärldsanalys Jönköpings län.....	46
Årets resultat för Vaggeryds kommun	47
Vaggeryd kommuns ekonomi – omvärldsanalys Jönköpings län	49
Balanskravsresultat	52
Nämndernas ekonomiska sammanställning	53
Väsentliga personalförhållanden	56
Miljöredovisning	62
Förväntad utveckling inklusive omvärldsbevakning.....	65
Noter	70
Driftredovisning	81
Investeringsredovisning	81
Affärsdrivande verksamhet VA	86

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

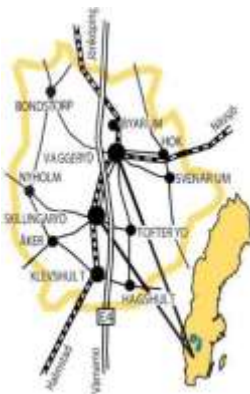
Gert Jonsson

Kommunstyrelsens ordförande (m)

Fakta om Vaggeryd

Vaggeryds kommun är belägen i västra kanten av det sydsvenska höglandet och har en yta av 830 km².

Här bor 14 825 invånare (2024-12-31). Angränsande kommuner är Jönköping, Nässjö, Sävsjö, Värnamo, Gnosjö och Gislaved. Kommunen har två centralorter, Vaggeryd och Skillingaryd samt två mindre tätorter, Hok och Klevshult.

Landsbygden är relativt tätbefolkad med sina lokala centra i form av småsamhällen och kyrkbyar.

Vaggeryds kommuns starka tradition av möbeltillverkning uppstod tack vare vagnstillverkningen och i Hagafors uppstod kring år 1860-talet Sveriges första möbelfabrik, Hagafors stolfabrik. Genom våra många profilstarka företag lever traditionen av möbeltillverkning och design vidare i Vaggeryds kommun. Företagens kreativitet gör oss till en självklar del i entreprenörsregionen.

Vaggeryds kommun har också ett unikt strategiskt läge och har etablerat sig som ett av Sveriges bästa logistikcenter. Kommunen tar en aktiv roll för att driva utvecklingen av järnvägen – med en elektrifiering vill vi skapa fler och bättre kommunikationsmöjligheter till våra närliggande städer för både persontrafik och effektiv godstrafik.

Centralorten Vaggeryd med 5736 (5736) invånare.

Centralorten Skillingaryd med 4227 (4237) invånare.

Tätorten Hok med 686 (678) invånare.

Tätorten Klevshult med 283 (279) invånare.

Året som gått

Förberedande arbete för ny förskola i Hok

I slutet av januari påbörjade tekniska kontoret arbetet med att anpassa vatten och avlopp för den antagna detaljplanen gällande ny förskola inom fastigheten Hok 2:110 med flera. Det aktuella området ligger mellan Runstensvägen och Alstervägen i centrala Hok. Arbetet utförs av Vaggeryds kommun tillsammans med entreprenör.

Samråd gällande vattentjänstplan för Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun har tagit fram en vattentjänstplan och tekniska nämndens arbetsutskott beslutade enligt protokoll 2024-01-09 § 5 att godkänna samrådsförslag till vattentjänstplan och skicka ut vattentjänstplanen på samråd. Under 2023 förändrades lagen om allmänna vattentjänster (LAV). Kravet enligt § 6a i lagen om allmänna vattentjänster är att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Likaså ska vattentjänstplanen enligt § 6b innehålla hela kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Vattentjänstplanen ska också innehålla en bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Miljö- och byggförvaltningens e-tjänster är igång

Från och med 1 januari 2024 så kan du via miljö- och byggförvaltningens e-tjänster göra ansökningar/anmälningar och beställningar vad gäller *bygga, bo och miljö*. E-tjänsterna ska underlätta för dig som har ärenden vad gäller *bygga, bo och miljö*. Bland annat så kan du via e-tjänsterna:

- ansöka om bygglov, rivningslov eller marklov
- ansöka om förhandsbesked, om du ska bygga där det inte redan finns bebyggelse
- ansöka om strandskyddsdispens
- anmälan för installation av eldstad/rökanal
- anmälningar, beställningar och många andra ärenden som handlar om bygga, bo och miljö.

Inbjudan till markanvisning Östra strand

Vaggeryds kommun bjöd in till markanvisningstävling i två steg för området Östra Strand. Den här markanvisningen har ett klart och tydligt mål; att hitta innovativa och utmärkande sätt att skapa en tydlig koppling mellan naturen och kvartersmarken.

Ukrainas flagga hissas

Vaggeryds kommun visar sitt stöd för Ukraina genom att hissa Ukrainas flagga på tvåårsdagen av Rysslands invasion.

Byggnation av stort batterilager för stabilare och grönare energiförsörjning i Vaggeryd

För att stärka den lokala energiförsörjningen och främja den gröna omställningen byggs ett energilager mellan Vaggeryds Energi och Vaggeryds chark. Med det här lagret vill man skapa en energireserv som kan hantera både över- och underskott av el i nätet, något som förväntas göra elnätet mer robust, pålitligt och kostnadseffektivt.

Polisen och Vaggeryds kommun avger medborgarlöfte

Vaggeryds kommun och polisen arbetar tillsammans för att förebygga brott och öka tryggheten i Vaggeryds kommun. På Brottsförebyggande rådets (BRÅ) ordinarie möte i mars skrev Vaggeryds kommun och polisen under medborgarlöfte för 2024. Kommunen och polisen lovar att tillsammans arbeta för att förebygga brott och skapa en ökad trygghet för kommunens invånare.

Försvarsmakten övar i Småland och Östergötland

För att öka den militära förmågan och Sveriges förmåga att ge och ta emot internationellt stöd genomförde Försvarsmakten i perioden april-maj ett flertal övningar i Småland och Östergötland.

Entreprenörsregionen firar 25 år av samarbete för tillväxt och utveckling

I maj samlades representanter för tolv kommuner på Tallnäs stiftsgård för att fira 25 år av Entreprenörsregionens arbete med att stärka förutsättningarna för tillväxt och konkurrenskraft. Med inspirerande föreläsningar, gruppdiskussioner och erfarenhetsutbyte reflekterades det över framgångar och framtida strategier för utveckling.

Genom Äldreomsorgslyftet har ytterligare fem undersköterskor examinerats

I april firade Vaggeryds kommun fem examinerade undersköterskor genom Äldreomsorgslyftet. Äldreomsorgslyftet är en möjlighet för dig att läsa till undersköterska samtidigt som du arbetar. I Vaggeryds kommun arbetar du 75% och studerar 25%. Det skiljer sig lite mellan olika kommuner hur man delar arbete och studier. Vaggeryds kommun kommer att fortsätta utbilda undersköterskor genom Äldreomsorgslyftet, som är ett statsbidrag. Syftet är att öka antalet undersköterskor i kommunen.

Landshövdingen på besök

Jönköpings läns nya landshövding Brittis Benzler besöker alla kommuner i länet. Under torsdagen den 2 maj var det dags för besök i Vaggeryds kommun.

Tillgänglighetsvandring i Vaggeryds centrum

En gemensam strävan för förbättrad tillgänglighet. Politiker och representanter från olika föreningar har genomfört en tillgänglighetsvandring i Vaggeryds centrum. Målet var att undersöka och diskutera tillgängligheten för personer med olika former av funktionsnedsättningar. Under rundan granskades olika aspekter av centrummiljön för att identifiera hinder och förbättringsområden.

EU-val

Under första kvartalet 2024 genomförde Valnämnden utbildning av samtliga röstmottagare inför Europaparlamentsvalet. Förtidsröstningen påbörjades den 22 maj, och valdagen ägde rum den 9 juni. Valet genomfördes utan större avvikelser. Valdeltagandet för Vaggeryds kommun, val till europaparlamentet 2024:

- Totalt antal röster: 5.856 (Förändring från föregående val: +217)
- Antal röstberättigade i räknade valdistrikt: 10 701
- Förändring från föregående val: +535
- Valdeltagande: 54,72 % (Förändring från föregående val: -0,75)

Sommarkul - hur kul som helst!

Sommarkul är en kostnadsfri verksamhet som finns i Vaggeryd och Skillingaryd men även i olika orter som Klevshult, Hok, Tofteryd. Sommarkul erbjuder olika aktiviteter, något för nästan alla, bland annat kubb, fotboll och kortlek. Alla barn och ungdomar mellan åldrarna 7-18 år är välkomna. Syftet enligt ledarna är att barn och ungdomar ska få ha det roligt på sommaren och ha någonstans att gå. Ingen anmälan krävs, det är bara att dyka upp.

Allt fler elever i Vaggeryds kommun når gymnasiebehörighet

Skolresultat i Vaggeryds kommun visar våren 2024 en markant förbättring i andelen elever som är behöriga till gymnasiet, med en ökning från 78,0% till 83,2% jämfört med föregående läsår. Båda kommunens skolor har bidragit till denna positiva utveckling.

Bäst företagsklimat i länet även 2024

I september publicerade Svenskt Näringsliv sin årliga ranking av det lokala företagsklimatet. Vaggeryds kommun toppade listan för Jönköpings läns tretton kommuner, precis som 2023, och mottog priset för bästa företagsklimat i länet även 2024.

Samverkan och relationer framgångsfaktorer för att förbygga brott

I slutet av oktober höll Vaggeryds kommun ett utökat lokalt brottsförebyggande råd. Representanter från flera aktörer, däribland Region Jönköpings län, länsstyrelsen, Polisen, Brottsförebyggande rådet (myndigheten), representanter från föreningar och näringsliv samlades för att stärka samarbetet i brottsförebyggande frågor.

Kommunens medborgare är trygga

Polisens trygghetsundersökning som presenterades i december visar att medborgarna i kommunerna Gnosjö, Vaggeryd, Gislaved och Värnamo känner sig tryggare nu än för ett år sedan.

Frågorna som medborgarna besvarar handlar om utsatthet för brott, oro för att utsättas för brott, känsla av otrygghet och hur man uppfattar polisens arbete.

Vi-tillsammansdagarna

Under Vi-tillsammansdagarna delar vi med oss av framgångsrikt förbättringsarbete och viktiga händelser som skett under året. I Vaggeryds kommun förvandlas idéer till verklighet, och vi är en plats där vi tillsammans gör skillnad. Detta är ett tillfälle för gemenskap där vi möts över förvaltnings- och bolagsgränser och bygger vidare på den vision och värdegrund som vår organisation vilar på. Under fyra tillfällen i december samlades cirka 1100 medarbetare för att delta i dessa dagar.

På Vi-tillsammansdagarna framförde kommunens ledningsgrupp en sång om Vaggeryds kommun vision och värdegrund där text och musik är skapad med hjälp av AI.

Så används dina skatte kronor

100 kronor i skatt till kommunen användes under 2024 så här...

20,8 kronor till Äldre och funktionshinderomsorg

16,3 kronor till Grundskola

11,0 kronor till Barnomsorg

21,1 kronor till Gymnasieskola inklusive vuxenutbildning

11,4 kronor till Individ och familjeomsorg och sociala insatser

3,6 kronor till Bibliotek, Sim- och sporthallar samt övrigt inom kultur och fritid

4,7 kronor till Gatuförvaltning, Fastighetsförvaltning och övrig teknisk verksamhet

6,2 kronor till Kommunstyrelsens verksamhet

1,6 krona till Räddningstjänst

0,5 krona till Miljö- och byggverksamhet

2,6 krona till Arbetslivsfrämjande åtgärder

0,2 krona Övrigt t.ex. valnämnd, Revision, Överförmyndare mm

Och så här får kommunen sina pengar

59 % av kommunens intäkter kommer från kommunalskatt

21 % av kommunens intäkter kommer från generella statsbidrag samt inkomstutjämningsbidrag

6 % kommer från taxor och avgifter för kommunens verksamheter inklusive affärsdrivande verksamhet

5 % är statliga bidrag till kommunens olika verksamheter

7 % kommer från övrigt t.ex. försäljning av verksamhet och varor och reavinst

2 % kommer från hyror och arrenden

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Vaggeryds kommun

Nyckeltal, mnkr om inget annat anges	2024	2023	2022	2021	2020
Externa intäkter	258,1	204,2	287,7	174,4	202,2
Externa kostnader	1 271	1 204	1 168	1 043	1 008
Skatteintäkter generella statsbidrag och kommunal utjämning	1 066*	1 029*	980*	927 *	853
Årets resultat	43,4	37,5	105,9	63,8	50,2
Tillgångar	1 899	1 775	1 689	1 633	1 547
Skulder och avsättningar	750	891	842	891	868
Eget kapital (inkl ansvarsförbindelse)	928	884	848	742	678
Långfristiga lån	430	430	430	530	555
Soliditet (inkl ansvarsförbindelse.)	40,9%	40,7%	40,2%	34,3%	31,1%
Skattefinansierad investeringsnivå	101,7	115,3	96,5	28,9	79,3
Självfinansieringsgrad skattefin.investeringar	103 %	84 %	166 %	417 %	119 %
Antal tillsvidareanställda och visstidsanställda	1 313	1 210	1 222	1 193	1 045
Antal invånare	14 825	14 811	14 854	14 746	14 532

*inklusive statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,4 mkr (2024) 5,5 mnkr (2023), 5,4 mnkr (2022), 3,4 mnkr (2021) och statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (2022). Dessa bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.

Befolkningsutveckling

10 års utveckling	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Befolkningsutveckling	13 229	13 372	13 644	13 840	13 980	14 275	14 532	14 746	14 854	14811	14825
Årlig förändring	20	143	272	196	140	295	257	214	108	-43	14

Befolkningsutveckling per geografiskt område per 2024-12-31

Område tätort/ landsbygd Vaggeryd	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 varav män	2024 varav kvinnor	Skillnad 2023 - 2024
Vaggeryd	5 438	5595	5740	5787	5736	5736	2896	2840	0
Skillingaryd	4 230	4257	4241	4259	4237	4227	2186	2041	-10
Hok	663	663	676	670	678	686	366	320	8
Klevshult	293	292	296	298	279	283	150	133	4
Byarums landsbygd	1 093	1127	1154	1164	1167	1190	617	573	23
Bondstorps förs	424	439	434	437	440	444	236	208	4
Tofteryds landsbygd	572	586	602	606	605	595	285	310	-10
Åkers landsbygd	597	601	608	612	634	619	325	294	-15
Hagshult landsbygd	334	333	336	339	344	344	178	166	0
Svenarums landsb.	621	628	648	670	673	682	356	326	9
Restförda	10	11	11	12	18	19	11	8	1
Totalt	14 275	14 532	14 746	14 854	14 811	14 825	7 606	7 219	14

Delområde skolupptagningsomr åden	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 varav män	2024 varav kvinnor	Skillnad 2023 - 2024
Vaggeryds delområde	5 717	5 885	6019	6060	6013	6016	3042	2974	3
Skillingaryds delområde	4 653	4 686	4682	4704	4686	4665	2395	2270	-21
Hoks delområde	816	816	832	832	836	849	460	389	13
Byarums delområde	784	809	844	858	861	881	459	422	20
Klevshults delområde	757	762	774	776	758	759	391	368	1
Åkers delområde	632	638	646	651	673	662	347	315	-11
Bondstorps delområde	454	467	465	470	469	473	248	225	4
Svenarums delområde	452	458	473	489	497	501	253	248	4
Restförda	10	11	11	12	18	19	11	8	1
Total inkl- restförda	14 275	14 532	14 746	14 854	14 811	14 825	7 606	7 219	14

Antal 0-åringar per 2024-12-31

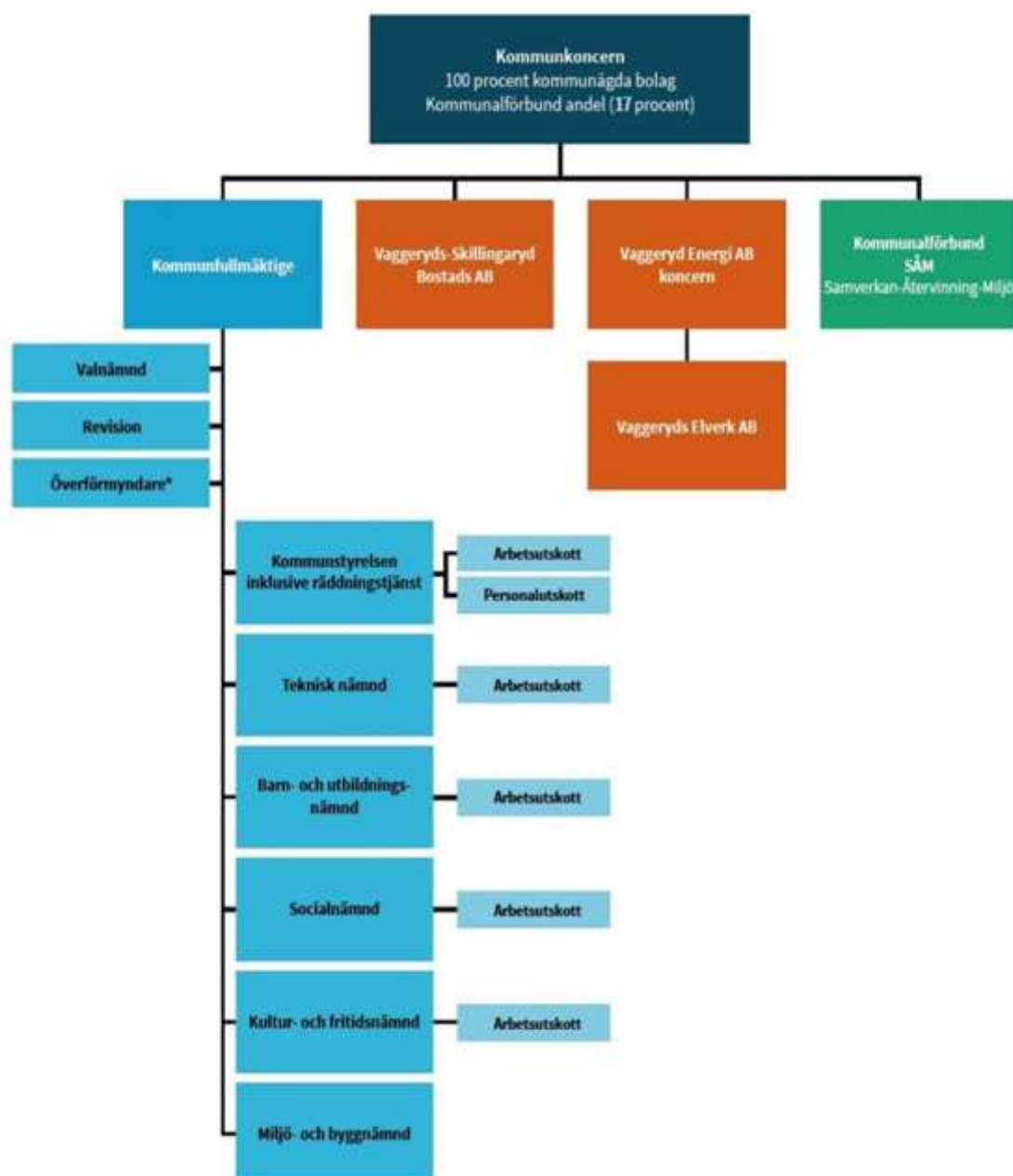
Födelselsetal Vaggeryd	2019	202	2021	2022	2023	2024	2024 varav män	2024 varav kvinnor
Vaggeryd	63	76	89	82	64	59	28	31
Skillingaryd	49	42	44	37	43	34	14	20
Hok	5	8	10	6	5	10	7	3
Klevshult	3	2	1	4	1	2	1	1
Byarums landsbygd	9	18	15	12	8	15	8	7
Bondstorps församling	10	6	5	7	3	4	2	2
Tofteryds landsbygd	8	10	7	9	4	5	1	4
Åkers landsbygd	5	7	5	7	7	5	2	3
Hagshult landsbygd	6	5	2	5	4	2	0	2
Svenarums landsbygd	8	6	5	7	6	8	4	4
Restförda	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	166	180	183	176	145	144	67	77

Födelselsetal per Delområde skolupptagningsområden	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024 varav män	2024 varav kvinnor
Vaggeryds delområde	64	81	91	82	65	62	29	33
Skillingaryds delområde	54	49	49	44	46	35	14	21
Hoks delområde	6	8	11	7	5	12	8	4
Byarums delområde	8	13	12	11	6	12	7	5
Klevshults delområde	10	10	4	12	6	7	2	5
Åkers delområde	7	7	6	7	7	6	2	4
Bondstorps delområde	10	6	6	8	4	4	2	2
Svenarums delområde	7	6	4	5	6	6	3	3
Restförda	0	0	0	0	0	0	0	0
Total inkl- restförda	166	180	183	176	145	144	67	77

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Vaggeryds Energi AB och Vaggeryds Skillingaryd bostads AB. Näringslivsverksamheten bedrivs sedan 2020 i kommunal förvaltning. Därtill finns ett kommunalförbund – Samverkan Återvinning Miljö (SÅM) tillsammans med Värnamo, Gislaved och Gnosjö.

Kommunen anlitar privata utförare inom personlig assistens, förskole- och grundskola samt städ och vaktmästeri. Inom den tekniska och inom delar av samhällsbyggnad avropas externt stöd i stor utsträckning.

Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB bildades 1996. Enligt ägardirektivet ska VSBo främja bostadsförsörjningen i kommunen och bidra till kommunens målsättning om en ökad befolkning. Detta framförallt genom nyproduktion av attraktiva hyresrätter. Bolagets verksamhet finansieras främst via hyror. Långsiktiga investeringar kan finansieras med lån för vilka kommunen kan lämna borgen. Borgensavgift erläggs i dessa fall. Bolaget har en hög andel gröna lån. Långsiktiga investeringar för nyproduktion kan finansieras genom avyttring av äldre bostadsbestånd.

- Bolaget ska på sikt eftersträva en avkastning på bokfört eget kapital på 8 % i genomsnitt över en mandatperiod.

Kommentar: Avkastningskravet mäts genom avkastningen på bokfört eget kapital. Måttet beräknas som: (årets resultat efter skatt dividerat med eget kapital i slutet av föregående år inklusive aktuell del av beskattade reserver).

- Soliditeten ska inte understiga 10 % i snitt under en mandatperiod. Bolaget ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 15 %.

Kommentar: Målet beräknas som: (eget kapital dividerat med totala tillgångar).

Vaggeryds Energi AB bildades 1 januari, 1995 genom sammanslagning av Vaggeryds Värmeverk AB och elhandelsorganisationen inom Vaggeryds Elverk i enlighet med förslag om ny ellagstiftning. Bolaget har fyra verksamhetsgrenar: Elhandel, fjärrvärme, optofiber och elnät.

Från och med 2020 ingår Elverket som dotterbolag till Vaggeryds Energi AB. Bolagskoncernen ska bedriva sin verksamhet på ett sådant sätt att kostnaderna för verksamheten täcks genom taxor och avgifter. Taxor och avgifter ska hållas rimliga i förhållande till de kostnader som ryms inom ramen för en effektiv drift av verksamheten. Vaggeryds energi är ett samhällsnyttigt bolag som bygger och äger teknisk infrastruktur i Vaggeryds Kommun. Bolaget har som affärsidé att bidra med en hållbar tillväxt inom kommunens geografiska område. Bolagets vision är "tryggt och nära för en enklare vardag". Vaggeryds Energi finns till för att lösa lokalsamhällets behov samt verka för en effektiv utbyggnad av nya bostadsområden, företag, skolor, förskolor och allt annat som byggs i en växande kommun.

Avkastningskravet ska mätas genom avkastningen på sysselsatt kapital. Avkastning på sysselsatt kapital ska uppgå till 3 % i genomsnitt över en mandatperiod*.

Kommentar: Måttet beräknas som: (Rörelseresultat + finansiella intäkter)/Sysselsatt kapital där; Sysselsatt kapital = totala tillgångar – ej räntebärande skulder.

**Enligt beslut bolagsstämman Vaggeryds Energi 2023-05-23 är det utifrån rådande omvärldsfaktorer och marknadsförutsättningar som ger osäkra förutsättningar för bolagets ekonomi föreslås för denna mandatperiod inget krav på avkastning. Långsiktigt är det inte hållbart att inte ha en avkastning men temporärt är det inte motiverat givet de stora prisförändringar gentemot kund som hade blivit konsekvensen av ett bibehållet avkastningskrav.*

- Bolagskoncernen ska på sikt eftersträva en soliditet om minst 30 %. På kort sikt kan soliditeten tillåtas sjunka till 20 %, till följd av tillfälligt högre investeringsnivåer.

Den årliga utdelningen från VEAB koncernen ska minst uppgå till 2,5 mnkr.

Samverkan Återvinning Miljö, (SÅM) är ett kommunalförbund som startades 2018 av kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Uppdraget är att bära det kommunala ansvaret för hushållsavfall samt att bidra till en långsiktigt hållbar utveckling genom minskat avfall och ökad återvinning. Ägarandelen grundar sig på befolkningssiffran för ingående kommuner 2022-12-31. Vaggeryds andel är 17 % och denna del konsolideras i den sammanställda redovisningen.

Uppföljning av verksamhet som drivs av privata utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. En juridisk person är ett aktiebolag, handelsbolag, ekonomisk eller ideell förening eller stiftelse. Även idéburna organisationer och kooperativa föreningar kan vara privata utförare. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag är inte att betrakta som privata utförare.

Formellt överlämnas verksamheten oftast efter en offentlig upphandling, enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) eller ett valfrihetssystem enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) införs samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Vaggeryds kommun anlitar privata utförare i flera av kommunens verksamheter. En liten kommun har ibland små möjligheter att upprätthålla specialistkompetens inom alla områden som kommunen är ålagd att hantera. Det kan röra sig om experter och konsulter som anlitas för specifika projekt eller uppdrag. Ibland behöver verksamheten även tillfälligt förstärkas för att klara av behoven.

Fullmäktige antog i maj 2017 sitt första program för uppföljning och insyn av kommunal verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet reviderades under 2021 och ett nytt program antogs av kommunfullmäktige 2022-01-31 §7.

Nedan följer ett urval av privata utförare för 2024:

Städentreprenader

Barn- och utbildningsförvaltningen har i dagsläget 2 externa utförare av städ. Det genomförs en kontinuerlig uppföljning från barn- och utbildningsförvaltningen genom kvalitets kontroll minst 1 ggr/månad genom att platsbesök genomförs. Det genomförs även driftmöten med entreprenörer kvartalsvis samt att årsvis hålls avtalsmöte. I händelser av avvikelser i lokalvården finns en tät dialog mellan verksamhet, förvaltning och städbolag för att åtgärda snarast möjligt.

Utifrån fullmäktigebeslut har barn- och utbildningsförvaltningen under 2024 skapat en städorganisation i egen regi. Lokalvården har därför succesivt tagits över löpande när gällande avtal löpt ut, vi räknar med att organisationen är helt uppbyggd under 2026.

Skolskjuts

Under 2024 har en ny skolskjutsupphandling genomförts, men som ännu ej är avslutad då tilldelningen är överklagad. Upphandlingen har haft ett större fokus på formen av kvalitetsuppföljning och förbättrat samarbete med vald entreprenör.

Personlig assistans

Socialförvaltningen har 2021-10-01 tecknat avtal enligt LOU med ny utförare, Assistanspoolen Omsorg Sweden AB, av personlig assistans. Avtalet gäller tom 2025-09-30 och en ny upphandling ska påbörjas under våren 2025.

Försäkringskassan äger ärendena med assistansersättning och kommunen betalar bara de 20 första timmarna/vecka och brukare. Timbeloppet för 2025 är 342,60 kr.

Det är bara kommunens LSS-insatser och beslut som följs upp, inte insatser och beslut från andra myndigheter, enligt Socialförsäkringsbalken.

Eftersom statlig assistansersättning ansöks om, utreds och betalas ut av Försäkringskassan enligt 51 kap. socialförsäkringsbalken, har kommunen ingen rätt att utreda, bedöma eller följa upp assistansersättningen.

Sotning

Uppföljning av sotningsverksamheten hanteras som tidigare via en samordnartjänst som är placerad på räddningstjänsten i Jönköpings kommun. Samordnartjänsten följer upp verksamhetens mål kvartalsvis och på årsbasis jämfört med av kommunen beslutade frister.

Regelbundna avstämningars -och utvecklingsmöten med dialog kring uppföljning hålls med entreprenören samt med ansvariga på räddningstjänsten. För Vaggeryds kommun bedöms resultaten för sotning och brandskyddskontroll även under 2024 vara mycket bra.

Under 2024 har en ny upphandling genomförts och ett nytt avtal har också trätt i kraft. Ny entreprenör är Sävsjösotaren AB.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen påverkar dels efterfrågan på våra tjänster, dels storleken på skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Vaggeryds kommun hade den 31/12-2024 14 825 invånare, vilket är en ökning med 14 invånare jämfört med 31/12-2023. Efter 2023 visades ett trendbrott efter flertal år av ökning av antal invånare. Mellan 2022 och 2023 minskade antal invånare med 43 och 2024 år är kommunens invånarantal, trots en ökning mellan 2023 och 2024, inte uppe i det invånarantal kommunen hade 2022.

I Jönköpings län visades även detta trendbrott för flertal kommuner 2023. Utfall 2024 visar att bara 6 av 13 kommuner ökar sin befolkning mellan 2023 och 2024. (Habo, Eksjö, Jönköping, Mullsjö, Vaggeryd och Vetlanda) Trenden visar på låga födelsetal och bara 4 av 13 kommuner visar ett födelseöverskott mellan 2023 och 2024 och 6 av 13 kommuner visar på ett positivt flyttningsnetto.

Försörjningskvot, Vaggeryds kommun 2024

Demografisk försörjningskvot är ett mått som visar hur många personer det finns utanför den arbetsföra befolkningen jämfört med personer i arbetsför ålder. Demografiska försörjningskvoten beräknas som summan av antal personer 0-19 år och antal personer 65 år och äldre dividerat med antal personer 20-64 år. Ett värde över 1 innebär att gruppen äldre och yngre är större än den i arbetsför ålder. Måttet är rent demografiskt och tar bara hänsyn till antalet personer i olika åldrar. Hur många personer som i praktiken arbetar beaktas inte i beräkningen. Måttet redovisar förhållandet i antal och ska inte förväxlas med andelar/procent.

Utfallet för Vaggeryds kommun är för 2024 oförändrat 0,86 vilket är bättre än genomsnittet i Sverige (0,91), och länet (0,90). Källa: SCB..

Arbetslöshet

Arbetslösheten i Vaggeryds kommun har under 2024 ökat något och är högre än 2023. Antal inskrivna arbetslösa i december 2024 var 353 jämfört med 317 föregående år motsvarande period. Andelen arbetslösa i Vaggeryds kommun december 2024 var 4,7% vilket kan jämföras med 2023 4,2%. Vaggeryds kommuns arbetslöshet är lägre än både riket (7,1%) och Jönköpings län (6,3%). Vid jämförelse av tfallet december 2023 med december 2024 så har rikets arbetslöshet ökat från 6,6 % till 7,1% och Jönköpings län har en ökning från 5,9% till 6,3% .

Arbetslösheten är högre bland både kvinnor och män december 2024 jämfört med samma period föregående år. Länets samlade arbetslöshet för kvinnor är 6,1 % vilket motsvarar 5 391 personer. Rikets motsvarande siffra är 7,0 %. Vaggeryds arbetslöshetssiffra för kvinnor är 4,1 % vilket motsvarar 161 personer vilket kan jämföras med 4,1 % december 2023

Länets samlade arbetslöshet för män är 6,4 %, vilket motsvarar 6 180 personer. Rikets siffra är 7,3 % . Vaggeryds arbetslöshetssiffra för män är 4,9 % vilket motsvarar 192 personer. vilket kan jämföras med 4,3 % december 2023.

I december 2024 var 49 ungdomar (18-24 år) motsvarande 6,7 % öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i Vaggeryds kommun vilket är en ökning jämför med samma period föregående år då 5,5 % motsvarande 42 ungdomar var öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd.

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 10,0 procent i Vaggeryd december månad vilket är samma som motsvarande period föregående år. Långtidsarbetslösa i Vaggeryds kommun, dvs de som varit utan arbete i minst ett år, är något fler december 2024 jämfört med december 2023; 116 jämfört med 103.

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett pensionsåtagande uppgående till 355,2 mnkr. (303,6 mnkr). För att möta kommande pensionsutbetalningar har Vaggeryds kommun avsatt medel i en placeringsportfölj. Placeringarnas bokförda värde 2024-12-31 är 180,8 mnkr (165,5 mnkr). Bokförda värden är samma som marknadsvärden från och med redovisningsåret 2019. Återlånade medel (skillnad mellan förpliktelse och marknadsvärdet för förvaltade pensionsmedel) uppgår till 174,4 (138,1 mnkr). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse inklusive löneskatt uppgår till 226,8 mnkr (221,8 mnkr).

Den avgiftsbaserade delen av avtalspensionen disponeras från och med år 1998 av den anställde för eget val av förvaltare. Kvarstående avsättning 112,6 mnkr (81,8 mnkr) avser bland annat pensioner enligt PA-KL och kompletterande ålderspension.

Pensionsmedelsförvaltningen styrs av riktlinjer antagna i kommunfullmäktige, uppdaterade 2021-03-01 § 26.

Medel för framtida pensioner	2020	2021	2022	2023	2024
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser from 1998-01-01	49	55	60,5	81,8	112,6
Avsättning, pensionsförpliktelser (exkl.) löneskatt till och med 1997-12-31	49,5	61,9	50,4	60,1	75,4
Ansvarsförbindelse inkl. löneskatt till och med 1997-12-31 (exkl.ack.vinster)	197,2	181,7	168,8	161,7	151,4
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkringar					15,8
Summa totala förpliktelser	295,7	298,6	297,7	303,6	355,2
Finansiella placeringar, bokfört värde (Garanterat belopp)	155	167,3	155,9	165,5	180,8
Summa totala förpliktelser minus finansiella placeringar (bokfört värde)	140,7	131,3	141,8	138,1	174,4
Realiserat resultat, avkastning eller värdeökning året, mnkr	-4,4	12,3	-11,4	9,7	15,3
Återlån i verksamheten	140,7	131,3	141,8	138,1	174,4

Värdeökning samt realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2024 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med 15,3 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisnings rekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionsskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld. Förändringen av marknadsvärden har bokförts på samma sätt som realiserade vinster.

Finansiella risker ur koncernperspektiv

Kommunkoncernens finansiella risker utgörs främst av:

- Refinansieringsrisk
- Ränterisker
- Operativa risker
- Koncern risk

Refinansieringsrisk och kapitalbindning

Med refinansieringsrisk avses risken att vid någon tidpunkt inte ha tillgång till, eller endast mot en ökad kostnad ha tillgång till medel för betalningar. För att begränsa refinansieringsrisken ska kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid.

Ränterisker och räntebindning

Med ränterisk menas risken kring framtida ränteutveckling och att värdet på en tillgång eller kostnaden för ett lån negativt förändras på grund av en oväntad förändring av räntenivån. Kommunkoncernens upplåningsportfölj ska eftersträva en genomsnittlig räntebindning om 2 år med ett tillåtet intervall mellan 1,5 och 6 år.

Operativa risker

Operativa risker avser bland annat risker för förluster till följd av interna processer och rutiner är felaktiga eller inte ändamålsenliga, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser inklusive legala risker.

Koncern risk

Risken att koncernens helägda bolag och kommunen inte ser den totala konsoliderade risken i skuldportföljen vilket kan leda till koncentrationsrisker som bidrar till ökad ränterisk. En strategi är att skapa jämna förfall på koncernnivå, i syfte att minska risken för att en stor del av skulden omsätts, då villkoren på marknaden är ogynnsamma.

Låneskuld och borgensåtagande

Låneskulden i koncernen uppgår 2024 till 1 352,1 mnkr. Borgensförpliktelsen per invånare har ökat de senaste åren.

Utveckling av lån i kommunkoncernen	2020	2021	2022	2023	2024
Vaggeryds kommun	555,0	530,0	430,0	430,0	430,0
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478,0	478,0	478,0	478,0	478,0
Vaggeryds Energi AB	50,0	80,0	120,0	310,0	425,0
Samverkan Återvinning Miljö	22,5	22,5	20,5	19	19
Koncern	1 105,5	1 110,5	1 048,5	1 237,0	1 352,1

Borgensåtagande, mnkr	2020	2021	2022	2023	2024
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	478	478	478	478	478
Vaggeryds Energi AB	50	80	120	310	425
Samverkan Återvinning Miljö	22,5	22,5	20,5	19	19
Västra Fiberföreningen	15,0	23,7	17,3	16,8	16,3
Östra Fiberföreningen	2,7	4,7	4,2	2,6	2,1
Borgensåtagande, exklusive Kommuninvest	568,2	608,9	640,0	826,4	940,4
Borgensåtagande per invånare, kr	39 098	41 293	43 088	55 794	63 433

SÅM: kommunens andel 2024 17 %

Medelsförvaltning

Vaggeryds kommun har av fullmäktige två beslutade Riktlinjer för medelsförvaltning

- Riktlinjer för skuldförvaltningen, antagen av kommunfullmäktige 2020-04-27 samt
- Placeringsriktlinjer för pensionsmedelsförvaltning, antagen av kommunfullmäktige 2021-03-01 §26

Riktlinjer för skuldförvaltningen

Syftet med riktlinjer för skuldförvaltning är att:

- fastställa skuldförvaltningens mål,
- fastställa ramar och riktlinjer för begränsning av de finansiella risker som förekommer inom skuldförvaltning.
- fastställa spelregler.
- tydliggöra ansvars- och rollfördelningen.

Skuldförvaltningens mål är att:

- aktivt minimera kostnader och risker för kommunkoncernens finansiering
- säkerställa tillräcklig likviditet i koncernen.
- säkerställa ett koncernperspektiv i skuldförvaltningen.

- öka kompetensen i skuldförvaltningen och minska sårbarheten i koncernen.
- Vid finansiering av projekt som bedöms vara miljöinriktade ska det övervägas om så kallad grön finansiering är möjlig och lämplig

Pensionsmedelsförvaltning

Kommunens övergripande mål med den långsiktiga kapitalförvaltningen är främst att skapa en buffert för stigande pensionskostnader.

Riskbegränsning

Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 10 % i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 12 månaderna.

Ansvarsfulla placeringar

För att agera som en ansvarsfull investerare ska kommunen ta hänsyn till långsiktigt hållbar utveckling i pensionsmedelsförvaltningen. Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i konventioner, resolutioner och motsvarande internationella avtal utfärdade av FN inom nyss nämnda områden

Återinvestering av utdelningar

Tillgångarna i pensionsmedelsförvaltningen får inte belånas. Räntor och utdelningar eller motsvarande avkastning på fondens tillgångar ska återinvesteras.

Rapportering

Månatligen gör Söderberg och Parternas, vilka är kommunales externa förvaltare av pensionsmedelsförvaltning, en sammanställning av pensionsmedelsförvaltningens fördelning på olika tillgångsslag till de övergripande placeringslimiterna, sammanställning över utveckling av pensionsmedelsförvaltningen och utveckling mot valda jämförelseindex samt en avstämning av pensionsmedelsförvaltningen mot riskbegränsningen. Söderberg och Partners rapportering december månad 2024 nedan;

Aktuell risk situation

Vid månadsskiftet var marginalen ned till säkerhetsgolvet 9,5 %, vilket betyder att tillgångarna kan minska 9,5 % i värde innan de når säkerhetsgolvet.

Sannolikheten att gå under skyddsnivån någon gång på ett års sikt (givet att aktuell allokering bibehålls) är låg. Analysen gör gällande att den högsta tillåtna andelen aktier i portföljen givet riskmålet är 43,0 %. Oavsett vad risksimuleringen visar är förvaltningen av kapitalet alltid underkastad rådande placeringspolicy.

Analysen gör gällande att den högsta tillåtna andelen aktier i portföljen givet riskmålet är 43,0%. Aktuell aktieexponering uppgår till 37,6% och understiger därmed maximal andel enligt riskmodellen med 5,4 %.

Förväntad tillgångs utveckling

Den förväntade avkastningen för portföljen är 4,3 % det kommande året baserat på en simulering av den aktuella portföljen. Analysen visar dock att spridningen mellan de olika utfallen är stor där gränsen för de 5 % bästa utfallen är 15,2% medan gränsen för de 5 % sämsta är -6,7 %.

Händelser av väsentlig betydelse

Inflation påverkan av ekonomin

Kommunens ekonomi har under 2024 påverkats av effekten av tidigare års inflation ökning främst avseende kostnader för pensioner. Totalt är kostnaderna för pensioner 2024 97,5 mnkr vilket kan jämföras med 2023 82 mnkr. Nämnderna är fortfarande påverkade av höga kostnader från tidigare års inflationsutveckling.

Vinster vid försäljning av exploateringsmark

I bokslut 2024 uppgår vinst om totalt 72,1 mnkr för försäljning av exploateringsmark och försäljning av tomträtt. Främst är det vinster vid försäljning av områdena Logpoint Stigamo, Norr om travbanan, Söder om travbanan och Båramo.

Investeringar

Byggnation av nya mellanstadiet Hjortsjöskolan pågick under året och byggnation av ny förskola i Hok samt Byarum skola förbereddes. Ombyggnad har påbörjats för Storgatan Skillingaryd. Planering för utbyggnad av infrastruktur för exploateringsområde Östra Strand och underlag för byggnation av två nya broar och fiskvandringssväg Kvarnen i Vaggeryd är genomfört. Inventering av fastighetsunderhåll har slutförts under året samt att underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd med kommunala verksamheter har upprättats. Omvandlingsområde kommunalt VA utökat verksamhetsområde Rastad, Åhult utmed Fängen och Sandsjön pågick under året.

Nytt värmesystem för Hok skola är drift.

Ny huvudpumpstation i Vaggeryd med reservkraft och bräddmagasin är driftsatt.

Säker passage Jönköpingsvägen, Hjortsjöskolan i Vaggeryd har byggts.

Ny lekplats i Hok har byggts och blivit invigd.

Underhåll och utveckling av badplatserna har skett i samverkan med lokala aktörer samt Arbetsmarknadsenheten. Hjortsjöns badplats har fått en ny brygga och parkeringen vid Linnesjöns badplats har breddats och asfalterats. Under året har ett utvecklingsarbete fortsatt med Smålandsleden där regionen fått 6 mnkr att omsätta. För Vaggeryds kommun har det bland annat lett till röjning av led, nya spänger och ett vindskydd vid Sandsjön. Med ideella krafter har Munkaleden i Svenarum invigts.

Säkerhet och beredskap

Under 2024 har vi på allvar satt igång det konkreta arbetet med robusthetshöjande åtgärder avseende gemensamma kritiska beroenden på koncernnivå. Identifieringen av de gemensamma kritiska beroendena gjordes under föregående år genom arbete med kontinuitetshandtering och risk- och sårbarhetsanalys. Arbetet med åtgärder och investeringar görs bland annat med hjälp av tvärprofessionella arbetsgrupper med representation från hela kommunkoncernen. Vissa delar är genomförda/beställda, annat är på gång eller i planeringsstadiet. Kartläggningen om vad som behöver förbättras avseende krisledningsförmåga är klar för vidare arbete under 2025.

Avseende cyber och informationssäkerhet har arbetet ytterligare intensifierats med anledning av omvärldsläget där organisationens fokus har varit att få struktur och följsamhet till ISO-standard 27000 för att leva upp till gällande och kommande lagstiftning som får stor påverkan på kommunens verksamheter.

Under våren genomfördes en kartläggning av brottsligheten i Vaggeryds kommun vilket resulterade i en lägesbild och åtgärdsplan som antogs av kommunstyrelsen i juni. Arbetet med kartläggning, lägesbild och åtgärdsplan är direkta krav i den nya lagstiftning om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete som började gälla 1 juli 2023.

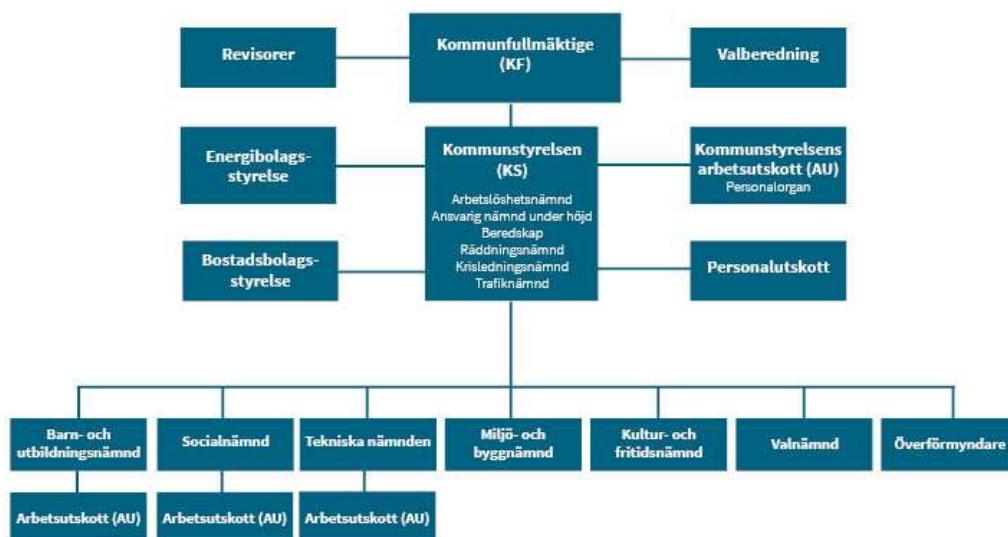
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens organisation

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen med 41 ledamöter samt 25 ersättare, vilka väljs vart fjärde år i kommunvalet. Följande fördelning av ledarmöten under 2024 Socialdemokraterna 13, Moderaterna 8, Sverigedemokraterna 7, Centerpartiet 4, Krisdemokraterna 4, Liberalerna 2, Empa(r)tiet 2 och Vänsterpartiet 1.

Kommunfullmäktige beslutar bland annat om budget och ekonomiska långtidsplaner, skatter, avgifter, årsredovisning, köp och försäljning av fast egendom, de utser även ledamöter i styrelser och nämnder och beslutar om inriktningsmål för nämndernas verksamhet.

Nämndernas och styrelsernas uppgift är att se till att verksamheten inom det avsedda området bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt.

Styrning ledning uppföljning

Styrning, ledning och uppföljning i Vaggeryds kommun utgår från vision, värdegrund och de förutsättningar som anges i budgeten. Vaggeryds kommuns Strategiska plan och budget inkl. investeringsbudget, antas av kommunfullmäktige och är kommunfullmäktiges övergripande styrdokument.

Utgångspunkten för styrningen är Kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. En av Vaggeryds kommuns framgångsfaktorer för att nå god ekonomisk hushållning är planeringsprocessen. Kommunen samlar merparten av de budgetrelaterade ärendena till kommunens budgetprocess och budgetberedning, vilken är utsedd av kommunstyrelsen. Processen handlar om att lyssna och kommunicera olika parter/verksamheters utmaningar och samtidigt skapa förståelse och ett gemensamt ansvar för helheten. Budgetprocessen skapar delaktighet och helhetssyn.

Kommunstyrelse och nämnderna har att fatta beslut inom ramen för Strategisk plan och budget. Kommunstyrelse och nämnder har befogenhet att inom nämndens totala budgetram under året göra förändringar mellan programråden i de fall det är en del i att uppnå fullmäktiges beslutade Strategisk plan och budget. Utöver det har kommunstyrelse och nämnder befogenhet att inom ram under året göra förändringar till följd av oförutsedda händelser eller annan händelse, som till sin karaktär eller av tidsskäl inte kan avvakta beslut kommunfullmäktige.

Om berörda nämnder och kommunstyrelsen är överens, äger kommunstyrelse/nämnd rätt att enligt KF 2024-09-02 §93 fatta beslut om omfördelning av resurser mellan den egna styrelsen/nämnden och annan nämnd. Beslut ska föregås av samråd med kommunstyrelsen samt följa framtagna rutiner samt beslutade riktlinjer i övrigt, samt begränsas med maxbelopp på 5 miljoner kronor per budgetår och gäller enbart av fullmäktige redan tilldelade medel för året.

Nämnderna ansvarar för att beslutad verksamhet uppnås inom tilldelad budgetram. Förvaltningen har inom sitt budgetansvar och enligt beslutat reglemente, rätt att inom given budget fatta beslut som stödjer kommunen övergripande mål.

Nämnder och bolagens styrelser använder de övergripande målen och den ekonomiska ramen som riktlinje för mål kopplade till den egna verksamheten. Reglemente kompletterar kommunallagen och reglerar ansvar och beslutanderätt samt tydliggör gränsdragningar mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder.

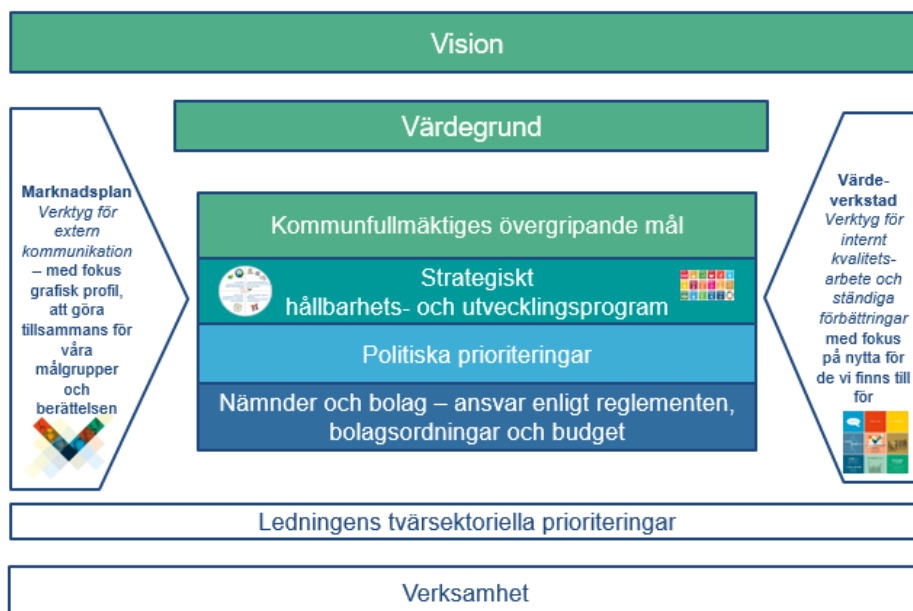
Varje nämnds delegationsordning är en vidaredelegation som tydliggör ansvarsfördelning mellan nämnd, utskott, presidium och olika funktioner inom förvaltningen. Verkställigheten hanteras av kommunens förvaltningar med kommundirektören som högsta tjänsteperson.

Utifrån av kommunfullmäktige beslutade Strategiska plan och budget tar respektive nämnd fram programbudget utifrån de mål som är riktade till dem. Nämnd skall, inom de mål och ekonomiska ramar som fastställs av Kommunfullmäktige samt gällande lagstiftning, bedriva en ändamålsenlig och effektiv verksamhet som bidrar till god hushållning utifrån ett helhetsperspektiv.

När varje nämnd tagit beslut om programbudgeten, tar förvaltningen vid och arbetar in mål och uppdrag i sina verksamhetsplaner.

Uppföljning av politiska mål, kopplade indikatorer och ekonomiska ramar sker genom tertial- och delårsrapport samt i årsredovisningen. I varje nämnd sker en kontinuerlig dialog kring mål, medel och kvalitet.

Styrmodell

Vision, värdegrund och övergripande mål

Vision och värdegrund

Här ger vi plats för att göra skillnad

En plats för möjligheter formad med *tanke och omtanke*.

Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.

En plats med stark tradition för gränslöst skapande.

Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och *idéer att bli verklighet*.

En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet.

Där allt är nära och *alla har betydelse*.

Övergripande mål för mandatperioden 2019-2022 och 2023-2026

Alla som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun uppnår tillsammans visionen genom fyra mål:

Vaggeryds kommun ska vara en plats...

- med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka

Vaggeryds kommuns fyra mål för mandatperioden är långsiktiga och är kopplade till FN:s 17 globala mål inom Agenda2030. Alla verksamheter bidrar till samtliga fyra mål som förtydligas genom ett strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram. Samtliga mål följs upp i samband med prognos och rapportering av ekonomi och kvalitetsresultat. De planer och riktlinjer som hanteras och beslutas politiskt ska harmonisera med Vaggeryds kommuns övergripande mål, och det ska även fullmäktiges mål för organisationens resurser, d.v.s. finansiella mål, mål för arbetsgivarpolitiken samt mål för det egna miljöarbetet, som en del av en god hushållning med organisationens ekonomiska, ekologiska och sociala resurser.

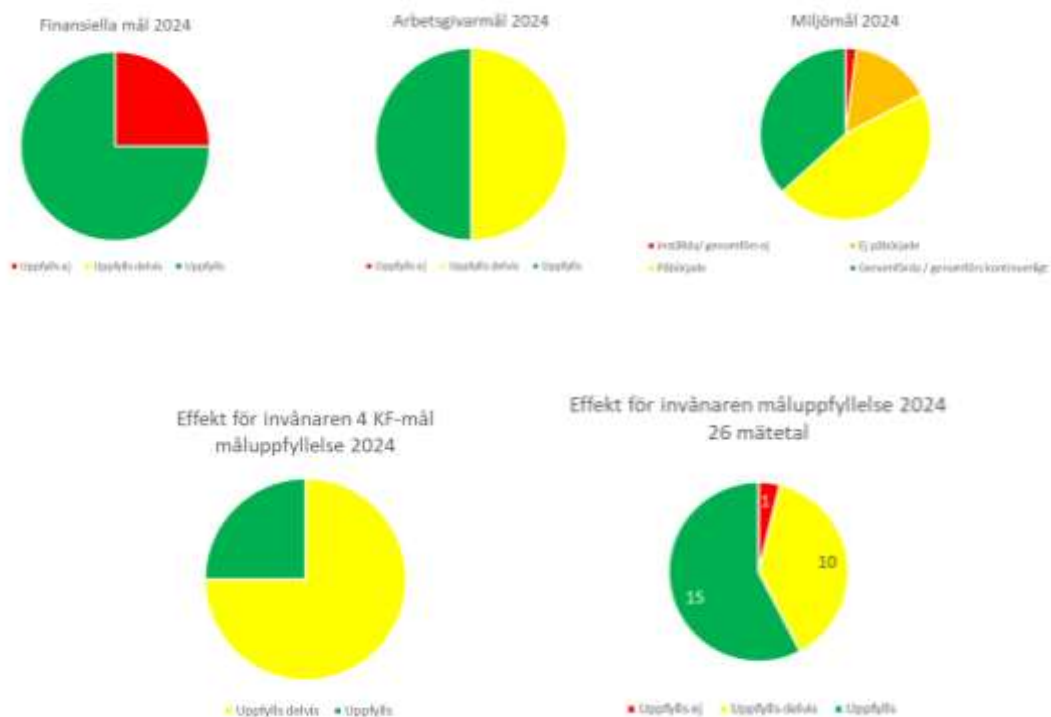
Kort om de övergripande målen förhållbar utveckling

Visionen 2020 för Vaggeryds kommun förlängdes till 2030 i syfte att skapa förutsättningar för nya mål för mandatperioden och att dessa skulle kunna hålla över tid. Agenda2030 uppmanar med sina globala mål att skapa lokala mål som har en politisk bred förankring. En bred politisk förankring gav för Vaggeryds kommun under 2019 en gemensam målbild i form av att gå mot en hållbar tillväxt, att målen skulle ha ett medborgarperspektiv, samt att det ska kunna synas en utveckling och förflyttning, men utan att tappa bort ansvaret för att förvalta. Kommunstyrelsen och representanter från fullmäktige förde bl.a. dialog med olika målgrupper i syfte att kunna formulera mål som ska ge medborgareffekt. Målen beslutades den 27 maj 2019 i fullmäktige och är förtydligade i ett Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram www.vaggeryd.se/agenda2030. Under 2023 infördes även politiska strategier i Strategiskt hållbarhets- och utvecklingsprogram som ska följas upp fr.o.m. 2024. Från 2024 är även de 16 delmålen minskade till 12 områden. Ett arbete är påbörjat att analysera måluppfyllelsen tvärssektoriellt i syfte att identifiera vilka områden som i framtiden kräver ett gemensamt fokus

Effekt för invånaren

Måluppfyllelsen är kopplad till en synlig effekt för invånaren och analyseras ur ett tvärssektoriellt perspektiv. För varje övergripande mål för hållbar utveckling finns tre framgångsfaktorer med politiska beslutade strategier och mätetal för uppföljning.

Summering av måluppfyllelse och god ekonomisk hushållning

Måluppfyllelsen för fullmäktiges 4 verksamhetsmål (t.v.) baseras på 26 mätetal (t.h.)

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra finansiella mål; resultatmål, målet om egenfinansiering, soliditet samt budgetföljsamhet och prognossäkerhet. För verksamhetsåret 2024 uppnås resultatmålet, målet om soliditet och målet om egenfinansiering. För målet om prognossäkerhet och budgetföljsamhet uppnås inte måluppfyllelse sammanvägt.

Vaggeryds kommun har en hög soliditet och för 2024 uppnås egenfinansieringen både utifrån kommunen höga resultat men också av att investeringstakten varit lägre än budget. Det goda ekonomiska resultatet förklaras främst av vinster vid försäljning av exploateringsmark och tomträtt men däremot visar nämndernas ekonomi en negativ avvikelse mot budget.

Inom arbetsgivarpolitiken finns av kommunfullmäktige fyra beslutade mål. Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser där frisknärvaro och sjukfrånvaro mäts, HME- ledarskap, HME- medarbetarskap och tjänstgöringsgrad (genomsnittlig tjänstgöringsgrad i kommunen utan hänsyn till tjänstledighet). För verksamhetsåret 2024 uppfylls målen helt för HME-ledarskap, HME- medarbetarskap och delvis måluppfyllelse för målen frisknärvaro och sjukfrånvaro (sammanvägt) samt målet tjänstgöringsgrad.

Vaggeryds kommun har hög måluppfyllnad för HME ledarskap och HME medarbetarskap. För HME ledarskap ligger Vaggeryds kommun bland de 20 bästa resultaten jämfört med riket. Av de 88 kommuner som genomför HME mätning 2024 ligger Vaggeryds kommun på 5e plats. Vaggeryds kommuns sjukfrånvaro har ökat något senaste året men i jämförelse med snittet riket ligger den en lägre nivå.

Av åtgärderna beslutade i miljöprogrammet har 37 % av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 46 % har påbörjats. Totalt är det 15 % som ej är påbörjade och 2 % som är inställda och inte kommer att genomföras.

För miljöprogrammet visas 2024 en positiv utveckling inom tex kollektivtrafik, minska matsvinn samt installerad effekt av solenergi och vattenkraft. Däremot visas en negativ utveckling i omställningen till fossilfria fordon, andel förnyelsebar el som köpts in och att andel ekologiska livsmedel fortsatt att sjunka.

Vaggeryds kommun har fyra övergripande mål för hållbar utveckling 2020-2022 samt 2023-2026 som ska hjälpa till att uppnå visionen – Plats att göra skillnad, samt bidra till Agenda2030. Måluppfyllelsen är kopplad till en synlig effekt för invånaren. För varje övergripande mål för hållbar utveckling finns tre framgångsfaktorer med politiskt beslutade strategier och mätetal för uppföljning.

Totalt finns 26 mätetal, vilka är underlag för bedömning av måluppfyllelsen. För den samlade analysen till årsredovisningen används de senast gällande resultaten, vilket innebär att för 2024 är 16 av mätetalen med resultat från 2024 medan 10 av mätetalen från 2023 som för denna årsredovisning innebär att den största andelen är kopplade till mer långsiktiga trender som inte ändras drastiskt under ett enskilt år. Sammanfattningsvis uppfylls fullmäktige mål 2 medan fullmäktige mål 1,3 och 4 uppfylls delvis.

Vaggeryds kommun övergripande mål för hållbar utveckling har en god måluppfyllnad. Den tvärspektoriella analysen ger följande:

Även om nämnderna under året haft stort fokus på att bidra till organisationens påverkan på miljön samt att strävan och insatserna för utvecklingen av den fysiska planeringen följer den utsatta riktningen och att arbetet med att skapa beredskap för oförutsedda händelser görs alltmer strukturerat, är det fortfarande en bit kvar innan Vaggeryds kommun kan säga sig ha uppfyllt ambitionen för året för **mål 1 Hållbar utveckling i hela kommunen**.

Trots att nämnderna för **mål 2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning**, i sina rapporter analyserar sina enskilda bidrag som enbart delvis uppfyllda, där särskilt skolan har 1 mål som ej uppfylls, har den samlade och utvalda effekten för invånarna för året resulterat i att ambitionen för året uppfylls vad gäller goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Nämnderna har under året ytterligare utvecklat folkhälsoperspektivet, särskilt i förebyggande och tvärgående riktning, men effekten för invånaren syns inte ännu inom alla områden med den ambitionsnivån som funnits för året för **mål 3 Folkhälsa, kultur och fritid**.

Nämndernas bidrag i arbetet med att utveckla trygghet, delaktighet och tillgänglighet i sina verksamheter återspeglar effekten för invånaren som visar på en hög men ännu ej full måluppfyllelse för den ambitionsnivån som funnits för året inom mål **4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet**.

Sammanfattningsvis har Vaggeryds kommun en god måluppfyllnad och visar på en god ekonomisk hushållning och en bra kvalitet i verksamheterna.

Utveckling och utfall för måluppfyllelse 2024

Mål 1 Hållbar utveckling

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen

Vaggeryds kommun som plats behöver utvecklas på ett sätt som säkerställer att kommande generationer har tillgång till god luft- och vattenkvalitet, fungerande atmosfär, livskraftiga ekosystem, klimatsmart energi, god infrastruktur, mat och social välfärd.

Den byggda miljön har stor betydelse för människors hälsa, trygghet och sociala sammanhang. Detta innebär att vi behöver ha en god och inkluderande bostadsförsörjning och ha beredskap inför olika former av oönskade samt extraordinära händelser.

Samtliga delområden i vår kommun ska vara en del av samhällsutvecklingen.

Miljö och naturresurser

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Tillagningsköken ska prioritera närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, och öka över tid.

-Nya vattentäkter ska tas fram.

-Satsningarna ska öka på lokal energiproduktion och utbyggda solceller på kommunens fastigheter.

Mätetal

- Koldioxidutsläpp

Hållbar tillväxt i hela kommunen

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

- Planering av mark för bostäder ska öka i kommunens samtliga orter.

-Strategi för markförvärv av bostäder och verksamhetsmark ska arbetas fram.

-Produktion av hyresrätter ska öka.

-Stärka platsvarumärket Vaggeryds kommun

Mätetal

- Demografisk försörjningskvot
- Befolkningsutveckling
- Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)

Beredskap mot oönskade händelser

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Att vi vill och väljer att samverka med invånare, civilsamhället och myndigheter i att bygga tillit och förtroende, vilket kan ske genom dialoger och kunskapsutbyte där vi är nyfikna på hur andra löser utmaningar.

-Att varje delområde ska ha en samlad trygghetspunkt.

-Fortsatta förutsättningar för en flexibel och effektiv deltidsstyrka inom räddningstjänsten.

Mätetal

- Kommunkoncernens självskattade förmåga civil beredskap
- Medborgarundersökning - Upplevd egen beredskap

Politiska strategier för mål 1 Hållbar utveckling

Till varje framgångsfaktor finns från 2024 politiskt prioriterade strategier som en del av Strategiskt hållbarhets och utvecklingsprogram som följs upp genom nämndernas och ledningens rapportering:

Framgångsfaktor	Politisk strategi	Nämnder/ Bolag
Miljö och naturresurser	Tillagningsköken ska prioritera närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, och öka över tid.	<u>BUN, SN</u>
	Satsningarna ska öka på lokal energiproduktion och utbyggda solceller på kommunens fastigheter.	<u>VEAB, VSBO</u> <u>TN, KS</u>
	Nya vattentäkter ska tas fram.	<u>KS, TN</u>
Hållbar tillväxt i hela kommunen	Planering av mark för bostäder ska öka i kommunens samtliga orter.	<u>KS</u>
	Produktion av hyresrätter ska öka.	<u>KS, VSBO</u>
Beredskap mot oönskade händelser	Att vi vill och väljer att samverka med invånare, civilsamhället och myndigheter i att bygga tillit och förtroende, vilket kan ske genom dialoger och kunskapsutbyte där vi är nyfikna på hur andra löser utmaningar.	<u>KLG</u>
	Att varje delområde ska ha en samlad trygghetspunkt	<u>RN</u>
	Fortsatta förutsättningar för en flexibel och effektiv deltidsstyrka inom räddningstjänsten	<u>RN</u>

* Understruket innebär att nämnd/styrelse/bolag har samordnings- och uppföljningsansvar

Kommentarer

Antagna politiska strategier och uppdrag som berör eller är tekniska nämndens enskilda ansvarar bedöms vara fleråriga för att uppnås. Alla politiska strategier bedöms ha ett aktivt pågående arbete med framåtsträvande resultat.

Tillagningsköken ska prioritera närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, och öka över tid:

Barn- och utbildningsnämndens tillagningskök samt Socialnämndens kostverksamhet har haft som mål att öka mängden närproducerade och/eller ekologiska livsmedel, men andelen har för tillfället inte ökat. Under 2024 valde kosten inom både barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden att köpa in färre ekologiska produkter på grund av inflation och ekonomiska förutsättningar samt förändrade leverantörer. Däremot har förändringar i arbetssätt gjorts som förväntas påverka resultatet framåt. I och med en ny upphandling på hela livsmedelssortimentet är förhoppningen att kunna öka till tidigare nivåer samt lägga fram en konkret plan för hur målet på 60 % ska kunna uppfyllas till 2030.

Satsningarna ska öka på lokal energiproduktion och utbyggda solceller på kommunens fastigheter:

Kommunen har inte byggt några solcellsanläggningar under 2024. Ett samråd för solcellspark i Bondstorp på privat mark har genomförts av extern aktör.

Planering av mark för bostäder ska öka i kommunens samtliga orter:

Enligt beslutade mål för bostadsförsörjningen ska det finnas en planberedskap för 150 nya bostäder baserat på att det årligen ska kunna produceras 75 nya bostäder. 2024 antas inga nya detaljplaner för bostadsändamål. Vaggeryds kommuns nya översiktsplan, Laga kraft 2024 ger utvecklingsmöjligheter för hållbar samhällsplanering som stödjer beslutade mål för bostadsförsörjningen under en tioårsperiod. Den planberedskap som finns sedan tidigare inkluderar flerbostadshus samt blandad bebyggelse, dock ej fristående villatomter. Det pågår 10 detaljplaner för bostadsändamål.

Produktion av hyresrätter ska öka: Nyproduktion har av VSBO inte gjorts under år 2024, detta beror likt tidigare år, på de kostnadsökningar som har skett.

Att varje delområde ska ha en samlad trygghetspunkt:

Arbetet med att säkerställa möjligheten att driva åtta parallella trygghetspunkter i kommunen fortlöper. Utrustningen till trygghetspunkterna är säkerställd. Under hösten har arbetet med att säkerställa lokaler samt bemanning påbörjats. Arbetet kommer att fortsätta under 2025.

Fortsatta förutsättningar för en flexibel och effektiv deltidsstyrka inom räddningstjänsten: Arbetet med att skapa goda förutsättningar för kommunens deltidsbrandmän fortsätter. Arbetet utmanas dock av personalomsättning

samt utmaningar att nyrekrytera brandmän. Detta arbete kommer behöva fortsätta under lång tid framöver. Planering för en flexiblare utryckningsorganisation (införande av brandmänna-förstainsatsperson) när det gäller räddningsstyrkan i Vaggeryd pågår.

När det gäller övriga politiska uppdrag som riktas mot alla så sker detta arbete i den ordinarie verksamheten utan några speciella satsningar.

Effekt för invånaren för mål 1 Hållbar utveckling

Framgångs faktor	Mätetal	Måldefinition	Egen utveckling 2024	Jämförelse med andra kommuner 2024	Sammanvägd bedömning 2024
Miljö och naturresurser	Koldioxidutsläpp	Minska i samma takt som län (13 %)	↘	↑	Uppfylls delvis
Hållbar tillväxt i hela kommunen	Demografisk försörjningskvot	Minska, lägre än län och rike (ej över 1)	→	↑	Uppfyllt
	Befolkningsutveckling	Öka, el öka % mer än län/rike (prognos)	↗	↓	Uppfylls delvis
	Medborgarundersökningen - Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, andel (%)	Öka, bättre än län och rike	↘	↓	Uppfylls delvis
Beredskap mot oönskade händelser	Kommunkoncernens självs kattade förmåga civil beredskap	Öka (egen uträkning)	↗	(-)	Uppfylls delvis
	Medborgarundersökning - tillägsfråga upplevd egen beredskap	Öka	↗	(-)	Uppfyllt

* (-) = uppgift saknas

Måluppfyllelse mål 1

För helår 2024 finns utfall för 6 av 6 mätetal inom fullmäktige mål 1 där 2 uppfylls och 4 uppfylls delvis. **Den samlade bedömningen är att fullmäktiges mål 1 (Hållbar utveckling) uppfylls delvis.**

För området miljö och naturresurser ökar CO2 utsläpp något, dock mindre än länet, och ökningen är från kommunkoncernens transporter. Under 2024 har vi ett ökat inköp av bensin, diesel och el till våra fordon.

Kopplat till hållbar utveckling i hela kommunen visar befolkningsutvecklingen en liten positiv ökning med 14 personer. Andelen 0-19/65+ ökar (+37) under året (varav 0-19 ökar (+ 153) och 65+ minskar (- 116). Det är framför allt 0-4 år som ökar (+155). Gruppen 20-64 minskar (-23).

En egen mätning för kommunkoncernens självs kattade förmåga civil beredskap visar delvis uppfyllt och indikationen är att det kommer fortsätta utvecklas framåt.

Medborgarundersökningen genomfördes under hösten (görs vartannat år i Vaggeryds kommun). Här ingår frågan om invånarna kan rekommendera andra att flytta till kommunen som försämrats från 68 till 63 men är över län och rike, samt en tillägsfråga som förbättrats från att 49 till nu 53 % av invånarna upplever en bra egen beredskap.

Den tvärssektoriella analysen ger bilden av att även om nämnderna har stort fokus på att bidra till organisationens påverkan på miljön, att strävan och insatserna för utvecklingen av den fysiska planeringen följer den utsatta riktningen och att arbetet med att skapa beredskap för oförutsedda händelser görs alltmer strukturerat, är det fortfarande en bit kvar innan Vaggeryds kommun kan säga sig ha uppfyllt ambitionen för året för **mål 1 Hållbar utveckling i hela kommunen**

Nämndernas bidrag till mål 1 redovisas i summering. Se även bilaga med nämndernas och bolagens verksamhetsberättelser.

Mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning

Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet

Ett gott företagsklimat, en varierad arbetsmarknad och ett lärande med hög kvalitet leder till ökat företagande, fler arbetstillfällen i vår kommun och inga invånare i utanförskap eller fattigdom.

Detta innebär en hög grad av egenförsörjning och en positiv utveckling av antal och typ av arbetstillfällen samt en bra kompetensförsörjning och ett livslångt lärande.

Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun

Näringsliv och arbetsmarknad
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Samarbetet med det lokala näringslivet är viktigt för fortsatt utveckling och stabil sysselsättning.

-Förutsättningar ska skapas för fler arbetstillfällen inom olika näringsgrenar som tjänsteföretag och tillverkande industri. Besöksnäringen och de gröna näringarna har ytterligare utvecklingspotential och ska stimuleras.

-Planering av framtida områden för industri och kommunikationer är viktig. Kommunen måste säkerställa en markreserv.

Mätetal

- Företagsklimat enligt Svenskt näringsliv (betyg enligt enkät)
- Företagsklimat enligt SKR ÖJ Insikt, totalt NKI

Lärande och utbildning
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal.

-Verksamheten ska som huvudregel bedrivas i permanenta lokaler i egen kommunal regi eller i regi utan privat vinstintresse.
(Ingångna avtal som gäller Nya Götafors skola och Östra strand berörs inte.)

-Förskolor och skolor ska planeras och byggas i en takt med inriktning på framförhållning.

Mätetal

- Antal barn per legitimerad förskolelärare
- Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)
- Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun

Försörjning
(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Insatserna för arbetslösa ska öka med såväl nuvarande insatser som förbättrad språkundervisning.

-Möjligheterna för invånares fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras.

-Ett närmare samarbete med arbetsmarknadens parter ska eftersträvas.

Mätetal

- Andel i sysselsättning 20-64 år %

Politiska strategier för mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning

Till varje framgångsfaktor finns från 2024 politiskt prioriterade strategier som en del av Strategiskt hållbarhets och utvecklingsprogram som följs upp genom nämndernas och ledningens rapportering:

Framgångsfaktor	Politisk strategi	Nämnder/ Bolag
Näringsliv och arbetsmarknad	Samarbetet med det lokala näringslivet är viktigt för fortsatt utveckling och stabil sysselsättning.	<u>KS</u> , BUN
	Förutsättningar ska skapas för fler arbetstillfällen inom olika näringsgrenar som tjänsteföretag och tillverkande industri. Besöksnäringen och de gröna näringarna har ytterligare utvecklingspotential och ska stimuleras.	<u>KS</u>
	Planering av framtida områden för industri och kommunikationer är viktig. Kommunen måste säkerställa en markreserv.	<u>KS</u>
Lärande och utbildning	Elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal.	<u>BUN</u>
	Verksamheten ska som huvudregel bedrivas i permanenta lokaler i egen kommunal regi eller i regi utan privat vinstintresse.	<u>Alla</u>
	Förskolor och skolor ska planeras och byggas i en takt med inriktning på framförhållning.	<u>KS</u> , <u>TN</u> , <u>BUN</u>
Försörjning	Insatserna för arbetslösa ska öka med såväl nuvarande insatser som förbättrad språkundervisning.	<u>KL</u> <u>G</u>
	Möjligheterna för invånares fortbildning- och vidareutbildning ska förbättras	<u>KL</u> <u>G</u>
	Ett närmare samarbete med arbetsmarknadens parter ska eftersträvas.	<u>Alla</u>

* Understruket innebär att nämnd/styrelse/bolag har samordnings- och uppföljningsansvar

Kommentarer

Samarbetet med det lokala näringslivet är viktigt för fortsatt utveckling och stabil sysselsättning:

Företagsbesök samt frukostmöten är en del av det löpande näringslivsarbetet (kommunstyrelsen).

I barn- och utbildningsnämnden pågår ett gott samarbete med det lokala näringslivet utifrån handlingsplanen från förskola till jobb som ska utvecklas till en garanti liknande kulturgarantin. Arbetet pågår.

Förutsättningar ska skapas för fler arbetstillfällen inom olika näringsgrenar som tjänsteföretag och tillverkande industri. Besöksnäringen och de gröna näringarna har ytterligare utvecklingspotential och ska stimuleras:

Löpande arbete pågår med näringslivsetableringar samt att det genomförts dialog med gröna näringar om beredskap på Lantbrukarnas sommarmöte. Filmkampanj har gjorts för att lyfta gröna näringar i besöksnäringen. Ny besöksnäringstrategi är under framtagande.

Planering av framtida områden för industri och kommunikationer är viktig. Kommunen måste säkerställa en markreserv.

Det pågår 7 detaljplaner med syfte av att möjliggöra för byggnation av nya verksamheter, samt för att utveckla befintliga verksamhetsområden, bland annat i Klevshult och i Vaggeryds tätort. Sammanlagt möjliggör dessa detaljplaner för cirka 210 ha mark för nya verksamhetsetableringar samt cirka 38 ha mark att utveckla inom redan etablerade verksamhetsområden. Detaljplanerna beräknas kunna antas under år 2025 - 2027.

Elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal: Arbetet med att elever ska mötas av höga förväntningar, kunskapsfokus och arbetsro i en god arbetsmiljö, för såväl elever som personal är reglerat i skollagen och pågår ständigt.

Verksamheten ska som huvudregel bedrivas i permanenta lokaler i egen kommunal regi eller i regi utan privat vinstintresse: Barn- och utbildningsnämnden fortsätter att sträva mot att vår verksamhet skall bedrivas i permanenta lokaler i egen regi. På grund av långa hyresavtal tecknade av annan part kommer detta ta lång tid att fasa ut. Arbetet pågår.

Förskolor och skolor ska planeras och byggas i en takt med inriktning på framförhållning Barn och utbildningsnämnden tar en aktiv och drivande roll i arbetet med befolkningsprognoserna. Inom BUN bryts också prognoserna ned per delområde och födelseår i syfte att få en långsiktig planering. Arbetet pågår.

Effekt för invånaren för mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning

Framgångs faktor	Mätetal	Måldefinition	Egen utveckling 2024	Jämförelse med andra kommuner 2024	Sammanvägd bedömning 2024
Näringsliv och arbetsmarknad	Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, enkät betyg	God utveckling, över län (godkänt 3.0)	↗	↑	Uppfylls
	Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, Index	God utveckling, över rike (godkänt 62)	↗	↑	Uppfylls
Lärande och utbildning	Förskollärartäthet, antal barn/lärare med förskollärlärolegitimation, lägeskommun	Öka, bättre än län och rike	↗	↑	Uppfylls
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Öka, bättre än län och rike	↗	↑	Uppfylls
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun %	Öka, bättre än län och rike	→	↑	Uppfylls
Försörjning och sysselsättning	Sysselsatta invånare 20-65 år, andel (%)	Öka, bättre än län och rike	→	↑	Uppfylls

* (-) = uppgift saknas.

Måloppfyllelse mål 2

För helår 2024 finns utfall för 6 av 6 mätetal inom fullmäktige mål 2. Mätetalen visar på full måloppfyllelse.

Den samlade bedömningen är att fullmäktige mål 2 (Näringsliv, utbildning, sysselsättning) uppfylls.

För området näringsliv och arbetsmarknad visar Företagsklimat enligt Svenskt näringslivs enkät samt myndighetsserviceundersökningen SKR Insikt fortsatt goda betyg. (Insikt offentliggörs i april).

Inom lärande och utbildning visar förskollärartäthet i preliminära siffror (2024) en förbättring då antal barn/legitimerade förskolelärare minskar. Förskolan har färre barn nu i verksamheten, och har därmed minskat andelen visstidsanställd personal som är utan legitimation. (offentliga siffror 16 april)

Gymnasiebehörighet i årskurs 9 visar en ökning i Vaggeryds kommun och ligger över länsnivå samt har högst i GGVV. Båda kommunala skolor har ökat, även om det är en stor spridning. Fågelfors har ökat mest, men även Hjortsjöskolan har ökat. Pojkar har något lägre behörighet än flickor vårterminen 2024.

Gymnasieexamen inom 4 år (75,6 % 2024) samt andel sysselsatta invånare (86,4 % 2023) har oförändrad utveckling men är bättre än län och rike.

Den tvärsektoriella analysen visar att trots att nämnderna för **mål 2 Näringsliv, utbildning och sysselsättning**, i sina rapporter analyserar sina enskilda bidrag som enbart delvis uppfyllda, där särskilt skolan har 1 mål som ej uppfylls, har den samlade och utvalda effekten för invånarna för året resulterat i att ambitionen för året uppfylls vad gäller goda möjligheter att utbilda sig, arbeta och driva företag för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun.

Nämndernas bidrag till mål 2 redovisas i summering. Se även bilaga med nämndernas och bolagens verksamhetsberättelser.

Mål 3 Folkhälsa kultur och fritid

Vaggeryds kommun ska vara en plats med hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa

En hög kunskaps och bildningsnivå samt ett varierat utbud och platser för fritids och kulturaktiviteter för alla är en förutsättning för en jämlik hälsa hos våra invånare. För att en jämlik hälsa ska uppnås behövs goda levnadsvillkor och levnadsvanor och en jämlik och förebyggande hälso- och sjukvård.

Det ska vara ett brett utbud av kultur och fritidsaktiviteter för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun, i alla åldrar, och folkhälsan ska vara god.

Framgångsfaktorer: Folkhälsa

Politiska strategier 2023-2026 (Både faktisk och upplevd effekt)

- Hälsocenterverksamhet ska utvecklas i samarbete med föreningslivet.
- Det förebyggande-tidiga-främjande arbetet ska utvecklas inom alla verksamheter.
- Arbetet mot våld i nära relationer ska utvecklas.
- Arenor, både inne och ute, för fysiska aktiviteter ska ingå i samhällsplaneringen.

Mätetal

- Invånare 25-64 år med förgymnasial utbildning, andel (%)
- Andel elever som ser ljus på sin framtid, åk 9 (folkhälsoenkät ung)
- Hälsa - Kommunindex
- Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)

Hälso/ sjukvård och omsorg

Politiska strategier 2023-2026 (Både faktisk och upplevd effekt)

- Det förebyggande arbetet ska utvecklas mot psykisk och annan ohälsa, särskilt bland barn och unga.
- Demensvården ska stärkas.
- Ett säbo 2.0/vård&omsorgs-boende ska planeras för Vaggeryd.

Mätetal

- Helhetssyn hemtjänst
- Helhetssyn särskilt boende (socialstyrelsens brukarundersökningar)

Kultur, fritid och friluftsutbud

Politiska strategier 2023-2026 (Både faktisk och upplevd effekt)

- Kommunen ska gå med i fritidsbanken. Möjliggöra verksamhet för motorburen ungdom.
- Medel för verksamhetsutvecklare för att stödja föreningar ska ges.
- Öppettiderna för simhallar, bibliotek och ungdomsgårdar ska förbättras.
- Friluftsområdena Bäckalyckan, Friluftsgården och Grönelund ska skyddas mot framtida exploatering.

Mätetal

- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-25 år
- Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv

Politiska strategier för mål 3 Folkhälsa kultur och fritid

Till varje framgångsfaktor finns från 2024 politiskt prioriterade strategier som en del av Strategiskt hållbarhets och utvecklingsprogram som följs upp genom nämndernas och ledningens rapportering:

Framgångsfaktor	Politisk strategi	Nämnder/Bolag
Folkhälsa	Hälsocenterverksamhet ska utvecklas i samarbete med föreningslivet.	<u>KFN SN BUN KS</u>
	Det förebyggande-tidiga-främjande arbetet ska utvecklas inom alla verksamheter	<u>KLK</u>
	Arbetet mot våld i nära relationer ska utvecklas.	<u>Alla</u>
	Arenor, både inne och ute, för fysiska aktiviteter ska ingå i samhällsplaneringen	<u>KLK</u>
Hälsa-/sjukvård och omsorg	Det förebyggande arbetet ska utvecklas mot psykisk och annan ohälsa, särskilt bland barn och unga	<u>KLK</u>
	Demensvården ska stärkas.	<u>SN</u>
	Ett säbo 2.0/vård&omsorgs-boende ska planeras för Vaggeryd.	<u>SN</u>
Kultur, fritid och friluftsutbud	Kommunen ska gå med i fritidsbanken. Möjliggöra verksamhet för motorburen ungdom.	<u>KFN</u>
	Medel för verksamhetsutvecklare för att stödja föreningar ska ges.	<u>KFN</u>
	Öppettiderna för simhallar, bibliotek och ungdomsgårdar ska förbättras.	<u>KFN</u>
	Friluftsområdena Bäckalyckan, Friluftsgården och Grönelund ska skyddas mot framtida exploatering.	<u>KS KFN TN</u>

* Understruket innebär att nämnd/styrelse/bolag har samordnings- och uppföljningsansvar

Kommentarer

Flera av strategierna går hand i hand med socialnämndens mål och det arbete som pågår i verksamheten.

Demensvården ska stärkas.

Under 2024 har arbete aktivt pågått för att stärka demensvården, bland annat genom kompetensutveckling och utveckling av arbetet med BPSD. Inom Hälsa- och sjukvårdsverksamheten har två demensteam bildats.

Flera av uppdragen av strävansmålskaraktär där arbete på olika sätt pågår (inom kultur- och fritidsnämnden)

Hälsocenter har i samarbete med Vaggeryds atletklubb etablerat en prova-på-verksamhet med utegym. Inom hälsocenters uppdrag att jobba med suicidprevention gjorde hälsocoachen en satsning med att placera ut gula bänkar runt om i kommunen. Vid bänkarna finns en skylt som uppmuntrar till samtal människor emellan och att våga fråga varandra om psykiskohälsa. Kampanjen fortlöper och uppmärksammades mycket i lokaltidningarna. Biblioteket skapade också ett par nya aktiviteter för att fylla på utbudet av mötesplatser i kommunen och därmed motverka utanförskap, isolering och ohälsa. Handarbetscaféet och bokfika för daglediga blev en permanent verksamhet och erbjuds nu i både Vaggeryd och Skillingaryd.

Öppettiderna för simhallar, bibliotek och ungdomsgårdar ska förbättras:

Även om de totala öppettiderna inte ökat så har antal bad i våra simhallar ökat markant och vi har genomfört betydligt fler verksamhetstimmar inom den öppna ungdomsverksamheten

Friluftsområdena Bäckalyckan, Friluftsgården och Grönelund ska skyddas mot framtida exploatering: En utredning kring detta är framtagen och godkänd av kommunstyrelsen. Beslutet om områden ska skyddas är nu ett politiskt ställningstagande.

Effekt för invånaren för mål 3 Folkhälsa kultur och fritid

Framgångs faktor	Mätetal	Måldefinition	Egen utveckling 2024	Jämförelse med andra kommuner 2024	Sammanvägd bedömning 2024
Folkhälsa	Invånare 25-64 år med förgymnasial utbildning, andel (%)	Minska, lägre än län och rike	↗	↓	Uppfylls delvis
	Hälsa - Kommunindex	Öka, bättre än län och rike	(-)	↓	Uppfylls delvis
	Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	Öka, bättre än län och rike	→	↑	Uppfylls
	Andel elever som ser ljusst på sin framtid, åk 9	Öka, bättre än län	↘	↑	Uppfylls delvis
Vård och omsorg	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Lika eller bättre utveckling, bättre än län och rike	↘	↑	Uppfylls
	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	Lika eller bättre utveckling, bättre än län och rike	↗	↑	Uppfylls
Kultur, fritid och friluftsliv	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-25 år	Öka, bättre än län och rike	↗	↓	Uppfylls delvis
	Studieförbundens deltagartimmar inom kultur, antal/inv	Öka, bättre än län och rike	↘	↕	Uppfylls ej

* (-) = uppgift saknas.

Måluppfyllelse mål 3

För helår 2024 finns utfall för 8 av 8 mätetal inom fullmäktige mål 3. 3 uppfylls, 4 uppfylls delvis och 1 uppfylls ej. **Den samlade bedömningen är att fullmäktige mål 3 (Folkhälsa, kultur, fritid) uppfylls delvis**

Inom området folkhälsa minskar andelen invånare i vuxen ålder som inte har gått ut gymnasiet. Minskningen i antal personer sker dock främst för åldern 45-64. För åldern 25-44 ligger antal invånare utan gymnasial utbildning still på samma nivå under senaste åren. Det är fler män än kvinnor som är utan gymnasial utbildning. Resultatet för Hälsoindex- kommunindex är sämre än län och rike. Det finns ännu ingen egen jämförelse över tid. Män ligger lägre än kvinnor.

Den nationella folkhälsoenkäten har genomförts under året och andel invånare med bra självskattat hälsotillstånd är oförändrat 75 %, vilket är högre än länet och riket.

Inom området vård och omsorg har brukarundersökningar genomförts under året och har goda höga resultat med 92 % nöjdhet inom hemtjänsten och 84 % inom särskilt boende.

Inom området kultur- fritids och friluftaktiviteter har deltagartillfällen inom idrottsföreningar en svag ökning i andel i åldern 7-20 år, men en liten försämring i åldern 21-25 år. Det är en förbättring för män och en försämring för kvinnor.

Den tvärspektoriella analysen visar att nämnderna under året ytterligare utvecklat folkhälsoperspektivet, särskilt i förebyggande och tvärgående riktning, men effekten för invånaren syns inte ännu inom alla områden med den ambitionsnivån som funnits för året för **mål 3 Folkhälsa, kultur och fritid**.

Nämndernas bidrag till mål 3 redovisas i summering. Se även bilaga med nämndernas och bolagens verksamhetsberättelser.

Mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet

Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka.

Öppenhet och tolerans skapar trygghet och är en förutsättning för att människor ska kunna vara en del av samhället. Delaktighet och medskapande gör platsen inkluderande och attraktiv för alla.

Vaggeryds kommun präglas av lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter oavsett kön, ålder samt etnisk, kulturell och socioekonomisk bakgrund.

Alla invånare är en resurs och en del i att utveckla Vaggeryds kommun

Platsen ska vara attraktiv och trygg för de som bor, lever och verkar i Vaggeryds kommun och invånare i alla åldrar ska kunna vara stolta ambassadörer över sin hemkommun samt känna delaktighet i kommunens utveckling.

Demokrati

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet bland förstagångsväljare och i samtliga valdistrikt i Vaggeryds kommun.

-Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.

-Tolerans, öppenhet och mångfald ska utvecklas.

Mätetal

- Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng.
- Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)

Trygghet

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Centrummiljöerna ska utvecklas till trygga mötesplatser genom goda miljöer och ökad vuxennärvaro.

-Öka tryggheten i kommunen genom samverkan över förvaltningsgränser och tillsammans med näringsliv och civilsamhället.

-Tryggheten genom hela livet ska utvecklas

-Arbeta för ökad polisenärvaro

Mätetal

- Anmälda brott totalt/1.000 inv
- Trygghet och säkerhet Kommunindex
- Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet placering (har utgått)

Tillgänglighet

(Både faktisk och upplevd effekt)

Politiska strategier 2023-2026

-Möjliggöra fler tekniska och digitala lösningar.

-Stödja invånare i den digitala utvecklingen för att motverka digitalt utanförskap.

-En tillgänglighetspolicy ska tas fram.

-Närheten till våra medborgare och mellan anställda ska uppmuntras.

Mätetal

- Upplevd Tillgänglighet SKR Insikt
- Tillgänglighet till tjänster (infrastruktur) - kommunindex

Politiska strategier för mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet

Till varje framgångsfaktor finns från 2024 politiskt prioriterade strategier som en del av Strategiskt hållbarhets och utvecklingsprogram som följs upp genom nämndernas och ledningens rapportering:

Framgångsfaktor	Politisk strategi	Nämnder/Bolag
Demokrati	Genom medborgardialoger och ökad delaktighet arbeta för att öka valdeltagandet bland förstagångsväljare och i samtliga valdistrikt i Vaggeryds kommun	<u>KL</u> <u>G</u>
	Genom våra mötesplatser och plattformar kommunicera och uppmärksamma demokrati och säkerställa att medborgare får svar och möjlighet att lämna synpunkter och förslag.	<u>KL</u> <u>G</u>
	Tolerans, öppenhet och mångfald ska utvecklas.	<u>Alla</u>
Trygghet	Centrummiljöerna ska utvecklas till trygga mötesplatser genom goda miljöer och ökad vuxennärvaro	<u>KL</u> <u>G</u>
	Öka tryggheten i kommunen genom samverkan över förvaltningsgränser och tillsammans med näringsliv och civilsamhället.	<u>KL</u> <u>G</u>
	Tryggheten genom hela livet ska utvecklas	<u>Alla</u>
	Arbeta för ökad polisenärvaro	<u>RN</u>
Tillgänglighet	Möjliggöra fler tekniska och digitala lösningar.	<u>Alla</u>
	Stödja invånare i den digitala utvecklingen för att motverka digitalt utanförskap	<u>KL</u> <u>G</u>
	En tillgänglighetspolicy ska tas fram.	<u>KS</u>
	Närheten till våra medborgare och mellan anställda ska uppmuntras.	<u>Alla</u>

* Understruket innebär att nämnd/styrelse/bolag har samordnings- och uppföljningsansvar

Kommentarer*Arbeta för ökad polisenärvaro:*

När det gäller arbetet för trygghet i kommunen och polisens närvaro så sker det via kontinuerliga dialoger mellan polisen och kommunens beredskaps- och säkerhetssamordnare, i det lokala brottsförebyggande rådet samt genom arbetet med att ta fram en brottsförebyggande lägesbild samt åtgärdsplan för kommunen.

Tolerans, öppenhet och mångfald ska utvecklas.

Projektet biblioteken som tankesmedja har bidragit till uppdraget kring tolerans, öppenhet och mångfald.

Möjliggöra fler tekniska och digitala lösningar:

Detta är ett arbete som inom miljö- och byggförvaltningen pågår kontinuerligt, att hitta innovativa lösningar är extra viktigt i vårt digitala samhälle. Ett beslut har tagits i KLG om att utveckla miljö- och byggförvaltningens E-tjänst (Open-E) till att alla förvaltningar ska eller har möjlighet att ansluta sig och använda det som en gemensam E-tjänst i hela kommunen.

Under 2024 har inom socialförvaltningen flera digitala lösningar införts, bland annat digitala lås och larm på Sörgårdens vård- och omsorgsboende samt digitala medicinskåp i både ordinärt och särskilt boende.

En tillgänglighetspolicy ska tas fram.

En tillgänglighetspolicy är beslutad av fullmäktige. Sedan tertialrapportering i april följs tillgänglighetsarbetet i förvaltningarna upp genom verksamhetsberättelser.

Effekt för invånaren för mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet

Framgångs faktor	Mätetal	Måldefinition	Egen utveckling 2024	Jämförelse med andra kommuner 2024	Sammanvägd bedömning 2024
Demokrati	Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	Öka, bättre än län och rike	→	↑	Uppfylls
	Medborgarundersökningen - Förtroende för kommunens politiker, andel (%)	Öka, bättre än län och rike	↘	↑	Uppfylls delvis
Trygghet	Anmälda brott totalt/1000 inv.	God utveckling, bättre än län	↘	↑	Uppfylls
	Trygghet och säkerhet Kommunindex	God utveckling, bättre än län och rike	(-)	↑	Uppfylls
Tillgänglighet	Tillgänglighet till tjänster - Kommunindex	Öka, bättre än län och rike	(-)	↓	Uppfylls delvis
	Upplevd Tillgänglighet SKR ÖJ Insikt (Alla svar)	God utveckling, över rike (godkänt 62)	→	↑	Uppfylls

* (-) = uppgift saknas. ** Indikatorn Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet placering har utgått nationellt.

Måluppfyllelse mål 4

För helår 2024 finns utfall för 6 av 6 mätetal inom fullmäktige mål 4, där 4 uppfylls och 2 delvis uppfylls. **Den samlade bedömningen är att fullmäktige mål 4 (Attraktivitet, tillgänglighet, demokrati och trygghet) uppfylls delvis.**

Samtliga politiska strategier beaktas och en är klar (tillgänglighetspolicy är framtagen).

Inom området demokrati visar SKRs delaktighetsindex, som är en del av Kommunens kvalitet i korthet, att Vaggeryds kommun har en fortsatt hög men oförändrad nivå av att arbeta med insyn och delaktighet från invånare i den demokratiska processen på olika sätt. Medborgarundersökningen genomfördes under hösten och frågan om förtroende för kommunens politiker har försämrat resultat men har bättre värde än riket.

Inom området trygghet har antal brott per invånare en liten negativ utveckling men har ett mycket bättre resultat än län och rike, samt att Kommunindex Trygghet och säkerhet (med upplevd trygghet) är över län och rike. SKR Öppna jämförelser Trygghet och säkerhet är borttaget nationellt.

För området tillgänglighet uppfylls delvis Kommunindex – Tillgänglighet till tjänster. Vi ligger i mellannivå jämfört med andra kommuner. Det är ett komplext tal med många indikatorer. Tillgång till bredband ligger exempelvis högt, närhet till kollektivtrafik lågt.

Upplevd tillgänglighet enligt myndighetsserviceundersökningen Insikt visar god utveckling och det preliminära resultatet ger väl godkänt. (offentliggörs i april).

Den tvärspektoriella analysen visar att nämndernas bidrag i arbetet med att utveckla trygghet, delaktighet och tillgänglighet i sina verksamheter återspeglar effekten för invånaren som visar på en hög men ännu ej full måluppfyllelse för den ambitionsnivå som funnits för året inom mål **4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet.**

Nämndernas bidrag till mål 4 redovisas i summering. Se även bilaga med nämndernas och bolagens verksamhetsberättelser.

Summering av måluppfyllelse för fullmäktiges mål

Effekt för invånaren

Måluppfyllelsen är kopplad till en synlig effekt för invånaren och analyseras ur ett tvärsektorielt perspektiv. För varje övergripande mål för hållbar utveckling finns tre framgångsfaktorer med politiska beslutade strategier och mätetal för uppföljning. Mätetalen för att kunna följa upp effekten för invånaren är under utveckling, i syfte att förenkla och förtydliga. Bedömning av måluppfyllelse sker genom värdering utifrån egen utveckling samt i jämförelse med län och rike. Finns givna mål tas dessa med i bedömningen.

För den samlade analysen till årsredovisningen används de senast gällande resultaten, vilket innebär att för 2024 är 16 av mätetalen med resultat från 2024 medan 10 av mätetalen från 2023 som för denna årsredovisning innebär att den största andelen är kopplade till mer långsiktiga trender som inte ändras drastiskt under ett enskilt år.

Av 26 mätetal finns data för 26

Utfall per augusti mätetal, antal	Uppfylls ej	Uppfylls delvis	Uppfylls	Totalt antal	Mål-uppfyllelse Utfall
KF1 Hållbar utveckling		4	2	6	Uppfylls delvis
KF2 Näringsliv utbildning sysselsättning			6	6	Uppfylls
KF3 Folkhälsa kultur och fritid	1	4	3	8	Uppfylls delvis
KF4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet		2	4	6	Uppfylls delvis
Totalsumma	1	10	15	26	

Mål 2 uppfylls. Mål 1,3 och 4 uppfylls delvis.

Fullmäktiges mål 1 Hållbar utveckling uppfylls delvis för delåret. 2 mätetal är från 2023

Fullmäktige mål 2 Näringsliv utbildning sysselsättning uppfylls helt för delåret.

Fullmäktige mål 3 Folkhälsa kultur och fritid uppfylls delvis. 6 av 8 mätetalen har senaste data 2023

Fullmäktige mål 4 Attraktivitet tillgänglighet demokrati och trygghet uppfylls delvis. 2 av de 6 mätetalen har senaste utfall 2023.

Nämndernas och bolagens bidrag till måluppfyllelsen

Nämnders och bolags bidrag <i>Enligt nämnders och styrelser bedömning</i>	Måluppfyllelse 2024			Utveckling 2024			Totalt antal
	Uppfylls ej	Uppfylls delvis	Uppfylls	Negativ utveckling	Delvis god utveckling	God utveckling	
				↘	→	↗	
KF1		5	4		4	5	9
KF2	1	6	5		6	6	12
KF3		4	6		5	5	10
KF4		4	6		5	5	10
Totalt antal	1	19	21		20	21	41
Total andel %	2,4 %	46,3 %	51,2 %	0,0 %	49 %	51 %	

KF mål 1: 4 (44 %) av nämnd/styrelsemålen uppfylls. 5 (56 %) uppfylls delvis. 5 (56 %) av nämnd/styrelsemålen har haft en god utveckling under året. 4 (44 %) en delvis god utveckling.

KF mål 2: 5 (42 %) av nämnd/styrelsemålen uppfylls. 6 (50 %) uppfylls delvis. 1 (8 %) uppfylls ej. 6 (50 %) av nämnd/styrelsemålen har haft en god utveckling under året. 6 (50 %) en delvis god utveckling.

KF mål 3: 6 (60 %) av nämnd/styrelsemålen uppfylls. 4 (40 %) uppfylls delvis. 5 (50 %) av nämnd/styrelsemålen har haft en god utveckling under året. 5 (50 %) en delvis god utveckling.

KF mål 4: 6 (60 %) av nämnd/styrelsemålen uppfylls. 4 (40 %) uppfylls delvis. 5 (50 %) av nämnd/styrelsemålen har haft en god utveckling under året. 5 (50 %) en delvis god utveckling.

Totalt uppfylls 21 (51,2 %) av nämnd/styrelsemålens bidrag till fullmäktiges mål för hållbar utveckling. 19 (46,3 %) uppfylls delvis och 1 (2,4 %) uppfylls ej. Detta är ett något bättre resultat än 2023 där 21 (51 %) uppfylldes och 2 (5 %) ej uppfylldes.

21 (51 %) av nämnd/styrelsemålen har haft en god utveckling under året och 20 (49 %) en delvis god utveckling. Inget nämnd/styrelsemål kopplat till fullmäktiges mål för hållbar utveckling har haft en övervägande negativ utveckling under året.

3 av nämnd/styrelsemålen har bättre måluppfyllelse än prognosen i augusti, 2 har mer negativ måluppfyllelse jämfört med prognosen i augusti. 11 av nämnd/styrelsemålen har förändrats positivt i måluppfyllelsen sedan 2019. 5 av nämnd/styrelsemålen har förändrats negativt sedan 2019.

Av de politiska strategierna kopplade till fullmäktiges mål för hållbar utveckling beaktas samtliga.

En politisk strategi är klar:

- KF mål 4, framgångsfaktor *Tillgänglighet*: Strategi 03. En tillgänglighetspolicy ska tas fram. (KS)

Nämndernas och bolagens bidrag till tabellen ovan.

Nämnd/ bolag	Bidrar främst till KF mål nr.	Mål 2024-2026	Utgångsläge 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utveckling 2023 HELÅR	Utfall 2023	Utveckling 2024 helår	Utfall 2024
KS	KF1	1. Kommunstyrelsen ska verka för en plats med hållbar livsmiljö och utveckling i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis
KS	KF2	2. Kommunstyrelsen ska genom samverkan och dialog skapa förutsättningar till ett robust och varierat näringsliv och bidra till en hög grad av egenförsörjning	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	↗ ↘	1. Uppfylls delvis
KS	KF3	3. Kommunstyrelsen ska tillsammans i koncernen och med de som bor och verkar i kommunen, skapa förutsättningar för en god hälsa genom att främja kunskap samt kultur- och fritidsaktiviteter	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt
KS	KF4	4. Kommunstyrelsen ska genom goda samtal, utveckla attraktiva och inkluderande platser – med hög tolerans, delaktighet och möjlighet att påverka	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
RN	KF1	1. Trygghets- och robusthetsfrågor ska ständigt finnas med i samhällsutvecklingen	0. Utmaning i utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
RN	KF2	2. Den enskilde kan förvänta sig en tillgänglig och kunskapsstark stöttning i trygghets- och robusthetsfrågor	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt
RN	KF3	3. Den enskilde ska ges en ökad förmåga att själv kunna hantera olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	0. Ej Uppfyllt	0. Uppfylls ej	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt
RN	KF4	4. Den enskilde kan förvänta sig respons av samhället när den egna förmågan sviker före, under och efter olyckor, brott och kriser	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
TN	KF1	1. Bidrar aktivt till att Vaggeryds kommuns samhällsutveckling genomförs med hållbar tillväxt	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis
TN	KF2	2. Erbjuder bra, ändamålsenliga offentliga byggnader samt ger näringslivet etableringsförutsättningar	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗ ↘	1. Uppfylls delvis	↗ →	1. Uppfylls delvis
TN	KF3	3. Tillgängliggör kommunal mark för en aktiv fritid med tilltalande grönområden för en god livskvalitet	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
TN	KF4	4. Genom planerad förvaltning av kommunens anläggningskapital och ömsidig öppenhet bidrar tekniska nämnden till en långsiktig god, säker och trygg livsmiljö	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis
MBN	KF1	1. Höja kunskapen i samhället inom hållbar planering och byggnad i samarbete med våra nätker.	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗ ↘	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF2	2. Utveckla dialogen med de vi finns till för.	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF3	3. Lyfta hälsoaspekten i vår myndighetsutövning.	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
MBN	KF4	4. Tillsammans utveckla tillgängligheten, delaktigheten och tryggheten för Vaggeryds kommun som attraktiv plats.	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
BUN	KF3	1. Våra barn och elever mår bra och utvecklas som individer samt tillsammans med andra	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis
BUN	KF2	2. Våra barn och elever får hög målpuffullelse	1. Delvis bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	0. Uppfylls ej	→	0. Uppfylls ej	↗	1. Uppfylls delvis
BUN	KF2	3. Våra barn och elever får ta del av ett dynamiskt lärande	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
BUN	KF1	4. I alla våra verksamheter finns inspirerande lärmiljöer	1. Delvis bra utgångsläge	0. Ej Uppfyllt	0. Uppfylls ej	0. Uppfylls ej	↗	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis
BUN	KF4	5. Alla våra verksamheter samverkar med omvärlden	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
BUN	KF3	6. I alla våra verksamheter arbetar vi för att utveckla goda kost- och hälsovanor	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
BUN	HR mål	7. I alla våra verksamheter finns professionell, kompetent och engagerad personal	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
BUN	KF2	8. Vi har en likvärdig och rättssäker verksamhet	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↘	0. Uppfylls ej	↗	0. Uppfylls ej
BUN	KF4	9. Vi har en serviceinriktad och effektiv organisation	1. Delvis bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
BUN	KF2	10. Våra utvecklingsinsatser bygger på vårt systematiska kvalitetsarbete	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
KFN	KF1	1. Utveckla dialogen och stödet till ideella krafter för tillväxt i hela kommunen	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KFN	KF2	2. Tillsammans inspirera och stödja utveckling och utbildning för samhällsengagemang och framtida yrkesliv	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KFN	KF3	3. Medborgare skall känna att de kan påverka och vara skapare av utbudet för en god hälsa och ett eget välbefinnande	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	1. Uppfylls delvis
KFN	KF4	4. Skapa trygga, tillgängliga och attraktiva möjligheter till kultur, fritids och friluftaktiviteter för alla	0. Utmaning i utgångsläge	0. Ej Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
SN	KF1	1. Följa samhällsutvecklingen samt möta medborgarnas vård- och omsorgsbehov.	1. Delvis bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
SN	KF2	2. Stärka individer genom utvecklande sysselsättningar, internt och externt, med god kvalitet.	1. Delvis bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
SN	KF3	3. Bidra till hållbarhet samt en god hälsa genom aktiviteter och insatser som är förebyggande, tidiga och främjande.	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
SN	KF4	4. Öka tillgängligheten samt verka för att medborgarna upplever trygghet, delaktighet och självbestämmande i sin vardag.	1. Delvis bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	↗	1. Uppfylls delvis	→	2. Uppfyllt
VEAB	KF1	1. Vaggeryds kommun ska vara en plats med hållbar samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
VEAB	KF2	2. Vaggeryds kommun ska vara en plats -med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	↗	2. Uppfyllt
VEAB	KF3	3. Vaggeryds kommun ska vara en plats med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa	1. Delvis bra utgångsläge	1. Delvis uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
VEAB	KF4	4. Vaggeryds kommun ska vara en plats som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF1	VSBo ska vara steg ett före och erbjuda attraktiva bostäder för olika målgrupper och det som byggs ska hyras ut.	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	2. Uppfyllt
VSBo	KF2	VSBo ska, genom lyhårdhet och gott samarbete med övriga aktörer, sträva efter god beredskap när det gäller boende för att underlätta för fortsatt konkurrenskraft.	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis	→	1. Uppfylls delvis
VSBo	KF3	VSBo ska erbjuda hälsosamma bostäder och en yttre miljö som många vill vistas i.	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt
VSBo	KF4	VSBo ska skapa trygga och attraktiva boendemiljöer och erbjuda boinflytande.	2. Bra utgångsläge	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt	→	2. Uppfyllt

*Kommunstyrelsens målformuleringar har förtydligats inför 2024 jämfört med 2020-2023

Kommunledningens tvärsektoriella handlingsplan

I syfte att fånga upp de delar som nämnder och bolag inte kan lösa på egen hand skall förslag till åtgärder och prioriteringar samt analys och förändringar i resultat hanteras av kommundirektör och kommunens ledningsgrupp och återrapporteras i delårsrapporteringar samt årsredovisning. Handlingsplanens syfte är att beskriva gemensamma förbättringsområden kopplade kommunens strategiska hållbarhets- och utvecklingsprogram.

Utvecklingsområde	HELÅR 2024
1 Hållbar samhällsutveckling	Information om ÖP till nämnder och styrelser planeras. Work shop kommer hållas för förvaltningarna. Inventering och digitalisering av befintliga detalplaner har ej kunnat påbörjas, behöver skjutas på framtiden. Strategi för mark och fastigheter har beslutats av ks.
2 Lokalförsörjning	Lokalförsörjningsgruppen har sammanställt de långsiktiga lokalbehoven i en investeringsbegäran. Det finns en tydlighet i underlagen att det krävs prioritering utifrån kommunens förmåga i kommande mandatperiod. Investeringsbegäran har hanterats i tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden samt presenterats för budgetberedningen.
3 Civil beredskap	<ul style="list-style-type: none"> * Nätverket konstaterade på årets sista träff att det är viktigt att fortsätta träffas och dela med sig av kunskaper och erfarenheter till varandra. Planen för 2025 innehåller därför fyra fysiska träffar, två per termin. Mer fokus på kontinuitetshantering 2025. * Uppföljningen för helåret visar på att det fortsatt finns en hel del att göra avseende kontinuitetshantering i förvaltningar och bolag. Flera har visat intresse för att ta del av stöd med kontinuitetshantering från beredskapssamordnare. * Arbetsgrupper som ska se till att robusthetshöjande åtgärder avseende gemensamma kritiska beroenden enligt RSA 2023 genomförs har jobbat hårt under hösten. Delar är genomfört/beställt och en hel del åtgärder är på gång. * Se punkten ovan. Här kan också nämnas att vi fått medel från Livsmedelsverket för robust offentlig måltidsverksamhet och dricksvatten kopplat till det som gör att de kommunala medlen kan användas till annat. * Plan för utbildning och övning är antagen. Utbildning inplanerad under maj och juni 2025. * Säkerhetsutbildningarna för all personal fortgår i beslutad fyraårscykel. * Arbetsgrupp om världsstöd, VLS (Nato: host nation support, HNS) har startats upp inom F-samverkan. Vaggerys kommun är med och representeras av räddningstjänsten. Ytterligare arbetsgrupper kommer att bildas för att möta Natos sju baslinjekrav (baseline requirements) för civilt försvar. * Arbetet med lokalsamhällets samverkan fortsätter att utvecklas. <p>Sammanfattning: Under 2024 har vi satt igång det konkreta arbetet med robusthetshöjande åtgärder på koncernnivå. Detta görs bland annat med hjälp av tvärprofessionella arbetsgrupper med representation från hela kommunkoncernen. Vissa delar är genomförda/beställda, annat är på gång eller i planeringsstadiet. Det finns en hel del kvar att göra avseende förvaltnings- och bolags kontinuitetshanteringsarbete för att kritiska processer ska kunna fortsätta att fungera vid störda förhållanden. Vad vi behöver kunskapshöja om och vilka som behöver ingå i en övergripande krisledning är relativt klart. Krisledningsförmågan kommer att kunna öka under första halvåret 2025 genom i första hand utbildning i Vaggerys kommuns krisledningssystem.</p>
4 Från förskola till jobb	<ul style="list-style-type: none"> Flera viktiga aktiviteter har genomförts och kommit på plats under 2024 - Läns-gemensamma dialoger har genomförts för att diskutera matchningsproblematik - Kartläggning för antagning 2024 genomförd. Yrkesprogrammen ökade i andel och ligger i nivå med planeringsunderlaget - Samverkansavtal för både gymnasie- och vuxenutbildning är underskrivna - Studiebesök har genomförts och flera attraktivitetshöjande åtgärder är på gång för bristyrken - Beslut är taget om gemensam gymnasieantagning för länet - Arbetet med kulturgaranti och "entreprenörskapsgaranti" är initierad och pågår <p>Den totala bedömningen är att arbetet går bra och att Vaggeryd har en drivande roll i länet.</p>
5 Företagande	<p>Våra nätverk Kvinnor Leder och Kvinnor Leder Väktkraft löper på. Vi har tillsammans i GGJVV fyra träffar per år i vardera nätverk. Varje tillfälle brukar attrahera ca 20-30 deltagare.</p> <p>Året har inletts starkt med många nystartare. Science Park har träffat ca 10-talet som vill starta. Dessutom flera coachingar till nystartare och ett företagsbesök. Planen är också att börja jobba proaktivt/upsökande från Science Parks sida. Vi har pekat ut ca 20 potentiella företag att besöka.</p> <p>Fortsatt begränsat deltagande i ÖP och DP processer, är däremot väldigt aktiv i våra platsutvecklingsorter (Hok, Skillingaryd, Vaggeryd och Klevshult).</p> <p>Påmint våra företag om att svara på enkäten som gått ut i januari - april, avseende näringslivsrankingen. Försöker också jobba med att synliggöra skola-näringslivs och lyfta aktiviteter vi gör här.</p>
6 Jämlik folkhälsa	Under året har Hälsocenter familj utformats och ett samverkansavtal mellan Eksjö kommun, Vaggerys kommun samt Regionen har undertecknats. Regionen delinansierar projektet som löper över tre år. Arbetet innebär även en intern samverkan mellan Kultur- och fritid, utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen. En styrgrupp och arbetsgrupp kring det brottsförebyggande arbetet för barn och unga har bildats. Arbetet innebär starkt samverkan inom kommunen men även med kommunpoliserna. Under året gjordes även en kampanj kring skolnärvaro. I det länsövergripande samarbetet kring barn och unga har skolnärvaro pekats ut som ett gemensamt fokusområde.
7 Kultur och fritid för alla	Arbetet med en barnkulturplan och kulturgaranti har tagit form i samarbete mellan utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Ett nytt kursamverkansavtal inom GGJVV har arbetats fram efter utvärdering av det tidigare avtalet. Från vår sida har vi ökat utbudet med konst- och kulturhuset Vinden. Avtalet innebär i övrigt att skolklasser från Vaggerys kan besöka ett antal platser inom GGJVV utan kostnad. Däribland exempelvis Vandalorum och Hylténs industrimuseum. Arbetet med en samlad kommunikationsstrategi har lett till ett samlat utbudslad inom GGJVV-kultursamverkan som ges ut två gånger om året. I övrigt har det arbetet inte prioriterats under året, utan kvarstår att utveckla. Under 5 veckor ämnas ett utegym vid familjecentralen i Vaggeryd, genom ett samarbete mellan hälsocenter och Vaggerys atletklubb. Gympet användes frekvent och fick till följd att Vaggerys atletklubb tillsammans med hälsocoach söker medel för att köpa in maskinerna.
8 Vaggeryd som varumärke	Arbetet med min väg in har ej påbörjats ännu, eventuellt under Q4. Revidering av marknadsplanen pågår. Work shop har hållits dels med kommunstyrelsen och dels med externa representanter. Arbetet går vidare. Planering för webbutveckling pågår, för 2025 planeras utveckling av turistvebben.
9 Mötesplatser	Under året har X-rundan etablerats i Klevshult och finns nu på fyra ställen i kommunen. Ett projekt med motorungdomsgård genomfördes, vilket blev en positiv mötesplats och där bilen som byggdes ställdes ut på Elmia. I samverkan med övriga kommuner har Smålandsleden fått nya spänger och ett vindskydd intill Sandsjön. Beslut har fattats om att flytta träffpunktsverksamheten till den öppna ungdomsverksamheten, vilket skapar nya förutsättningar för möten mellan äldre och yngre.
10 Effektivitet	Projektleddare och projektgrupp är utsedda för införande av stratsys. Projektstart kommer ske mitten av oktober med målsättning att införande kan ske så att budgetuppföljningen per april 2025 kan ske i stratsys. Arbetet med att implemetera OpenE och lämna Årtvise E-tjänster har påbörjats. Workshops där varje förvaltning är representerade genomförs där målet är att varje förvaltning själva ska äga och förvalta sina e-tjänster. Målbild är att all utbildning i OpenE ska vara klart till nyår och att under våren helt avveckla Årtvise E-tjänster. Parallellt med avvecklingen sker även inventering av våra processer, där det idag används ett system för automationer (dvs automatiska flyttningar).
11 Kompetensförsörjning	Utvecklingen av arbetsmiljöarbete går framåt att vi använder friskfaktorer ibland annat i den nya medarbetarenkäten vilket ger ett bättre fokus på organisatorisk och social arbetsmiljö i hela kommunkoncernen. Tillsammansdagar genomfördes i december där ca 1100 medarbetare samlades under fyra olika tillfällen. Chefsdag i oktober med tema AI med intressant föreläsning av Göran Lindsjö samt praktiska övning i Copilot, ledda av IT- och digitaliseringsenheten. Kompetensutveckling för chefer genomförs i kompetensbaserad rekrytering.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Utgångspunkten för styrningen är kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning. I budgeten ska anges mål för verksamheten som är av betydelse för detta krav. För Vaggeryds kommun innebär det att de prioriterade målen är styrande. I budgeten ges de ekonomiska förutsättningarna. Dessa förutsättningar anger takten i strävan mot att uppfylla målen.

Grundläggande för en god ekonomisk hushållning är en ekonomi i balans och en välfungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet där varje generation bär sin kostnad.

För att upprätthålla kapaciteten på lång sikt måste intäkterna överstiga kostnaderna. Detta är uttryckt i kommunallagen i form av det s.k. balanskravet. Balanskravet innebär att kommunens resultat måste vara positivt vilket är den lägsta godtagbara nivån för kommunens resultat på kort sikt.

Resultatet behöver vara på en så pass hög nivå så det kan finansiera investeringarna, dvs soliditeten och skuldsättningsgraden behöver balansera på en nivå som möjliggör ett handlingsutrymme för kommande generationer att hantera oförutsedda händelser, värdesäkra det egna kapitalet samt kunna möta utmaningar.

Centralt för att lyckas med denna balans är att fortsatt leverera starka ekonomiska resultat i kombination med rätt nivåer inom investeringar och exploateringsverksamheter kommande år.

Kommunfullmäktiges finansiella mål

För att skapa förutsättningar för att bedriva en verksamhet med hög och jämn kvalitet över tid krävs en god och stabil ekonomi. För att nå detta har kommunfullmäktige formulerat nedanstående finansiella mål.

Årets resultat Vaggeryds kommun	2024	Mandat period 2023-2026
Årets resultat ska vara minst 2 procent av skatter och generella statsbidrag, sett över mandatperioden 2023-2026	4,1 %	2,0 %

Finansiering av investeringar, %	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mandat-period 2023–2026
Självfinansieringsgrad, % (per år)	26,7	119,1	417,3	165,9	84,2	102,9	85 %
Självfinansieringsgrad, % (löpande snitt 2019-2024)	26,7	50,2	81,2	100	96,7	97,6	
Skattefinansierad investeringsnivå (mnkr)	231,5	79,3	28,9	96,5	115,3	101,7	
Skattefinansierad investeringsnivå, ack. (mnkr) 2019-2024	231,5	310,8	340,5	437	552,3	654,0	
Egna medel (resultat + avskrivningar) (mnkr)	61,5	94,5	120,6	160,1	97,1	104,7	
Egna medel ackumulerat (mnkr) 2019-2023	61,5	156	276,6	436,7	533,8	638,5	

Definition/kommentar: Genomsnittet beräknas genom att addera utfall per år. Måluuppfyllelsen uttrycks i procent, där målet är 85 % (beslut KF 2023-10-30 § 131 KS2023/175)

Soliditet inklusive pensionsåtagande för anställda och förtroendevalda, %	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mandat period 2023-2026
Soliditet Vaggeryds kommun %	31,1%	34,3%	40,2%	40,7%	40,9%	30 %

Definition/kommentar: (Eget kapital minus pensionsskuld t.o.m. 97-12-31 plus realiserad avkastning finansiella placeringar) dividerat med totala tillgångar.

Budgetföljsamhet nämnder %	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål "varje år"
Budgetföljsamhet nämnderna	0,4	1,3	0,1	0,2	-1,2	≥ 0 %

Definition: Budgetföljsamheten mäts som nämndens resultat vid årets slut dividerat med dess nettoomslutning

Prognossäkerhet %	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Mål "varje år"
Prognossäkerhet nämnderna	1	0,8	0,4	0,1	0	+/- 1 %

Definition/kommentar: Prognossäkerheten mäts som (nämndens resultat vid årets slut minus nämndens prognostiserade resultat vid delårsbokslutet per 31/8 aktuellt budgetår) dividerat med nämndens nettoomslutning vid året slut.

Politiska strategier kopplade till finansiella mål

Kommentarer från nämnder och bolag:

Kommunstyrelsen: Ett aktivt arbete och prioriterat pågår med effektivisering och nya effektiva arbetssätt för att klara budget och kompetensförsörjning.

Räddningstjänsten arbetar inom den tilldelade ekonomiska ramen och ser inga avvikelser kring detta. Budgeten har i princip hållits.

Tekniska nämnden: Uppbyggnad av inre och yttre fastighetsskötsel pågår inom nämndens ansvarsområde. Uppbyggnaden har kommit långt men organisationen är inte helt och hållet färdig.

Tekniska nämnden har tre särskilda driftfinansieringar; skatt, hyra och taxa. Taxe- och skattefinansierat har åstadkommit budgetföljsamhet på helår. Driftbudgetföljsamheten inom fastighetsförvaltningen (hyra) påverkas kraftigt av höjda fjärrvärmepriser och en kall inledning av året vilket medfört stora insatser för att uppnå budgetföljsamhet för helåret.

Omställningsfastigheter, vilket avser ersättningslokaler, externt uthyrda verksamhetslokaler, bostäder, m.m, uppvisar ett negativt resultat, -3 723 tkr. Största problemet är fastigheter som köpts in utifrån strategiska fastighetinköp för samhällets expansion av bostäder- och infrastruktur med tillhörande hyresavtal där hyresintäkterna inte täcker kostnaderna. Tekniska nämnden har varit aktiv genom att lyfta strategiska ställningstaganden och föreslå kommunstyrelsen riva, sälja, exploateringsavtal, budgetkompensation, m.m. Tekniska nämnden lyfter dessa ärenden för att ge nämnden förutsättningarna att hålla budget och få de strategiska fastighetsinköpen att vara av mer kortsiktig karaktär samt avlasta kommunens kostnader för drift- och underhåll när dessa fastigheter inte alltid går att hyresfinansiera fullt ut.

Miljö och byggnämnden arbetar för en budget i balans.

För att nå långsiktighet och hållbarhet arbetar **barn- och utbildningsnämnden** aktivt med barn- och elevprognoser som påverkar verksamheten i mycket hög grad. Nämnden har ett bra system för att planera personalbehovet vilket säkerställer en god budget- och prognosföljsamhet. Det systematiska kvalitetsarbetet syftar vidare till att ge så bra information att specifika och riktade insatser kan sättas in där de behövs som mest.

Via ett bra samarbete med teknisk nämnd påtalas behov av renoveringar och underhåll i våra fastigheter. I övrigt har barn- och utbildningsnämnden små möjligheter att påverka driftsbudgeten för långsiktigt planerat underhåll. Nämnden har små möjligheter att påverka större ingångna avtal vad gäller lokaler (ex Götafors, ersättningslokaler etc). De lokaler som nämnden hyr och kan påverka avvecklas i takt med att hyresavtalen upphör.

Kultur- och fritidsnämnden: Något som under året bidragit är den utökade ramen för biblioteksverksamheten, vilket skapar bättre förutsägbarhet. Överlag ses ett behov av ökade resurser i takt med att kommunen växer, samt att krav och förväntningar på kultur- och fritidssektorn ökar. En utmaning för nämnden är att hitta rätt relation när det gäller mål, medel och kvalitet gällande idrottsplatserna Vaggeryds IP och Movalla IP.

Socialnämnden arbetar löpande aktivt för en budget i balans. Arbetet med bemanning och schema är det område som direkt påverkar budgetföljsamheten och det pågår aktiviteter för att utveckla och stärka det arbetet.

Vaggeryds energi ska i normala fall avkasta 3 % på sysselsatt kapital. Bolaget är dock undantagna från avkastningskravet under byggnationen av nytt värmeverk. Vad gäller budgetföljsamheten är Vaggeryds energis resultat för närvarande bättre än budget.

Vaggeryd-Skillingaryds bostads AB: Under år 2024 har det varit svårt att följa någon budget då tidigare VD ej varit på plats och därmed har det inte tagits fram någon budget.

Årets resultat för koncernen efter bokslutsdispositioner och skatt

Sammanställd redovisning, mnkr	2020	2021	2022	2023	2024
Vaggeryds kommun	50,2	63,8	105,9	37,5	43,4
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	7,9	7,4	6,8	0	0,4
Vaggeryds Energi AB	11,4	14	6,1	11,6	12,9
Samverkan Återvinning Miljö	0,4	1,1	0,7	- 0,5	1,9
Koncern	69,9	86,3	119,5	48,6	58,6

Not: Vaggeryd kommuns andel i kommunalförbundet SÅM är 17 % år 2024. (11,2 mnkr * 17 % = 1,9 mnkr)

VSBO

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt visar ett överskott på 2,5 mkr och årets resultat uppgår till +368 tkr. I årets avskrivningar har rättelse skett med ca 830 tkr i form av minskade avskrivningar till följd av att avskrivningarna för 2023 var felaktigt beräknade. Detta är således en post av engångskaraktär.

Verksamhetens kostnader uppgår till 74 mkr, där taxebundna kostnader som värme, vatten och el dominerar, tillsammans med personalkostnader. Konsultkostnader på 2 mkr har tillkommit till följd av organisatoriska förändringar men förväntas inte påverka 2025. Avskrivningar på fastigheter uppgår till 15 mkr, medan de finansiella kostnaderna, främst påverkade av ränteläget, landar på 12,3 mkr. Årets investeringar i fastigheter och mark uppgår till 51 mkr och har aktiverats i balansräkningen.

Inflation har påverkat både kostnader och prissättning, vilket har försvårat lönsamheten. Ingen nyproduktion har genomförts under 2024 på grund av ökade kostnader.

VEAB

Koncernen Vaggeryds Energi redovisar ett bättre resultat än budgeterat, tack vare fler kunder, stabilt kundunderlag för TV-tjänster och en tidigare start av spillvärmelösningen, vilket sänkt bränslekostnaderna. Anslutningsintäkter för fjärrvärme, fiber och elnät uppgår till 10,6 mkr. Affärsområdena elhandel, fjärrvärme och stadsnät presterar bättre än budget, medan elnätets driftbudget ligger i linje med budget, men anslutningsintäkter ökar resultatet med 700 tkr. Sammanlagt är resultatet före bokslutsdispositioner och skatt 3 mkr bättre än budget och 1,6 mkr bättre än 2023.

Priserna på biobränslen har stabiliserats men ligger kvar på en hög nivå. Efterfrågan är fortsatt stor, vilket gör att en större nedgång inte förväntas. Bolaget har satsat på diversifiering av bränsleinköp genom spillvärme, vilket visat sig framgångsrikt. Under 2023–2025 har över 300 mkr investerats i lokal energiproduktion och hantering av industriell spillvärme, vilket uppfyller kommunens energimål.

SÅM

SÅM:s intäkter överstiger budget med 10,6 mkr. Främst beror detta på högre ersättning från förpackningsproducenter. Naturvårdsverkets reviderade beräkningsmall för ersättningen från producenterna bidrog med 7,75 mkr utöver budget. Utöver detta medförde försäljning av material från återvinningscentralerna och företagskort ökade intäkterna med cirka 2,6 mkr. Taxeintäkterna följer budget väl. Kostnaderna för SÅM är drygt 2,5 mkr lägre än budgeterat. De lägre kostnaderna beror till stor del på gynnsamma upphandlingar där behandlingsavgifter och transportkostnader minskat. Även konjunkturläget bidrar då mindre mängder avfall lämnats in till SÅM:s anläggningar.

Under 2024 har återvinningscentralerna (ÅVC) i Hillerstorp och Smålandsstenar renoverats och utökats samt så har 2 hjullaster köpts in till Gnosjö och Vaggeryds ÅVC. Avskrivningstiden för fyrfackskärnen sänktes till 10 år från och med mars vilket har ökat avskrivningskostnaderna med ca 250 tkr per månad. Avskrivningstiden för kärnen motsvarar nu Naturvårdsverkets beräkningsmall. Samtidigt har årets investeringar på återvinningscentralerna inte riktigt kommit igång i planerad tid. Totalt sett är därför avskrivningskostnaderna enbart 1 834 tkr högre än budget. De finansiella kostnaderna ligger något lägre än budget.

Koncernens ekonomi – omvärldsanalys Jönköpings län

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal där rapporten i första hand fokuserar på att analysera var respektive kommun befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga 12 kommuner i Jönköpings län de senaste tre åren.

Koncernanalys av Vaggeryds kommunkoncern

Denna analys syftar till att kortfattat beskriva de finansiella förutsättningarna som finns för Vaggeryds kommunkoncern i förhållande till övriga kommunkoncerner i Jönköpings län. Detta görs genom att fyra viktiga nyckeltal jämförs för kommun och koncern för Vaggeryd mot övriga kommuner. Dessa redovisas i tabellform och poängsätts i den finansiella profilen enligt den modell som tidigare har använts i rapporten

Finansiella nyckeltal för kommun och koncern

Nyckeltal (procent)	Nivå på måttet i Vaggeryd 2022	Snittet i länet 2022	Nivå på måttet i Vaggeryd 2023	Snittet i länet 2023	Differens mot länets snitt
Långsiktig kapacitet/Risk					
Soliditet* för kommun	40	28	41	27	14
Soliditet* för koncern	32	23	31	23	8
Kortsiktig beredskap/Risk					
Kassalikviditet för kommun	114	118	68	97	-29
Kassalikviditet för koncern	106	113	63	90	-27
Kortsiktig beredskap/Kontroll					
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för kommun	9,5	5,5	3,3	1,8	1,5
Resultat före extraordinära poster / verksamhetens kostnader för koncern	9,1	5,8	3,9	2,2	1,7
Långsiktig kapacitet/Kontroll					
Skattefinansieringsgrad av investeringar i kommun	144	148	68	65	3
Intäktsfinansieringsgrad av investeringar i koncern	127	108	53	59	-6

* Soliditet inkl. samtliga pensionsförpliktelser

Finansiellt resultat och ställning för koncernerna i länet Jönköping 2023

I nedanstående tabell har koncernerna i Jönköpings län placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av resultatet under 2023 och finansiell ställning i form av soliditet under 2023. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika under delar; ”stark”, ”varken stark eller svag” samt ”svag”. Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en koncern kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, ju längre upp till vänster hamnar koncernen. Koncernerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 25% under 2023 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0–25% under 2023 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2023 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under 2023)	Habo Sävsjö Vaggeryd Vetlanda	Eksjö Jönköping Mullsjö Nässjö Tranås	
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%–1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under 2023)	Gislaved Värnamo	Aneby Gnosjö	
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under 2023)			

Årets resultat för Vaggeryds kommun

Resultaträkning 2024 (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	258,1	187,7	70,3
Verksamhetens kostnader	-1 210,1	-1 172,0	-38,1
Avskrivningar	-61,3	-58,6	-2,7
Verksamhetens nettokostnader	-1 013,3	-1 042,8	29,5
Skatteintäkter	789,6	792,6	-3,0
Generella statsbidrag och utjämning	276,5	273,3	3,2
Verksamhetens resultat	52,8	23,1	29,7
Finansiella intäkter	9,8	6,3	3,5
Finansiella kostnader	-19,2	-12,5	-6,7
ÅRETS RESULTAT	43,4	16,9	26,5

Bokslut 2024

Resultatet för Vaggeryds kommun 2024 uppgår till 43,4 mnkr och visar på en positiv budgetavvikelse om 26,5 mnkr. Resultatet är 7,5 mnkr bättre än prognosen tertial två, 37 mnkr. Nettokostnaden för nämnderna visar en negativ avvikelse mot budget med -12,9 mnkr.

Resultatet och den positiva budgetavvikelsen förklaras främst av vinster om totalt 72,1 mnkr vid försäljning av exploateringsmark och tomträtt.

Verksamhetens resultat

Verksamhetens resultat visar en positiv budgetavvikelse på 26,5 mnkr vilken främst förklaras av vinster från försäljning av exploateringsmark 69,3 mnkr och tomträtt 2,7 mnkr, totalt 72,1 mnkr. Nämndernas visar en negativ budgetavvikelse om -12,9 mnkr vilket är i nivå med den prognoserat budgetavvikelse efter tertial två om -13,3 mnkr. Budgetavvikelsen för verksamheten kostnader förklaras främst av höga pensionskostnader samt nämndernas högre kostnader än budget.

Totalt är kostandena för pensioner 2024 är 97,5 mnkr vilket är 15 mnkr högre än 2023. Verksamhetens resultat belastas av pensionskostnader exklusive finansiella kostande om 89,6 mnkr. Kostnadsökningen förklaras av den ökade inflationen, vilket påverkar prisbasbeloppet som används vid värdesäkring av sektorns pensioner. Även nytt avgiftsbestämt pensionsavtal med höjda premienivåer påverkar kostnadsökningen.

Enligt LKBR (Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning) ska tillgångar skrivas ned om de har ett lägre värde än bokfört värde. Verksamheten resultat har 2024 påverkats av nedskrivning av om ca 6 mnkr.

Trots att inflation ökningstakten stannat av är nämnderna resultat 2024 påverkad av de kostnadsökningar inflationsökning fört med sig. Nämndernas nettokostnadsökning är 2024 8,4 %.

Nämnders summerade budgetavvikelse är negativ om -12,9 mnkr, vilket främst förklaras av socialnämnden -8,1 mnkr och kommunstyrelsen -3,4. Även Teknisk nämnd och Barn och utbildningsnämnd visar underskott, 1,6 respektive 1,2 mnkr.

Socialnämndens underskott förklaras främst av ökade personalkostnader kopplade till det nya arbetstidsdirektivet. Nytt arbetstidsdirektiv har implementerats där huvudregel är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Socialnämndens underskott förklaras även av höga placeringskostnader inom myndighetsverksamheten och funktionshinderomsorgen samt ökade kostnader för hjälpmedel inom sjukvården. Det finns även positivt resultat inom vissa verksamhetsprogram, vilket delvis har mildrat det totala underskottet.

Kommunstyrelsens verksamhets negativa utfall mot budget förklaras främst av uttag av friskvårdsbidrag. Full budgetkompensation tilldelades inte samband med beslut om att den anställdes egeninsats togs bort. Avvikelsen förklaras också av högre politiska arvoden och strategiska kostnader i samband med framtida planprogram, vilket speglar satsningar på långsiktig utveckling.

Tekniska nämnden budgetavvikelse förklaras främst av kostnader för omställningsfastigheter och då främst kostnader för fastigheter som köps in som strategiska fastighetinköp där hyresintäkterna inte täcker driftkostnaderna. Budgetavvikelsen förklaras även av kostnader för kommunala gator och vägar. Året började med en kall vintern, vilket innebar hög medelsförbrukningen och kostnaderna för energi ökade kraftigt. Däremot var vinterväghållningen för november och december relativt sparsam, vilket mildrade kostnadsökningen och budgetavvikelsen.

Barn och utbildningsnämnden budgetavvikelse förklaras främst av programområde skolskjuts grundskola och gymnasieskola. För skolskjuts har indexökning varit över budget. För grundskola förklaras avvikelsen av både kommunala verksamheten och IKE/fristående verksamheter. BUN har haft fler elever utanför kommunens egen verksamhet än budgeterat. Gymnasieskolan budgetavvikelse förklaras av att fler elever än budgeterat har valt gymnasieutbildning utanför kommunen. Verksamheten har under året arbetat med att få verksamhetens ekonomi hållbar i ett långsiktigt perspektiv. Arbeta med att dimensionera verksamheten efter ett lägre barn- och elevantal har gjorts.

Skatter generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning

Vaggeryds kommun använder Sverige kommuner och regioners (SKR) skattunderlags prognos med hänsyn till egen befolkningsutveckling. I bokslutet visar skatteintäkterna en negativ budgetavvikelse om -3 mnkr. Skatteunderlagstillväxten 2024 är lägre än tidigare år och även lägre än budget. SKRs prognos har varierat under 2024. I delår två visade skatteunderlagsprognosen jämfört med tidigare prognoser en starkare utveckling men senaste prognoser per december 2024, vilken är underlag för bokslutet, var prognosen något nedreviderad på grund av hänsyn till definitivt utfall för 2023 från Skatteverket. SKR beskriver också att för 2024 ser de nu en svagare ökning av skatteunderlaget, där den nya bedömningen baseras på tillkommande utfall för arbetsmarknaden och lönesummor gällande andra halvåret 2024.

Generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning visar en positiv budgetavvikelse om 3,2 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av att 5,4 mnkr redovisa som generella bidrag men är budgeterade som riktade i verksamheten, men central anvisning kräver att kommunen redovisar dessa som generella inom kontogrupp 8.

Exkluderat dessa är generella statsbidrag och kommunal utjämning 2,2 mnkr lägre än budget. Främst förklaras budgetavvikelsen av inkomstutjämningen. Inkomstutjämningen justerades under våren 2024 då 2023 års invånarantal blev känt. Detta påverkade inkomstutjämnings bidraget negativt för Vaggeryds kommun då antal invånare blev färre än i prognos.

Finansnetto

Finansiella intäkter visar en positiv avvikelse om 3,5 mnkr vilket förklaras av högre intäktsräntor än budgeterat. Intäkterna från borgens avgifter är något högre än budget. Lån har tagits upp under året av bolagen, som belastas av borgensavgift.

Finansiella kostnader visar en negativ budgetavvikelse om 6,7 mnkr. De finansiella kostnaderna består av räntekostnader och finansiella kostnader för pensioner. De finansiella kostnaden för pensioner uppgår till 7,9 mnkr, vilket är 2,3 mnkr högre än 2023. Kostnadsökningen förklaras av den ökade inflationen, vilket påverkar prisbasbeloppet som används vid värdesäkring av sektorns pensioner.

Skatter och generella statsbidrag

Skatter och generella statsbidrag (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse
Skatteintäkter	789,6	792,6	-3,0
Inkomstutjämnning	178,8	187,7	-8,9
Kostnadsutjämnning	3,1	3,7	-0,6
Regleringsbidrag	45,3	42,9	2,4
Utjämningsavgift LSS	1,6	1,1	0,6
Fastighetsavgift	42,4	37,9	4,4
Generella bidrag från staten	5,4	0,0	5,4
Totalt	1 066,2	1 065,9	0,2

** inklusive statligt bidrag till socialnämnden för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre om 5,4 mkr (2024) 5,4 mnkr (2023), 5,4 mnkr (2022), 3,4 mnkr (2021) och statligt bidrag till Barn och utbildning "Skolmiljarden" motsvarande 2,2 mnkr (2022). Dessa bidrag ska redovisas på konto 8291 enligt anvisning. Det är emellertid riktade medel som destinerats direkt till BUN och SN.

Vaggeryd kommuns ekonomi - omvärldsanalys Jönköpings län

Kommunforskning i Västsverige (Kfi) sammanställer på uppdrag av länets kommuner en jämförelseanalys utifrån finansiella nyckeltal där rapporten i första hand fokuserar på att analysera var respektive kommun befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga 12 kommuner i Jönköpings län de senaste tre åren.

Tabell 1: Finansiellt resultat och ställning för kommunerna i Jönköpings län 2023

I denna tabell har kommunerna i Jönköping placerats in utifrån två dimensioner, resultat i form av det genomsnittliga resultatet under 2021–2023 och finansiell ställning i form av soliditet under 2023. Varje dimension har sedan delats upp i tre olika underkategorier; "stark", "varken stark eller svag" samt "svag". Det innebär att det finns nio olika scenarier/rutor som en kommun kan placeras in i. Ju starkare ekonomi, desto längre upp till vänster hamnar kommunen. Kommunerna i respektive ruta har dock inte ordnats i finansiell ordning, utan ligger i bokstavsordning.

	Stark finansiell ställning (En soliditet som är starkare än 30% under 2023 *)	Varken stark eller svag finansiell ställning (En soliditet som ligger mellan 0-30% under 2023 *)	Svag finansiell ställning (En soliditet som är svagare än 0% under 2023 *)
Starkt resultat (Resultatet var högre än 2 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2021-2023)	Gislaved Habo Jönköping Sävsjö Tranås Vaggeryd Vetlanda ← Värnamo	Eksjö Aneby Nässjö	Mullsjö
Varken starkt eller svagt resultat (Resultatet låg mellan 1%-1,99 % av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2021-2023)			
Svagt resultat (Resultatet var svagare än 1% av verksamhetens bruttokostnader under perioden 2021-2023)		Gnosjö ↕ →	

- ↓ – Kommunen har försvagat sin resultatbox jämfört med föregående år
- ↑ – Kommunen har förbättrat sin resultatbox jämfört med föregående år
- ← – Kommunen har förbättrat sin soliditetsbox jämfört med föregående år
- ↕ – Kommunen har försvagat sin soliditetsbox jämfört med föregående år

Tabell 4: Finansiella styrkor och svagheter hos kommunerna i Jönköpings län under 2023

Denna tabell försöker beskriva styrkor och svagheter hos de olika kommunerna utifrån perspektiven skattesats, resultatnivå samt kort och långsiktigt finansiellt handlingsutrymme. Modellen är subjektiv, men bygger på de kriterier kring god ekonomisk hushållning som har redovisats i analysen ovan. Tabellen skall ses som en beskrivning av finansiella förutsättningar i grova drag. Graderingen är gjord utifrån 2023 års räkenskaper.

FINANSIELLA MÅTT	Starkt värde ¹⁾	Varken starkt eller svagt ¹⁾	Svagt värde ¹⁾
<p>Skattesats 2023</p> <p>För samtliga fyra nyckeltal i denna tabell gäller att "ju högre upp i tabellen kommunen befinner sig desto starkare värde har kommunen på nyckeltalet".</p> <p>Exempelvis: Vaggeryd har den lägsta skatten bland de kommuner som ligger i kolumnen med starkt värde längst till vänster. Den placeras därför högst upp.</p> <p>Detta innebär att rangordningen när det gäller samtliga nyckeltal går från vänster till höger kolumnvis.</p>	<p>21,70 kr eller lägre</p> <p>Vaggeryd Värnamo Jönköping</p>	<p>21,71 till 21,99 kr</p> <p>Sävsjö Gislaved</p>	<p>22,00 kr eller högre</p> <p>Vetlanda Aneby Tranås Habo Nässjö Gnosjö Eksjö Mullsjö</p>
<p>Resultatnivå 2023</p> <p>(Resultat före extraordinära poster i förhållande till verksamhetens bruttokostnader)</p>	<p>2,0% eller starkare</p> <p>Habo Tranås Vaggeryd Sävsjö Vetlanda Jönköping</p>	<p>1,9% till 1,0%</p> <p>Mullsjö Nässjö Värnamo Eksjö</p>	<p>0,9% eller svagare</p> <p>Gislaved Aneby Gnosjö</p>
<p>Långsiktig resultatnivå 2021-2023</p> <p>(Genomsnittligt resultat före extraordinära poster under 3 år/verksamhetens bruttokostnader)</p>	<p>2,0% eller starkare</p> <p>Habo Eksjö Vaggeryd Mullsjö Vetlanda Aneby Jönköping Tranås Sävsjö Nässjö Värnamo Gislaved</p>	<p>1,9% till 1,0%</p>	<p>0,9% eller svagare</p> <p>Gnosjö</p>
<p>Kortsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2023</p> <p>(Kassalikviditet)</p>	<p>75,0% eller högre</p> <p>Tranås Aneby Eksjö Sävsjö Mullsjö Habo Värnamo</p>	<p>74,9% till 50,0%</p> <p>Nässjö Gnosjö Gislaved Vetlanda Vaggeryd Jönköping</p>	<p>49,99% eller lägre</p>
<p>Långsiktigt finansiellt handlingsutrymme 2023</p> <p>(Soliditet inklusive pensionsförpliktelser)</p>	<p>30,0% eller högre</p> <p>Vaggeryd Gislaved Sävsjö Tranås Värnamo Habo Jönköping Vetlanda</p>	<p>29,99% till 0,0%</p> <p>Aneby Gnosjö Eksjö Nässjö</p>	<p>-0,1% eller svagare</p> <p>Mullsjö</p>

¹⁾ De olika värdena för de finansiella nyckeltalen är satta utifrån subjektiva värderingar. Detta är författarens egen bedömning av vad som bör anses som god ekonomisk hushållning för kommuner över en längre tid. Värderingar baserar sig dock till stor del på de genomsnittliga värden som finns i kommunsektorn i Sverige. En vägning av dessa har gjorts mot rådande teorier kring en organisations möjligheter till kort- och långsiktig överlevnadsförmåga.

Finansiella profiler för Vaggeryds kommun

Genom de finansiella profilerna för Vaggeryd för 2022–2023 kan man på ett översiktligt sätt redovisa vilken finansiell utveckling och ställning kommunen hade i förhållande till övriga kommuner i gruppen under de granskade åren. (Med "kommunen" avses den skattefinansierade verksamheten.)

Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en 5:a i profilen har man visserligen det starkaste värdet för nyckeltalet i den granskade gruppen, men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning. Generellt gäller dock att om kommunen får en 4:a eller en 5:a för ett nyckeltal, är styrkan på nyckeltalet oftast tillfredsställande.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Vaggeryds finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en något förbättrad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Vaggeryd vid utgången av 2023 ett något starkare utgångsläge än under 2021.

Balanskravsresultat

Kommunallagens minimikrav på god ekonomisk hushållning, det så kallade balanskravet innebär att intäkterna ska vara större än kostnaderna. Vaggeryds kommun redovisar 2024 ett resultat på 43,4 mnkr. Efter justering för realisationsvinster för anläggningstillgångar är balanskravsresultatet 40,7 mnkr.

Balanskravsresultat (mnkr)	2020	2021	2022	2023	2024
Resultat	50,2	63,8	105,9	37,5	43,4
Reavinster fastigheter, netto enligt tidigare års redovisning	29,7	-9,1	-88,8	-15,6	
Justering för realisationsvinster anläggningstillgångar					-2,7
Reavinster/Marknadsvärden placeringar	-12,3	-12,3	11,4	-9,7	-15,3
Återföring Reavinster/Marknadsvärden placeringar	12,3	12,3	-11,4	9,7	15,3
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	79,9	54,7	17,1	21,9	40,7
Resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	0
Årets balanskravsresultat	79,9	54,7	17,1	21,9	40,7

Not: Resultatutjämningsreserv finns inte i kommunen. Värdeökning samt realiserad avkastning från kapitalförvaltningen 2024 har bokförts som avsättning av pensionsmedel med 15,3 mnkr. Detta är ett avsteg från utfärdad redovisningsrekommendation men kommunen anser avvikelserna ligga i linje med god redovisningssed, då den intjänade pensionsskulden före 1998 i framtiden kommer belasta kommunens redovisning trots att den enligt gällande redovisningspraxis inte får bokföras som skuld. Förändringen av marknadsvärden har bokförts på samma sätt som realiserade vinster.

Nämndernas ekonomiska sammanställning

Nämndernas budgetavvikelse summeras till -12,9 mkr. Nettokostnaden 2024 är 1 050,4 mkr vilken är 81,7 mkr högre jämfört med 2023 motsvarande en ökning på 8,4 %.

Nämnder och verksamheter	Utfall	Budget	Avvikelse	Prognosavvikelse
Mnkr				%
Kommunstyrelse	-92,2	-88,7	-3,4	0,0
Räddningstjänst	-16,3	-16,4	0,1	0,0
Valnämnd	-0,2	-0,3	0,1	0,2
Revision	-0,9	-0,9	0,0	0,0
Överförmyndarverksamhet	-1,2	-1,4	0,3	-0,2
Tekniska nämnden	-49,8	-48,2	-1,6	-0,1
Kultur och fritidsnämnd	-38,3	-37,9	-0,4	0,0
Barn och utbildningsnämnd	-508,4	-507,1	-1,2	0,0
Socialnämnd	-338,4	-330,3	-8,1	0,0
Miljö och byggnämnd	-4,8	-6,2	1,4	-0,1
Summa löpande verksamhet	-1 050,4	-1 037,1	-12,9	0,0

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens verksamhet visar ett negativt resultat mot budget med 3,4 mkr, där friskvårdsbidrag, högre arvoden och strategiska kostnader för framtida planprogram står för den största avvikelsen.

Politisk verksamhet och projekt/samverkan bidrar med negativa utfall på grund av ökade arvoden och avgifter till externa aktörer. Arbetsmarknadsenheten redovisar en positiv budgetavvikelse på 1,1 mkr, främst tack vare outnyttjade medel för beredskapsanställningar, medan arbetsmarknadsprogrammen har visat goda resultat med 60 % av deltagarna övergående till reguljära anställningar. Ekonomiskt bistånd har haft en markant ökning av ärenden, kopplat till högre arbetslöshet och förändringar i Migrationsverkets regelverk, men utfallet har trots detta varit något bättre än budget. Programområdet Integration har påverkats av förändrade regler kring folkbokföring av ukrainare, vilket lett till högre mottagande än planerat och osäkra intäkter från Migrationsverket. Samhällsutveckling redovisar en negativ budgetavvikelse på 1,5 mkr, huvudsakligen på grund av fördröjda planintäkter och utredningskostnader för framtida exploatering. Inflationen har fortsatt påverka verksamheten, men den direkta kostnadspåverkan har varit begränsad.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten visar en nettokostnad på 16 mkr och en positiv avvikelse mot budget på 56 tkr. Programområden Räddningstjänst har en negativ avvikelse med 13 tkr, medan befolkningsskydd och krisberedskap har en positiv avvikelse på 69 tkr tack vare ökade statsbidrag och senarelagd rekrytering.

Kostnaderna påverkas fortsatt av inflationen, särskilt för teknisk utrustning och insatsvaror, även om prisökningstakten har bromsats upp. Räddningstjänsten fortsätter att stärka kommunens robusthet och krisberedskap, där rekryteringen av en ny beredskapssamordnare och utökade insatser inom civilförsvaret bidrar positivt. Antalet räddningsinsatser har ökat inom kommunen men minskat med 40 % i andra kommuner, och automatlarm utan brandtillbud har ökat markant. För att möta framtida utmaningar pågår rekrytering och anpassning av organisationen, men nyrekrytering av deltidsbrandmän är fortsatt en utmaning.

Valnämnd

Vaggeryds kommun genomförde EU-valet 2024 inom budget, med ett statsbidrag på 438 tkr utöver den kommunala budgeten på 325 tkr. Valet genomfördes utan större avvikelser, och valdeltagandet landade på 54,7 %, en minskning med 0,75 procentenheter jämfört med föregående val. Nettokostnader för året är 232 tkr.

Revision

Revisionen har genomfört sin verksamhet inom budgetramen på 908 tkr för 2024 och granskat kommunstyrelsen och nämnderna enligt revisionsplan. Under året har revisorerna haft möten med nämndernas presidier, ekonomichefen, äldreomsorgschefen och andra nyckelpersoner för att följa upp verksamhetens måluppfyllelse och ekonomiska utveckling. Med stöd av Deloitte AB har tre fördjupade granskningar genomförts, och en särskild verksamhetsberättelse har upprättats som bifogas revisionsberättelsen till kommunfullmäktige.

Överförmyndarnämnd

Vaggeryds kommun köper verksamheten från Värnamo kommun som driver verksamheten för GGVV kommunerna. Nettokostnaden för 2024 är 1 169 tkr.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden har en nettokostnad på ca 50 mkr. Avvikelsen mot budget är då negativ med 1,6 mkr.

Programområdet för omställningsfastigheter visar ett underskott på -3,7 mkr på grund av strategiska fastighetsköp med höga driftkostnader och begränsade hyresintäkter. Samtidigt har skogsintäkter på 1,1 mkr och besparingar inom energiförbrukning bidragit till att balansera ekonomin. Fastighetsförvaltningen har påverkats av höga fjärrvärmekostnader, som har ökat med 9 %, samt en kall vinter med ökade uppvärmnings- och snöröjningskostnader. Kommunala gator och vägar hade höga vinterväghållningskostnader under årets första månader, men en mild avslutning förbättrade helårsresultatet. Investeringar har gjorts i infrastruktur och fastigheter, men ökade underhållsbehov innebär fortsatt ekonomisk belastning.

Inflationen har haft en begränsad påverkan tack vare energieffektiviseringar och långsiktig prissäkring av el, men fjärrvärmekostnader och rörliga elpriser har påverkat ekonomin negativt. Tekniska nämnden arbetar för att minska underhållsskulder och skapa ekonomiskt hållbara lösningar, men oförutsedda kostnader och begränsade intäkter gör det utmanande att nå full budgetbalans.

Kultur och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en nettokostnad på 38 mkr, vilket avviker negativt mot budget med -370 tkr för 2024. Ökade kostnader inom politisk verksamhet och oförutsedda underhållskostnader har påverkat resultatet negativt.

Införandet av en gemensam ledning för Kulturskolan och den öppna ungdomsverksamheten skapat möjligheter för mer flexibel resursanvändning. Sim- och sporthallarna redovisar ett underskott på -372 tkr, främst till följd av oväntade service- och underhållskostnader, men verksamheten har också haft ett ökat antal besökare.

Inflationen har fortsatt att påverka nämndens ekonomi, särskilt genom ökade fjärrvärme- och elpriser som belastar idrottsanläggningarna. Trots detta har verksamheterna anpassat sig till det nya kostnadsläget och fortsatt att leverera kvalitativ service. En utmaning framöver är att hantera föreningarnas växande behov av stöd och resurser, samtidigt som ekonomin balanseras. Den nya Kultur- och fritidsplanen, som tas fram under året, syftar till att tydligare prioritera insatser utifrån de ekonomiska ramarna. Sammantaget bedöms nämnden ha en god ekonomisk hushållning, men långsiktiga lösningar krävs för att säkerställa en hållbar finansiering av idrottsanläggningar och fritidsverksamhet.

Barn och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden har en nettokostnad på 508 mkr och redovisar en negativ avvikelse mot budget med -1,2 mkr år 2024, där ökade kostnader för gymnasiet, grundskolan och skolskjutsar har påverkat resultatet negativt.

Flera verksamheter, såsom kostverksamheten med 891 tkr och gemensamt BUN med 1,5 mkr har ett överskott, vilket har bidragit till att balansera vissa kostnadsökningar. Gymnasieskolans underskott på -1,5 mkr beror främst på fler elever som valt skolor utanför kommunen. Grundskolan visar ett underskott på -1,2 mkr, beroende på ökade ersättningar till fristående skolor. Skolskjutsarna har haft högre kostnader än budgeterat på -773 tkr, främst beroende på ett högre index än budget. Förskolan har däremot visat ett mindre överskott, 216 tkr, efter att verksamheten anpassats till ett minskat barnantal under hösten. Inflationen har påverkat framför allt kostverksamheten och skolskjutsarna, där externa prisökningar har varit svåra att motverka.

För att möta framtida ekonomiska utmaningar fortsätter arbetet med kostnadseffektiviseringar och anpassning av verksamheten till sjunkande elev- och barnantal. Trots underskottet bedöms nämnden ha en god budget- och prognosföljksamhet, men långsiktiga lösningar krävs för att säkerställa en hållbar ekonomi och kvalitet i utbildningen.

Social nämnd

Socialnämnden redovisar en nettokostnad på 338 mkr, en negativ avvikelse på 8,1 mkr för 2024. Främsta orsaken är ökade personalkostnader kopplade till det nya arbetstidsdirektivet, höga placeringskostnader inom myndighetsverksamheten och funktionshinderomsorgen samt ökade kostnader för hjälpmedel inom sjukvården.

En av de största ekonomiska belastningarna har varit implementeringen av arbetstidsdirektivet, som har lett till ökade bemanningskrav och en extra kostnad på 15,2 mkr, trots att nämnden endast erhöll en budgetökning på 5 mkr. Inom äldreomsorgen har detta resulterat i behovet av 20 nya medarbetare, vilket i kombination med ökat antal beviljade hemtjänststimmar har drivit upp kostnaderna. Myndighetsverksamheten har haft höga placeringskostnader under året, särskilt i början av 2024, då antalet dyra konsulentstödda familjehemsplaceringar ökade. Även om dessa placeringar minskade under årets senare del kvarstår kostnaderna från tidigare beslut, vilket resulterat i ett underskott på 4,5 mkr.

Funktionshinderomsorgen redovisar ett underskott på 769 tkr, vilket främst beror på ökade personalkostnader och kostsamma externa placeringar. Hälso- och sjukvårdsinsatser visar ett underskott på 3,3 mkr, delvis på grund av rekrytering av sex nya sjuksköterskor för att möta arbetstidsdirektivets krav. Inflationen har haft en begränsad effekt på verksamheten, men prisökningar på livsmedel inom kostverksamheten har påverkat kostnadsbildningen. Trots de ekonomiska utmaningarna har vissa verksamheter, såsom politisk verksamhet, bostadsanpassningsbidrag och ledningsfunktioner, redovisat positiva resultat, vilket har dämpat det totala underskottet. Sammantaget bedömer Socialnämnden att budgetavvikelsen är hanterbar, men att långsiktiga åtgärder krävs för att möta framtida kostnadsökningar och säkerställa en ekonomi i balans.

Miljö och byggnämnd

Miljö- och byggnämnden redovisar en nettokostnad på 4,8 mkr, en positiv avvikelse mot budget med 1,3 mkr för 2024. Detta beror främst på högre intäkter från bygglovsansökningar samt lägre kostnader för arvoden inom politisk verksamhet. Antalet bygglovsansökningar ökade från 297 år 2023 till 321 år 2024, vilket bidrog till ökade intäkter, men prognoser för byggmarknaden är fortsatt osäkra på grund av konjunkturläget.

Programmet för bostadsanpassningsbidrag visar en negativ budgetavvikelse, då intäkterna blev lägre än förväntat trots att fler anpassningar genomfördes. Miljö- och hälsoskydd redovisar ett överskott till följd av lägre personalkostnader, då två medarbetare varit föräldralediga, men en del av besparingarna har använts till att anlita en extern konsult. Inom naturvård har statsbidraget för kalkning minskat drastiskt från 3,3 mkr till 1,8 mkr, samtidigt som kalkpriserna ökat, vilket påverkar framtida möjligheter att genomföra åtgärder i samma omfattning.

Inflationens påverkan på byggsektorn verkar plana ut, vilket har lett till en ökning av både byggnämningarna och bygglovsansökningar. Antalet hanterade ärenden på förvaltningen ökade från 1 282 år 2023 till 1 348 år 2024, en ökning med cirka 5 %. Trots detta har handläggningstiden hållits stabil på 33 dagar i snitt. Sammantaget visar bokslutet på en stabil ekonomi för nämnden, men fortsatt osäkerhet inom bostadsanpassningsbidrag och kalkningsbidrag kan påverka framtida budgetavvikelser.

Väsentliga personalförhållanden

Syftet med personalredovisningen är att ge en övergripande bild och en samlad beskrivning över ett antal personalstrategiska områden. Personalredovisningen ska vara en av flera informationskällor som syftar till att ge kunskap och förutsättningar för fortsatt arbete med trygg personalförsörjning och stärka Vaggeryds kommuns ställning som en attraktiv arbetsgivare.

Personalpolitik och personalfrågor är en stor och omfattande del av det kommunala uppdraget för att främja kvalitet och produktivitet och bidra till vår förmåga att skapa värden för kommunens invånare. Konkurrensen om arbetskraft ökar och kompetensförsörjning till våra verksamheter är en viktig fråga. Det handlar om att attrahera nya medarbetare men också att utveckla och behålla dagens medarbetare. Med en organisation i utveckling och förändring är det viktigt att stärka förutsättningarna för ett gott medarbetarskap och ledarskap.

Vaggeryds kommun har formulerat fyra mål inom personalpolitiken

- Attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser
- Ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat
- Engagerade medarbetare med rätt kompetens
- Heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Personalredovisningen är uppdelad i två delar, den första med uppföljning av mål inom personalpolitiken och andra delen redovisning av övriga personalområde.

Statistiken som presenteras i denna personalredovisning är hämtad från personalsystemet Visma. All statistik, om inget annat anges gäller månadsavlönad personal anställda enligt Allmänna bestämmelser (AB). Statistiken som redovisas i personalredovisningen avser förhållandena som gällde vid mättillfälle den 31 december 2024, om inget annat anges. I personalredovisningen skiljer vi på anställd och anställningar. Med anställd avses personer. En och samma person kan ha två anställningar i kommunen.

Förkortningar

- BUN- Barn- och utbildningsförvaltningen
- SOC- Socialförvaltningen
- KoF- Kultur- och fritidsförvaltningen
- KLK- Kommunledningskontoret
- TEK- Teknisk förvaltning
- MoB- Miljö- och byggförvaltningen

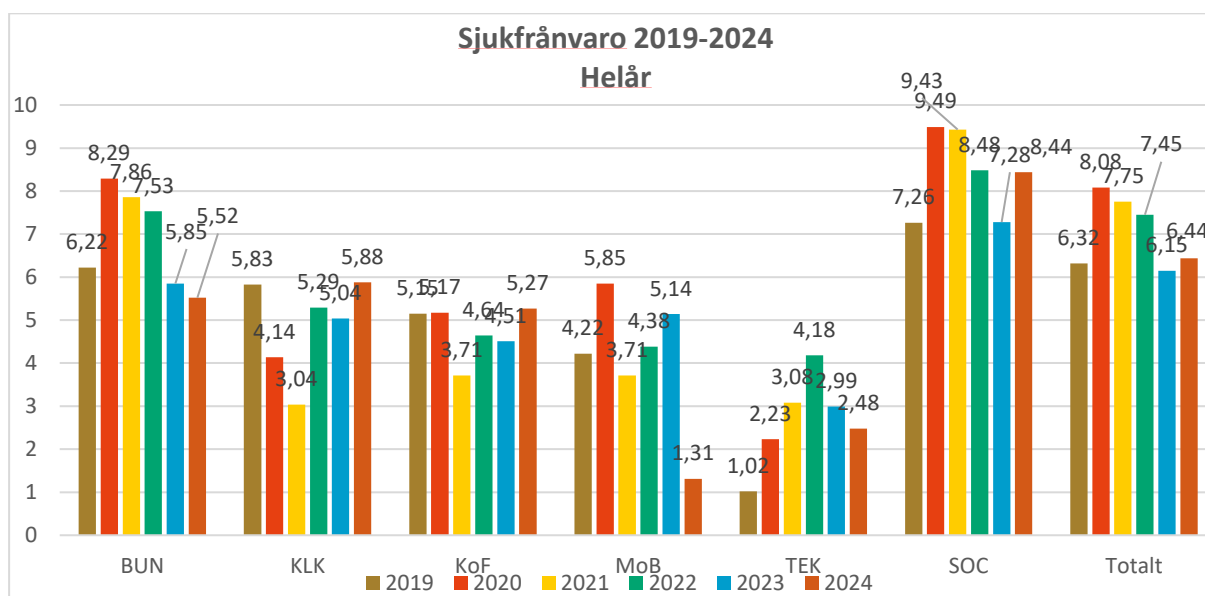
Uppföljning av personalpolitiska mål

1. Vaggeryds kommun ska ha attraktiva och hälsofrämjande arbetsplatser.

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta sjukfrånvaro och frisknärvaro. Med frisknärvaro menas medarbetare som har 0 sjukfrånvarodagar, 1-5 sjukfrånvarodagar och fler än 5 sjukfrånvarodagar.

Frisknärvaro	Mål 2024	Resultat 2024
0 sjukfrånvarodagar	46 %	34,66%
1-5 sjukfrånvarodagar	25 %	22,82%
Fler än 5 sjukfrånvarodagar	30 %	43,45%

Sjukfrånvaro	Mål 2024	Resultat 2024
	6,5 %	6,44 %

Vid analys av sjukfrånvaron kan ses att den korta sjukfrånvaron upp till 60 dagar ökat marginellt under 2024. Av den totala sjukfrånvaron har ökat från 2023 ökat 8 % till 30,7 % över 60 dagar, vilket är lågt i jämförelse med hela landet där medelvärdet 2023 var 42 %. Sjukfrånvaron skiljer mellan yrkesgrupper och arbetsplatser. De större yrkesgrupperna, undersköterskor, förskollärare samt medarbetare inom kostverksamhet har högre sjukfrånvaro i kommunen.

Sjukfrånvaro anges i procent i förhållande till tillgänglig arbetstid, därför kan sjukfrånvaron variera kraftigt mellan åren i förvaltningar som har färre antal anställda (tekniska, miljö och bygg, kultur och fritidsförvaltningen).

Friskvård

Under 2024 ökade friskvårdbidraget till 2000 kr utan krav på egen finansiering. 968 medarbetare i kommunen har aktivt använt sitt friskvårdsbidrag till en kostnad av 1 780 957 kr vilket motsvarar 1840 kr per individ. Det är en stor ökning. 556 medarbetare använde det via Epassi.. De vanligaste aktiviteterna styrke- och konditionsträning, massage och behandling.

Arbetsmiljö

Under 2024 har medarbetare anmält fler tillbud som gör det möjligt för verksamheterna arbeta förebyggande med arbetsmiljön. Både tillbud och skador om hot och våld inom våra verksamheter ökar, och det är tydligt att vi

behöver förbättra och styra upp arbetsmiljöarbetet inom flera förvaltningar. Friskfaktorer är ett prioriterat område i arbetsmiljöarbetet framåt i kommunen.

2. Vi ska ha ett kommunikativt och närvarande ledarskap som skapar förutsättningar för goda resultat

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet ledarskap (HME=hållbart medarbetarengagemang) som mäts årligen genom medarbetarenkät. Ledarindex består av de tre frågorna:

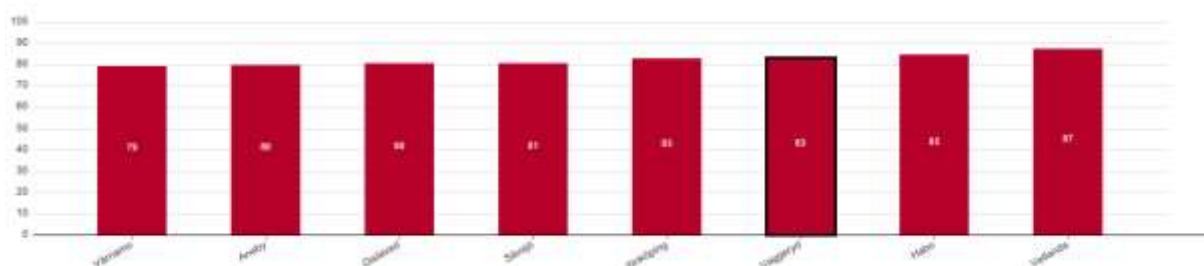
- Min närmaste chef visar uppskattning för mina arbetsinsatser,
- Min närmaste chef visar förtroende för mig som medarbetare,
- Min närmaste chef ger mig förutsättningar att ta ansvar i mitt arbete.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för ledarskapsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-ledarskap	Mål 2024	Resultat 2024
	83	83

Resultatet HME-ledarskap för 2024 innebär att vi nådde vårt mål för året. Vaggerys kommun ligger i det högre spannet bland de 20 bästa resultaten vid jämförelse med riket. Under året har kommunens ledarutvecklingsprogram avslutats. Programmet fortgår med lärgrupper och nya chefer erbjuds mentorskap. Målet med ledarskapsprogrammet har varit att de chefer som genomgått programmet ska ha en fördjupad kunskap om vad det innebär att arbeta som chef och ledare, ökad självinsikt och koppling till kommunens mål, vision och värdegrund.

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex, senaste mätning på tre år, Vaggeryd, värde: 83, år: 2024. Källa Kolada

3. Vi ska ha engagerade medarbetare med rätt kompetens

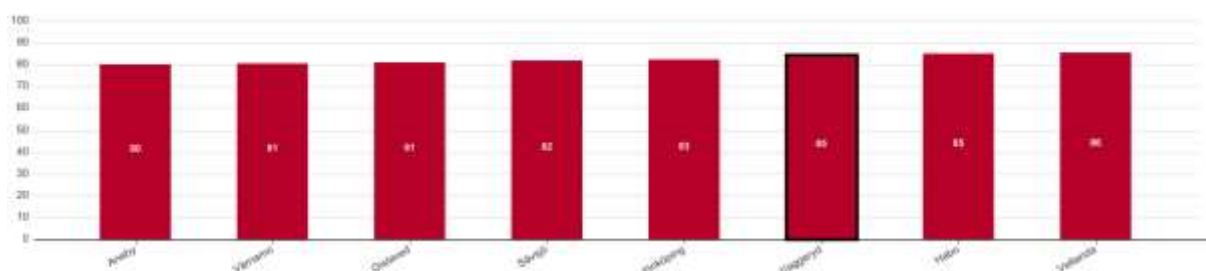
Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta HME-värdet motivation som mäts årligen genom medarbetarenkäten. Index för motivation består av de tre frågorna:

- Mitt arbete känns meningsfullt
- Jag lär nytt och utvecklas i mitt dagliga arbete
- Jag ser fram emot att gå till arbetet.

Frågorna besvaras på en skala 1-5 där 1 är stämmer mycket dåligt och 5 är stämmer mycket bra. Resultaten omvandlas sedan till ett index med skala 0-100. Resultatet för Motivationsindex är ett medelvärde av indexvärdet på de tre frågorna. Resultatet hämtas från Kolada.

HME-medarbetarskap	Mål 2024	Resultat 2024
	84	85

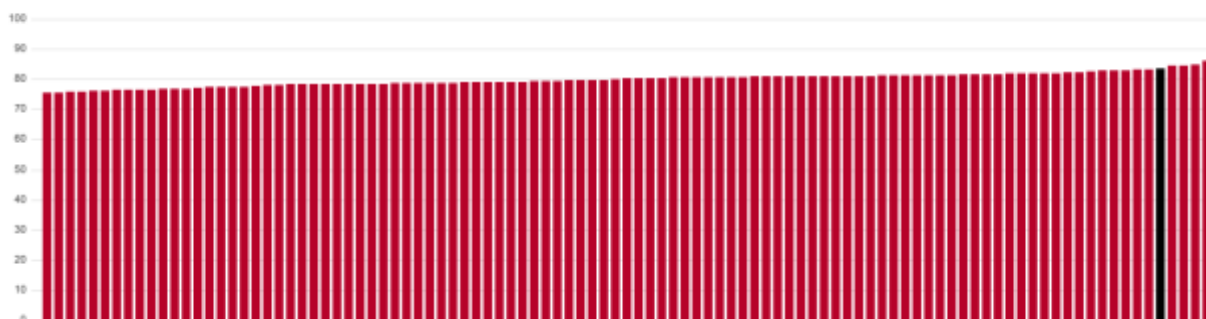
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex, senaste mätning på tre år, Vaggeryd, värde: 85, år: 2024. Källa Kolada

Resultatet för HME-medarbetarskap 2024 är uppfyllt och har ett gott resultat i jämförelserna mellan kommuner kan dock variera då mätningar inte sker årligen i alla kommuner.

HME totalt för kommunen är 84. Av a de 84 kommuner som genomfört mätningen under 2024 är Vaggeryds kommun på en femte plats av 88 kommuner som gjort mätningen vilket är ett mycket gott resultat.

Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex, Vaggeryd, värde: 84, år: 2024. Källa Kolada

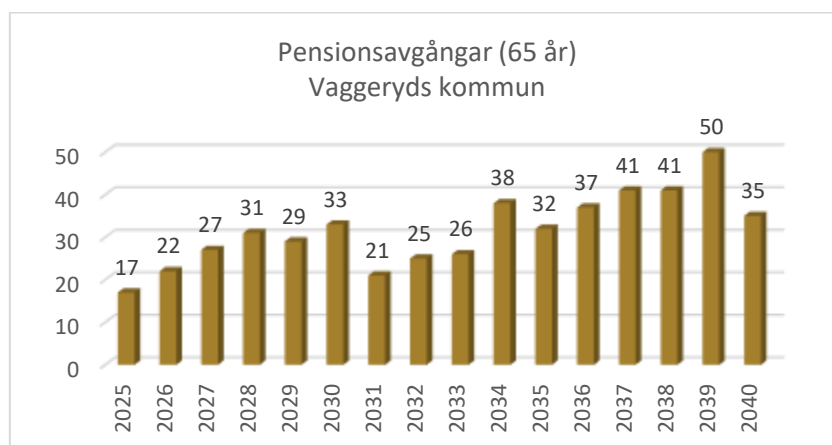

Kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är avgörande för välfärdens organisationer och kommer att vara ett mycket viktigt område att arbeta med framåt. Under 2024 har vi upplevt att det varit lättare att rekrytera vissa yrkesgrupper som administrativa tjänster, drifttekniker men att det fortfarande är svårare att rekrytera sjuksköterskor, paramedicinsk personal samt socionomer. Även tillgången på utbildade undersköterskor är låg.

Personalomsättning är de skillnaden på de medarbetare som börjat och slutat i kommunen inkluderat pensionsavgångar. Personalomsättningen i kommunen 2024 till omkring 10-11%.

Antalet pensionsavgångar på bilden nedan utgår från en avgång vid 65 år men från och med i år finns möjlighet att kvarstanna i arbete till 69 år vilket gör att det inte på förhand går att vet exakt hur många som avgår per år.

4. Vi ska ha heltid och tillsvidareanställningar som norm eller möjlighet

Som indikator har arbetsgivaren valt att mäta tjänstgöringsgrad för tillsvidare- och visstidsanställd personal med månadslön. Inom våra två stora förvaltningar är den genomsnittliga tjänstgöringsgraden för Socialförvaltningen 78 % och inom Barn- och utbildningsförvaltningen 98 %, utan hänsyn tagen till tjänstledigheter på deltid.

Tabellen visar både ökningarna och minskningarna i tjänstgöringsgrad för både tillsvidareanställd och visstidsanställd personal mellan åren. Att fler arbetar mer är en av strategierna för att lösa rekryteringsbehoven till välfärdstjänsterna. I den senaste medarbetarenkäten är det ett hundratal medarbetare som önskar en högre tjänstgöringsgrad.

Vi analys av åldersfördelningen i kommunens är gruppen medarbetare som överstiger 60 år högre än gruppen 20-29 år. För att säkra kompetensförsörjning och generationsväxling är det viktigt att Vaggeryds kommun arbetar aktivt för att yngre generationer ges möjlighet till heltidsanställning.

Heltidsresan

Tjänstgöringsgrad	Mål 2024	Resultat 2024
	100 %	96,1% (94,8 % 2023)

Genomsnittlig tjänstgöringsgrad i kommunen utan hänsyn till tjänstledigheter

Andelen heltidsanställda med månadslön (83 %) ligger på en god nivå i kommunen i jämförelse med länet och riket.

Andelen heltidsarbetande (tjänstledigheter borträknade) med månadslön (71%) ligger också på en god nivå i kommunen i jämförelse med länet och riket.

Personalsammanställning

Förvaltning	Hel-/deltid	K	M	Totalt
BUN	Deltid	46	2	48
BUN	Heltid	445	109	554
BUN Total		491	111	602
KLK	Deltid	2	1	3
KLK	Heltid	53	33	86
KLK Total		55	34	89
KoF	Deltid	10	2	12
KoF	Heltid	13	8	21
KoF Total		23	10	33
Miljö och bygg	Heltid	5	7	12
SOC	Deltid	108	8	116
SOC	Heltid	313	38	351
SOC Total		421	46	467
TKN	Deltid	0	1	1
TKN	Heltid	13	30	43
TKN Total		13	31	44
VK totalt		1008	239	1247

Antalet anställda har ökat med 37 medarbetare totalt jämfört med 2023. Ökningen beror på ökad verksamhet samt att antalet visstidsanställda ökat utifrån behov av vikarier i verksamheterna.

Årsarbetare per förvaltning (månadsavlönade tillsvidare- och visstidsanställda)

Förvaltning	2024	2023	2022	2021	2020	2019
BUN	599,8	615,7	607	602,3	602,3	633,7
SOC	467,4	390,9	362,3	390,2	394,5	364,3
KoF	31,38	29,5	32	29,2	29,2	30,8
KLK /Rädd	88,8	82,8	84	77,5	77,5	82,5
TEK	43,75	38,8	37,8	34,9	33,9	32,9
MoB	12	11	11	11	11	12
Tot	1243,6	1 168,7	1 134,1	1 145,0	1 144,2	1 156,0

Under 2024 ser vi en ökning av antalet årsarbetare med 74,9 jämfört med 2023. Den största ökningen är inom socialförvaltningen med 77 årsarbetare. Ökningen är en konsekvens av de nya arbetstidsreglerna från oktober 2023.

Medelåldern hos medarbetarna i kommunen ligger fortsatt på 45 år.

Miljöredovisning

Miljöfrågorna är en del av alla nämnders och kommunala bolags ordinarie arbete och inget som kan ligga vid sidan av. Målet är att miljö blir en naturlig del i alla verksamheter till nytta både för det interna miljöarbetet och den strategiska samhällsutvecklingen. Att arbeta med miljöprogrammet bidrar till Vaggeryds kommuns mål för hållbar utveckling www.vaggeryd.se/www.agenda2030. Planering- och redovisningscykeln (budgetarbetet) är ett av verktygen för att gå från ord till handling. Miljöprogrammet sträcker sig över 4 år och detta miljöprogram som följs upp för 2024 gäller 2022-2025.

Hänt under 2024

I miljöprogrammet för 2022-2025 (beslutat av kommunfullmäktige 2021-11-29) finns mål och strategier uppsatta inom områdena hållbara transporter och resor, hållbar samhällsplanering och bebyggelse samt hållbara gröna och blå miljöer. För att lyckas nå målen finns åtgärder beslutade som ska genomföras. Under 2024 har 37 % (36 stycken) av åtgärderna genomförts helt eller genomförs kontinuerligt och 46 % (45 stycken) har påbörjats. Totalt är det 15 % (15 stycken) som ej är påbörjade och 2 % (2 stycken) som är inställda och inte kommer att genomföras.

Några mål och åtgärder som har positiv utveckling som är värda att lyfta är:

- Resandet med kollektivtrafik i kommunen fortsätter att öka. Invånarna reser 18,1 resor per invånare per år vilket är den högsta uppmätta siffran sedan mätstarten 2010.
- Arbetet med att minska matsvinnet har gett goda resultat där skolan och förskolan minskat sitt matsvinn med 41 % mellan 2019-2024.
- Målet om att det ska finnas minst 4,5 MWh installerad effekt från solenergi och vattenkraft senast 2025 är uppnått. Under 2023 fanns 9,98 MWh installerade i kommunen som geografiskt område är uppnått.

Foto från skolmatsal Vaggeryds kommun där man arbetar med att minska matsvinnet samt att servera ekologiskt och närproducerad mat i säsong.

Det finns även några målområden där vi ser en negativ trend eller att det inte har hänt något på flera år:

- Det mål där vi ser den största negativa utveckling är målen om att ställa om till fossilfria fordon. Under 2019-2022 hade kommunkoncernen ca 30 % av fordonsflottan fossilfri. Under 2024 har denna siffra sjunkit till 16,7 % vilket är långt ifrån målet om 75 % fossilfria personbilar och 20 % fossilfria lätta lastbilar.
- Andelen förnyelsebar el som köpts in har minskat till 0 % de senaste åren då VSBo och tekniska nämnden av kostnadsskäl inte har köpt förnyelsebar el.
- Andelen ekologiska livsmedel fortsätter att sjunka och 2024 års andel är den lägsta sedan 2011.

Miljöriktlinjer

I Vaggeryds kommuns miljöprogram finns fyra stycken miljöriktlinjer som alla anställda och förtroendevalda ska arbeta efter i sitt dagliga arbete. De fyra miljöriktlinjerna är Spara energi, Miljöanpassa transporterna, Upphandla och köp in med miljöhänsyn samt Källsortera, återanvänd och förebygg avfall. Nedan redovisas kommentarer från förvaltningarna och bolagen om hur de arbetar med miljöriktlinjerna.

VSBo har inte redovisat något arbete kopplat till miljöriktlinjerna.

1. Spara energi. Det kan handla om att släcka lampan efter sig, stänga av dator och skärm och ha rätt inomhustemperatur.

Vaggeryds energis arbete är helt fokuserat på att stödja kommunen i att skapa en hållbar tillväxt. Bolaget genomför omfattade investeringar i nya produktionsanläggningar för att kunna leverera hållbar energi till företag och privatpersoner. Bolaget kommer löpande bygga ut energiinfrastrukturen till de tillkommande områdena i kommunen för att skapa förutsättningar för avelektrifierad uppvärmning.

Nytt värmesystem för Hoks skola har driftsatts för att ersätta tidigare oljeeldning.

VSBO har anställt en driftingenjör som bara ska koncentrera sig på att hitta och genomföra förbättringsmöjligheter.

2. Miljöanpassa transporterna. I olika steg ska medarbetaren se över hur resor i arbetet sker. Första steget är att hålla resfria möten, därefter välja gång cykel eller kollektivtrafik. Vid längre resor ska medarbetaren välja buss/tåg framför hyrbilar.

Räddningstjänsten har fortsatt fokus på att nyttja digitala mötesformer där det är lämpligt för att minska på antalet transporter. Räddningstjänsten erbjuder medarbetare möjlighet att åka kollektivt mellan tätorter för att minska antalet bilresor. Vid räddningsinsatser är skyddet av miljö en av tre viktiga aspekter som alltid tas hänsyn till, de övriga är liv och egendom.

Arbetsmarknadsenheten har aktivt under 2023-2024 arbetat med att verka för öka användningen av cykel vid tjänsteresor, där uppmuntrande insatser utförs.

Inom de verksamheter där det är möjligt genomför man åtgärder för att minska transporter och säkerställa att laddning av el fungerar. Samtidigt förändras och utökas förvaltningens verksamhet vilket påverkar möjligheten över lag att minska transporterna inom förvaltningen.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tillsammans med kommunledningskontoret utfört en kampanj om att cykla och gå till skolan under hösten 2024. Kampanjen fick stort genomslag och positiv respons och planeras att utföras igen.

3. Upphandla och köp in med miljöhänsyn. Vid inköp ska medarbetaren handla efter upphandlade och avtalade produkter. Beställningar ska samordnas för att minska transporterna.

Vid upphandling av Hjortsjöskolan mellanstadium har krav ställts på att:

- Planering och hantering av material ska göras på ett sätt som minskar spill
- Utförande väljs så att beställarens livscykelkostnad bli låg
- Kommunens miljöprogram ska följas i tillämpliga delar i projektet.

Vid upphandlingen av livsmedel ställdes krav på att delar av sortimentet ska vara ekologiskt samt krav på socialt ansvarsfull odling. Olika krav ställdes också för kött och mjölkproduktion för att möjliggöra svenskt ursprung. I utvärderingen premierades fossilfria transporter.

En ny upphandling för städ- och hygienprodukter är klar där miljökrav ställts på flertalet produkter.

Sim- och sporthallsverksamheten har investerat i en ny fönstertvätt där inga kemikalier behöver användas, inte bara bra för miljön utan även bättre arbetsmiljö för personalen.

4. Källsortera, återanvänd och förebygg avfall. Alla medarbetare ska arbeta efter att i första hand förebygga avfallet, sedan återanvända återvinna och i sista led bortskaffa.

Kansliheten har det under 2024 i högre grad expedierat dokument (framförallt avtal) digitalt istället för att skickas iväg på papper. I Skillingehus fikarum har större mjölkförpackningar köpts in och ersatt de mindre mjölkförpackningarna.

I barn- och utbildningsförvaltningen pågår arbetet med miljömålen med ett särskilt fokus kring matsvinn inom kostverksamheten som fortlöper på ett positivt sätt. Tyvärr har andelen ekologiska livsmedel en sjunkande trend vilket har en förklaring i att de ekonomiska förutsättningarna inte matchar ambition om en ökande andel ekologiska livsmedel. Remida med sitt arbete att ta tillvara på rest- och spillmaterial gör en stor insats för vårt, och även kommunens miljöarbete, och kopplar samman återanvändning med pedagogiskt arbete. Under 2023 har nämnden utökat med en filial i Vaggeryd vilket är oerhört positivt och kommer bidra till att tillgängliga arbetet för ännu fler barn och elever. I förskolan pågår också en revidering av arbetet med en kemikalieklok förskola.

Källsortering samt utsortering av farligt avfall sker kontinuerligt vid brandstationerna.

Åtgärder har genomförts under våren för att förbättra källsorteringen på olika arbetsplatser i socialförvaltningens verksamhet.

VA-enheten har byggt en ny huvudpumpstation i Vaggeryd med reservkraft och bräddmagasin för att minska sårbarhet och utsläpp av orenat avloppsvatten.

VSBo arbetar mycket med informationsinsatser kring energibesparing och avfall. Det är svårt att få hyresgästerna att ta till sig sopsorteringen.

Övrigt

Ett kommunövergripande arbete har påbörjats för att säkerställa att endast de upphandlade kemikalierna för underhåll och drift finns synliga i inköpssystemet. På detta sätt säkerställer vi att vi köper in det som är upphandlat och undviker de farligaste kemikalierna.

Biblioteket tillsammans med andra aktörer fortsätter att driva arbetet för miljö och demokrati.

Miljö- och byggnämnden arbetar med att ta fram en handlingsplan över förorenade områden inom kommunen pågår. Miljöarbete är något som miljö- och byggförvaltningen jobbar med i det dagliga arbetet.

Tekniska kontoret har anlagt en dagvattendamm vid planerad förskola i Hok. En ny huvudpumpstation har anlagts i Vaggeryd med reservkraft och bräddmagasin som byggts för att minska sårbarhet och utsläpp av orenat avloppsvatten.

I april 2024 beslutades Vaggeryds kommuns nya översiktsplan vilket bidrar till en hållbar utveckling i hela kommunen.

JLT Företagsportal har införts för alla förvaltningar som vill använda tjänsten.

Förväntad utveckling inklusive omvärldsbevakning

Sveriges Regioner och kommuner (SKR) bedömning av samhällsekonomin 2024-12-12

SKR sammanfattar den ekonomiska bedömningen med att hushållens konsumtion får svensk BNP att växla upp under 2025, antalet arbetade timmar vänder åter upp 2025 och efter två svaga år visar skatteunderlaget 2025 en stor real uppgång.

De huvudsakliga drivkraften för högre BNP-tillväxt 2025 grundar sig främst på ökad hushållskonsumtion. Tillsammans med stigande optimism hos hushållen samt starkare reala disponibla inkomster, bör det bara vara en tidsfråga innan den inhemska efterfrågetillväxten stärks mer tydligt. År 2025 sker en vändning på arbetsmarknaden med ökade antal timmar. Men på grund av senaste årens hamstring av arbetskraft kommer det att dröja innan antalet sysselsatta åter ökar.

En stark real återhämtning av skatteunderlaget beräknas ske 2025 och konjunkturuppgången 2025 och 2026 beräknas ge relativt hög BNP-tillväxt. BNP-tillväxten ökar antalet arbetade timmar, vilket är huvudförklaringen till uppväxlingen av skatteunderlagstillväxten 2025. Utöver fler arbetade timmar ökar även pensionsinkomsterna ordentligt beroende av höjning av inkomstbasbeloppet 2025 (en ökning på 5,7 procent jämfört med 2024), som även de påverkar skatteunderlagstillväxten.

En normal inflationsutveckling medför långsammare ökning av prisbasbeloppet 2025. Detta tillsammans med det högre inkomstbasbeloppet leder till lägre pensionskostnader för kommunsektorn 2025. SKR ser därmed en återhämtning av skatteunderlagstillväxten samt lägre pensionskostnader främst under 2025, vilket sammantaget ger en stor real ökning. Även åren 2026 och 2027 är ökningen av skatteunderlaget relativt stark men pensionsinkomsterna ökar dessa år mer trendmässigt.

Nyckeltal för den svenska ekonomin

Tabellen nedan visar nyckeltal på riksnivå för perioden 2023–2028. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär Aktuell ekonomi 24:56.

Procentuell förändring	2023	2024	2024	2024	2027	2028
BNP	0,0	0,7	3,1	2,5	1,9	1,7
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	7,6	8,4	8,3	7,8	7,6	7,6
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	4,0	3,2	3,5	3,4	3,4
Inflation, KPIF	6,0	1,9	1,8	1,8	2,0	2,0
Inflation, KPI	8,5	2,9	0,3	1,7	2,4	2,3

Källa: SKR Cirkulär Aktuell ekonomi 24:56

Skatteunderlag samt beräkning av real utveckling

Tabellen nedan visar skatteunderl samt beräkning av real utveckling. Uppgifterna är hämtade från Sveriges kommuner och regioner, cirkulär Aktuell ekonomi 24:56. Det reala skatteunderlaget visar 2025 efter två svaga år en hög real uppgång.

Kommunsektorns köpkraft förväntas öka under de prognostiserade åren. Under åren 2023 och 2024 minskade skatteunderlaget i reala termer, vilket följs av en i hög grad ovanlig stor ökning 2025. I genomsnitt stiger det reala skatteunderlaget med 1,8 procent åren 2024–2028, vilket är ungefär i linje med ett historiskt genomsnitt. Men det är under den historiska trenden, vilket innebär att köpkraften har varaktigt försvagats.

Procentuell förändring	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Faktiskt skatteunderlag	4,8	3,5	4,4	4,8	4,6	4,1
Regelförändringar*	0,2	-0,2	-0,3	0,1	0,0	0,0
Underliggande	4,6	3,7	4,7	4,7	4,6	4,1

Prisutveckling	6,6	4,2	-0,8	3,1	2,7	3,6
Realt skatteunderlag	-1,8	-0,5	5,6	1,6	1,9	0,6

*Bidrag till förändring av faktiskt skatteunderlag, procentenheter. Källa: Skatteverket och SKR

Förväntad utveckling Vaggeryds kommun

Vaggeryds kommun har ett starkt resultat 2024 beroende på vinster från vid försäljning av exploateringsmark om 72,1 mnkr men nämnderna visar en negativ budgetavvikelse om - 12,9 mnkr. Nämnderna måste nå budget i balans, då vinster från exploatering verksamhet inte är långsiktig finansiering.

Senaste skatteunderlags prognoser från dec 2024 visar ingen större förändring i skatteunderlagpronos utvecklingen jämför med tidigare, vilket innebär en ekonomiska utmaningar för Vaggeryds kommun.

I Strategisk plan och budget 2025 med plan 2026-2027 är resultatnivåerna lägre vilket förklaras av lägre skatteunderlagstillväxt till följd av lägre befolkningsprognos och av högre kostnadsnivåer orsakade av tidigare års på inflationsökning. Trots SKR:s prognos som pekar på en hög real ökning av skattunderlaget 2025, så är det tveksamt om denna fullt ut täcker tidigare kostnadsökningar orsakade av inflationen.

Även investering behoven är stora i Strategisk plan och budget 2025 med plan 2026-2027 och utmaningen är att hålla målet om egenfinansieringen inom mål-nivå kommande år. Ökade investeringar påverkar även kapitalkostnaderna i form av avskrivningar och ökade räntekostnader.

Att behålla och attrahera ny arbetskraft är viktigt för att kunna bibehålla den goda kvaliteten i verksamheten. Denna utmaning finns i alla sektorer och i hela landet. Krisberedskap och civilt försvar är en annan stor uppgift som under några år ökat i omfattning och där kommunal sektor förväntas avsätta mer resurser.

Vaggeryds kommuns befolkningsprognos för 2025 är under framtagning och indikerar på en svagare tillväxt jämfört med 2024 års prognos. För 2023 och 2024 skedde ett trendbrott, med lägre befolkningstillväxt jämfört med tidigare år med lägre födelsetal och inflyttning. Detta behöver tas hänsyn till i prognosen för 2025.

En svagare befolkningsprognos kommer påverka skatteunderlaget och där med kommunens skatteintäkter som är den största delen av kommunens finansiering.

Befolkningsutveckling
Vaggeryds kommun 2008-2024

Koncernlåneportföljens prognostiserade utveckling t o m 2027

Bolag/kommunförbund	2024	Prognos 2025	Prognos 2026	Prognos 2027
Vaggeryds kommun	430	430	530	580
Vaggeryd Skillingaryd Bostads AB	478	478	518	638
Vaggeryds Energi AB	425	435	435	480
Samverkan Återvinning Miljö (SÅM)	19	19	19	24,5
Totalt (tkr)	1 352	1 502	1 723	1 873

Not: Källa: Prognos utifrån tertialbokslut augusti 2024.

Lånebehovet och/eller amorteringsförmågan i kommunen påverkas i stor utsträckning av nivån på investeringsverksamheten samt nettoutfallet inom exploateringsverksamheten. Kommunens resultatnivå stärker också likviditeten och förmågan till egen finansiering. Prognosen för 2025 och framåt är svårbedömd. Det finns en hög ambitionsnivå i beslutet om investeringar och exploateringsprojekt för budget 2025 och plan 2026-2027. Lånebehovet kommer påverkas av utfallet investeringar och hur exploateringsområden omsätts och aktiveras, men också av vilket resultat Vaggeryds kommun kommer uppnå.

Finansieringsanalys

Ej klar

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2024	2023	2024	2023
Verksamhetens intäkter	2, 10	258,1	204,4	546,1	386,1
Verksamhetens kostnader	3, 11	-1 210,1	-1 135,5	-1 403,9	-1 244,0
Avskrivningar	4	-61,3	-59,6	-106,1	-99,1
Verksamhetens nettokostnader		-1 013,3	-990,7	-963,9	957,1
Skatteintäkter	5	789,6	761,5	789,6	761,6
Generella statsbidrag och utjämning	6	276,5	267,2	276,5	267,2
Verksamhetens resultat		52,8	38,1	102,2	71,7
Finansiella intäkter	7	9,8	8,2	5,3	4,3
Finansiella kostnader	8	-19,2	-8,8	-43,3	-24,5
Finansnetto		43,4	-0,5	64,2	51,6
Skatt				-5,6	-3,0
ÅRETS RESULTAT		43,4	37,5	58,6	48,6

Balansräkning

Mkr	Not	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
		2024	2023	2024	2023
TILLGÅNGAR					
Immateriella tillgångar	11	2,4	2,4	2,4	2,4
Fastigheter och anläggningar	12	1 259,0	1 192,1	1 950,4	2 023,7
Maskiner, inventarier & tekniska anläggningar	13	63,8	62,8	690,9	375,2
Aktier och andelar	14	112,8	100,2	14,7	11,6
Långfristiga fordringar	15	3,2	3,4	3,2	3,4
Finansiell leasing fastigheter	16	39,3	40,6	39,3	40,6
Finansiell leasing maskiner, inventarier	17	3,0	0,5	3,0	0,5
Summa anläggningstillgångar		1 483,3	1 402,0	2 703,8	2 457,4
Exploateringsverksamhet	18	73,1	82,1	73,1	82,1
Förråd	19	1,0	1,1	14,5	11,7
Kortfristiga fordringar	20	94,4	108,1	133,1	143,4
Kortfristiga placeringar	21	180,8	165,5	175,6	165,5
Likvida medel	22	66,3	17,9	67,8	20,4
Summa omsättningstillgångar		415,5	374,5	464,0	423,1
SUMMA TILLGÅNGAR		1 898,9	1 776,6	3 167,8	2 880,5
		Kommun	Kommun	Koncern	Koncern

		2024	2023	2024	2023
EGET KAPITAL OCH SKULDER	23				
Övrigt eget kapital		885,4	847,9	1 073,1	998,7
Justerat eget kapital		-1,3		-1,3	
Årets resultat		43,4	37,5	59,1	48,6
Summa eget kapital		927,5	885,4	1 130,9	1 047,3
AVSÄTTNINGAR	24 a,b	221,2	175,3	226,4	180,2
SKULDER					
Långfristiga skulder	25	535,6	531,0	1 233,2	1 129,7
Kortfristiga skulder	26	214,6	184,9	577,2	523,3
Summa skulder		750,2	715,9	1 810,4	1 652,9
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		1 898,9	1 776,5	3 167,8	2 880,5
Ansvarsförbindelser	27				
Pensionsförpliktelser inkl. löneskatt tom 971231		226,8	221,8	5 152,8	221,8
Solidarisk borgen via Kommuninvest		1 252,0	1 110,6	1 252,0	1 110,6
Borgensförbindelser bolag		940,4	826,4	940,4	19,4
Övriga förpliktelser				0,2	

Noter

Not 1. Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande företag.

Bolag	Ägarandel
Vaggeryd- Skillingaryds Bostads AB	100 %
Vaggeryds Energi AB	100 %
Samverkan Återvinning Miljö	17 %

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under räkenskapsåret.

Ägarandelen i SÅM är 17 % och är därmed, enligt RKR R16, inte med i den sammanställda räkenskaperna.

Intäkter

Redovisade intäkter är redovisade till det värde som kommunen erhållit 2024 eller till belopp som beräknas inflyta.

Periodisering har skett av statsbidrag mm.

Skatteintäkter samt fastighetsavgifter har redovisats enligt relevanta prognoser från SKR. Skatteintäkter har redovisats enligt SKR cirkulär 2024:56.

Noter finns i räkenskaperna för verksamhetens intäkter och skatteintäkter och generella statsbidrag för såväl kommunen som för koncernen. Ett undantag från rekommendationen görs för reavinst-/förlust poster för finansiella placeringar.

Dessa inklusive marknadsmässiga förändringar av kapitalbeloppet bokförs debet kortfristig kapitalplacering och samtidigt som avsättning mot pensionstagarna. Avsikten är att delvis täcka ansvarsförbindelse pensioner som uppkom före 1998. Värdeförändring kapitalplaceringar syns således inte i resultaträkningen.

Intäkter avseende anslutningsavgifter är bokförda i investeringsredovisningen och periodiserade som skuld.

Anläggningstillgångar

För att inventarier och utrustning ska redovisas som investering och inte kostnads bokföras direkt krävs en varaktighet på minst tre år och en anskaffningskostnad exklusive moms som överstiger ett helt prisbasbelopp.

Immateriella anläggningstillgångar.

I 2024 års redovisning finns immateriella tillgångar i kommunens balansräkning. Innehåller främst investeringar i informationsteknologi.

Materiella anläggningstillgångar

Linjär metod tillämpas för avskrivningar. Kommunens bedömning avseende ekonomisk livslängd ligger i linje med av SKR:s tidigare utfärdade rekommendationer, men arbete har genomförts att för varje väsentligt investeringsprojekt istället använda nyttjandeperiod som bedömningsgrund. Redovisning av ackumulerade avskrivningar i not till balansräkningen sker separat enligt bruttometod. Vaggeryds kommun tillämpar komponentavskrivning. Investeringar i fastigheter uppdelas i byggnader med stomme, fönster, tak mm i olika avskrivningstider. Gator och vägar delas upp i slitlager, asfalt- grus samt i förstärkningslager.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

Finansiella stadigvarande tillgångar avsedda att täcka framtida pensionsbetalningar klassificeras som finansiell omsättningstillgång. Placeringarna avser att likvidmässigt användas till utbetalningar av ansvarsförbindelser av pensionsrätter intjänade före 1998. Avkastning på placeringarna redovisas som avsättning. Detsamma gäller förändring av placeringarnas

marknadsvärden. Marknadsvärdering sker vid utgången av varje månad men förändringen redovisas samtidigt mot avsättning och hamnar alltså inte i kommunens resultaträkning. Kommunens avvikelse av rekommendationen grundar sig på uppfattningen att redovisad ansvarsförbindelse enligt god redovisningssed egentligen borde få redovisas som skuld.

Rekommendationen för redovisning av långfristiga lån efterföljs och kommunen använder sig av generella lånearrangemang. Räntekostnader periodiseras löpande.

Avsättning och ansvarsförbindelser

Intjänad pensionsrätt till och med år 1997 redovisas inom linjen som ansvarsförbindelse.

Ansvarsförbindelsens belopp är reducerat med värdet av ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

Avkastning från kapitalförvaltning avseende pensionsmedel har redovisats som avsättning. Detta är ett avsteg från utfärdad rekommendation men enligt kommunens bedömning i linje med god ekonomisk hushållning.

Kommunen mäter regelbundet varje månad värdet om pensionsplaceringar. Värdeförändringen regleras månadsvis mot avsättningen. Vidare är borgensåtaganden mot kommunens bolag samt solidarisk förpliktelse mot Kommuninvest redovisat som ansvarsförbindelse.

From år 2007 redovisas VA-kollektivets upparbetade resultat som avsättning, i enlighet med VA-lag som gäller from år 2008. Återställande av deponi redovisas också som avsättning.

Vaggeryds kommun undertecknade 2019 ett avtal om medfinansiering på 23 mnkr för elektrifiering av det så kallade Y:et. Den regionala medfinansieringen fördelas mellan region Jönköpings län och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Elektrifiering av Y:et med nybyggnation Byarum-Tenhult på totalt 500 mnkr samfinansieras (statliga medel) med 300 mnkr och medfinansieras med 200 mnkr av regionen och kommunerna Jönköping, Värnamo och Vaggeryd. Vaggeryds andel av medfinansiering är 23 mnkr, vilket belastade bokslutet år 2022.

Pensioner

Upplysningar om pensionsmedel och pensionsförpliktelser

Rekommendationen efterlevs helt och upplysningarna finns redovisade i förvaltningsberättelsen under rubriken pensionsåtagande. Kommunen köper värderingshjälp från Skandia för att erhålla rätt avsättning och ansvarsförbindelse.

I årsbokslutet har använts Skandias utskick för årsredovisning 2024.

Upplysningar enligt rekommendationen lämnas i not till balansräkningen både vad gäller pensionsavsättning och för pensionsförpliktelser som redovisas under ansvarsförbindelsen. Redovisning sker enligt rekommendationer för avsättningar och utbetalningar. Ansvarsförbindelsen före 1998 redovisas netto efter avdrag för ackumulerade vinster på pensionsplaceringar.

Leasing

Vaggeryds kommun använder extern leverantör till hjälp med att ta fram underlag till redovisning av finansiell leasing enligt RKR R5.

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2024	2023	2024	2023
Not 2 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	14,2	15,8	14,4	12,2
Taxor och avgifter	67,9	59,4	273,2	194,2
Hysesintäkter och arrenden	22,7	32,9	111,4	91
Bidrag	69,6	67,5	69,6	67,5
Övriga intäkter inkl. justering koncern	83,7	28,8	77,5	21,2
Summa	258,1	204,4	546,1	386,1
Not 3 Verksamhetens kostnader, Mkr				
Anläggningar och material	8,1	6,7	108,6	145,4
Bidrag och transfereringar	25,9	25,8	27,7	23,3
Köp av verksamhet	115,0	115,5	135,2	112,7

Kostnader anställd personal o förtroendevald	810,5	745,9	835,3	699,2
Lokalhyror och fastighetservice	51,1	58,8	63,5	67,8
Material, livsmedel och energi	85,3	80,2	86,1	72,4
Tjänster mm inkl. justering koncern	114,3	102,6	147,5	123,4
Summa	1 210,1	1 135,5	1 403,9	1 244,2
Not 4 Av- och nedskrivningar				
Avskrivning immateriella anläggningar	1,0	1,3	1,0	1,3
Avskrivning byggnader och tek. anläggning	49,5	47	51,4	63
Avskrivning maskiner och inventarier	9,0	7,5	51,4	31,1
Nedskrivning byggnader och tek. anläggning	0,2	0,0	0,2	0,0
Nedskrivning maskiner och inventarier	0,0	0,0	0,52	0
Avskrivning finansiell leasing fastigheter	1,3	1,6	1,3	1,6
Avskrivning finansiell leasing maskiner, invent	0,2	0,1	0,2	0,1
Utrangering finansiell leasing fastighet	0,0	2,1	0,0	2,1
Summa	61,3	59,6	106,0	99,1
Not 5 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	790,7	746,0	790,7	746,0
Slutavräkning föregående år	2,8	3,8	2,8	3,8
Preliminär avräkning innevarande år	-3,8	11,7	-3,8	11,7
Summa	789,6	761,5	789,6	761,5
Not 6 Generella statsbidrag o utjämning				
Inkomstutjämningsbidrag, införandebidrag	178,8	188,8	178,8	188,8
Kostnadsutjämningsavgift/Generellt bidrag	3,1	1,9	3,1	1,9
Utjämningsbidrag LSS	1,6	-2,1	1,6	-2,1
Reglerings- och införandebidrag	45,3	34,7	45,3	34,7
Fastighetsavgift	42,4	38,4	42,4	38,4
Skolmiljarden o bidrag vård och omsorg	5,4	5,4	5,4	5,4
Summa	276,5	267,2	276,5	267,2
Not 7 Finansiella intäkter				
Intäkter pensionsmedel samt övr ränteintäkter	3,1	2,9	5,1	4,0
Ersättning för kommunens borgensåtagande	2,8	2,5	0,0	0,0
Utdelning aktier o andelar	3,7	2,5	0,0	0,0
Övrigt	0,2	0,3	0,2	0,3
Summa	9,8	8,2	5,3	4,3

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2024	2023	2024	2023
Not 8 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	10,1	6,2	42,1	21,8
Ränta finansiell leasing	1,0	1,2	1,0	1,2
Finansiell kostnad pensioner	7,9			
Övrigt	0,2	1,4	0,2	1,4
Summa	19,2	8,8	43,3	24,4
Not 9 Extraordinära intäkter				
Försäljning Venus 6, Hästen 7, Urnan 8	2,7			
Summa	2,7			
Not 10 Jämförelsestörande poster				
Rivning av byggnad, Torsbo 1:2	0,2			
Utrangeringar / nedskrivningar av fastigheter	6,2			
Summa	6,4			
Not 11 Immateriella tillgångar				
Ingående anskaffningsvärde	6,8	7,1	6,8	7,1
Investeringar	0,9	0	0,9	0
Utrangering	0	-0,3	0	-0,3
Utgående anskaffningsvärde	7,7	6,8	7,7	6,8
Ingående ackumulerade avskrivningar	-4,4	-3,2	-4,4	-3,2
Försäljningar och utrangeringar	0,0	0,2	0,0	0,2
Årets avskrivningar	-1,0	-1,3	-1,0	-1,3
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5,4	-4,4	-5,4	-4,4
Utgående redovisat värde	2,4	2,4	2,4	2,4
Bedömd genomsnittlig nyttjandetid	4 år	4 år		
Not 12 Mark, byggnader och tekniska anläggningar Fastigheter o anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	2 062,2	1 919,7	2 895,5	2 724,8
Investeringar	122,6	149,7	234,7	177,9
Försäljning borttaget anskaffningsvärde	-2,2	-1,8	-2,2	-1,8
Investeringsstöd VSBo	0,0	0,0	0,0	0,0
Utrangering mark, byggnader, tek, anlägg.	-30,1	-5,4	-30,1	-5,4
Nedskrivning anskaffningsvärde mark	-0,2			
Omklassificering anläggningar	0,0	0,0	-7,4	0,0
Utgående anskaffningsvärde	2 152,2	2 062,2	3 090,5	2 895,5

Ingående ackumulerade avskrivningar	-868,0	-821,1	-1 100,8	-1 042,9
Försäljning borttaget ack avskrivningar	0,0	0,4	0,0	0,4
Utrangering ack avskrivning	24,3	4,7	24,3	4,7
Årets avskrivningar	-49,5	-47,0	-64,9	-63,0
Utgående ack avskrivningar	-893,2	-863,0	-1 141,4	1 100,8
Ingående ack nedskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Nedskrivningar	0,0	-5,0	0,0	-5,0
Utgående ack nedskrivningar	0,0	-5,0	0,0	-5,0
Utgående redovisat värde innan kreditivräntor	1 259,0	1 194,2	1 949,0	1 789,7

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
<i>Not 12 forts</i>	2024	2023	2024	2023
Ingående ack kreditivränta	-2,0	-2,3	-2	-2,3
Årets förändring interna intäktsräntor	2,0	0,2	2	0,2
Utgående värde intäktsräntor	0,0	-2,0	0,0	-2,0
Utgående redovisat värde inkl kreditivräntor	1 259,0	1 091,3	1 949,0	1 785,6
Pågående investering	0,0	0,2	1,4	238,1
Utgående redovisat värde	1 259,0	1 091,5	1 950,4	2 023,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	45 år	45 år		

Not 13 Maskiner, inventarier & tekniska anläggningar

Ingående anskaffningsvärde	139,3	123,3	827,9	782,4
Investeringar	10	17,9	272,6	47,4
Utrangering	-0,7	-1,9	-0,2	-1,9
Omklassificering av anläggningar	0,0	0,0	-0,7	0
Utgående anskaffningsvärde	148,7	139,3	1 099,6	827,9
Pågående investeringar	0	0	82,8	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-76,4	-70,8	-452,7	-432,2
Försäljning, utrangeringar	0,7	1,9	0,9	1,9
Årets avskrivningar	-9	-7,5	-38,7	-31,1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-84,7	-76,4	-490,5	-452,7
Ingående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Omklassificeringar	0	0	0,0	0
Årets nedskrivningar	0	0	-0,9	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-0,1	-0,1	-1,0	-0,1
Utgående redovisat värde	63,8	62,8	690,9	375,2
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	9 år	9 år		

Not 14 Aktier och andelar

Vaggeryds Energi	93,9	83,9	0	0
Vaggeryd Skillingaryds Bostads AB	5,0	5,0	0,5	0,3
Kommuninvest andelar	13,9	11,3	13,9	11,3
Övrigt	0,1	0,1	0,1	0,1
SUMMA	112,8	100,2	14,7	11,7

Not 15 Långfristiga fordringar

Fiberföreningar öst o väst	2,7	2,9	2,7	2,9
Övriga fordringar	0,5	0,6	0,5	0,6
SUMMA	3,2	3,4	3,2	3,4

Not 16 Finansiell leasing fastigheter

Ingående nyttjanderättstillgång	40,6	52,3	40,6	52,3
Årets avskrivningar	-1,3	-11,7	-1,3	-11,7
Utgående nyttjanderättstillgång	39,3	40,6	39,3	40,6

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2024	2023	2024	2023

Not 17 Finansiell leasing maskiner & inventarier

Ingående nyttjanderättstillgång	0,0	0,5	0,0	0,5
Periodens anskaffning	3,2		3,2	
Årets avskrivningar	0,2	0,0	0,2	0,0
Utgående nyttjanderättstillgång	3,0	0,5	3,0	0,5

Not 18 Exploateringsfastigheter

Ingående anskaffningsvärde	82,1	45,6	82,1	45,6
Investeringar	2	53,6	2,0	53,6
Försäljning tomter (borttaget anskaff.v)	-10,6	0	-10,6	0
Utrangeringar	-0,4	-12,6	-0,4	-12,6
Omklassificering av anläggningar	0	-4,6	0	-4,6
Utgående redovisat värde	73,1	82,1	73,1	82,1

Not 19 förråd

Tekniska förvaltningens förråd	0,8	0,8	0,8	0,8
Presentförråd	0,3	0,3	0,3	0,3
Vaggeryds Energi	0,0	0,0	13,3	10,2
VSBo	0,0	0,0	0,3	0,38
SUMMA	1,0	1,1	14,5	11,7

Not 20 Kortfristiga fordringar

Fastighetsavgift	43,9	38,4	43,9	38,4
Kundfordringar	14,0	15,7	24,9	24,8
Interimsfordringar	14,6	15,1	40,1	37,4
Fordran mervärdesskatt	14,8	8,5	16,2	10
Övrigt inkl. eliminering koncern	7,0	30,4	8,0	32,7
SUMMA	94,4	108,1	133,1	143,4

Not 21 Kortfristiga placeringar, Värdepapper

Pensionsplaceringar (from år 2019 marknadsvärden)	180,8	165,5	180,8	165,5
SUMMA	180,8	165,5	180,8	165,5

Not 22 Likvida medel, kassa och bank

Skattekonto	1,0	0,9	1,6	0,8
Bankmedel	65,3	17	66,2	19,6
SUMMA	66,3	17,9	67,7	20,4

Noter

Mnkr

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2024	2023	2024	2023
Not 23 Eget kapital				
Ingående eget kapital	885,4	847,9	1 073,1	1 002,7
Justerat eget kapital	-1,3	37,5	-1,3	150,8
Årets resultat	43,4	847,9	59,1	48,6
SUMMA	927,5	885,4	1 130,9	1 202,1

Not 24a Avsättning till pensioner

Ingående avsättning inklusive löneskatt	81,8	56,9	87,0	56,9
Pensionsutbetalningar	-2,0	-4,1	-2,0	-4,1
Ny intjänad pension	23,7	17	23,7	17
Ränte- och basbeloppsuppräknings	6,2	5,6	6,2	5,6
Förändring av löneskatt	6,0	4,1	6,0	4,1
Byte av tryggande	0,0	0	0,0	0
Avkastning pensionsplaceringar kommun	75,4	60,1	75,4	60,1
Övrigt	-3,2	2,3	-3,2	2,3
Pensionsavsättning VSBo	0,0	0	0,0	4,8

Pensionsavsättning SÅM (17 % Vaggeryds andel)	0	0	0,0	0,2
SUMMA	188,0	141,8	193,1	146,8
Not 24 b Övriga avsättningar				
Återställning Deponi	10,3	10,4	10,3	10,4
Vatten- och avlopp	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Medfinansiering Järnväg Y-et	23,0	23,0	23,0	23,0
SUMMA	33,2	33,3	33,2	33,3
Not 25 Långfristiga skulder				
Långfristiga lån	430,0	430,0	1 127,6	1 072,2
Långfristig leasingkuld	44,8	43,5	44,8	
Aktiverade anslutningsavgifter VA	46,2	44,5	46,2	
Aktivering investeringsbidrag	12,1	11,9	12,1	
Tomter handpenningar nyttjanderätter	2,6	1,1	2,6	
SUMMA	535,6	473,5	1 233,2	1 072,2

Noter

Mnkr	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2024	2023	2024	2023
Not 26 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	91,5	65,8	115,89	129,0
Koncernkonto, utnyttjad checkkredit	0,0	0,0	52,32	68,1
Kortfristiga lån	0,0	0,0	225,00	80,0
Arbetsgivaravgifter	13,8	12,8	13,87	12,0
Personalens källskatt	10,9	10,4	10,91	10,3
Pensionskostnad o löneskatt	24,9	28,3	24,86	30,0
Semesterlöneskuld	45,7	43,0	46,78	40,9
Övriga interimsskulder	27,9	24,4	87,59	52,5
Skatteskuld	0,0	0	0,00	19,0
SUMMA	214,6	184,9	577,2	441,8
Not 27 Ansvarförbindelser				
Pensionsförpliktelser intjänad före 1998 1)	226,8	221,8	226,8	221,8
Avgår reavinst värdepapper pension	-75,4	-60,1	-75,4	-60,1
Borgensförbindelse VSBo	478,0	478,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse Vaggeryds Energi	425,0	310,0	0,0	0,0

Borgensförbindelse SÅM	19,0	19,0	0,0	0,0
Borgensförbindelse fiberföreningar	18,4	19,4	18,4	19,4
Kommuninvest, solidarisk förbindelse	1 252,0	1 110,60	1 252,0	1 110,60

Not 30 Leasing

FASTIGHETER

Operationell leasing

Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år	1,3	0,7
Senare än 1 år men inom 5 år	3,9	2,5
Senare än 5 år	0,1	0,2
SUMMA	5,3	3,4

Varav kommunkoncerninterna operationella leasingavtal
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år	0,2	0,2
Senare än 1 år men inom 5 år	0,6	0,7
Senare än 5 år	0,1	0,2
SUMMA	0,8	1,0

Varav externa operationella leasingavtal
Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Inom 1 år	1,1	0,5
Senare än 1 år men inom 5 år	3,3	1,8
Senare än 5 år	-	-
SUMMA	4,4	2 337,2

Finansiell leasing

Totala minimileaseavgifter	45,9	48,0
Framtida finansiella kostnader	-14,1	-15,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	31,9	33,0

Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:

Inom 1 år	1,0	1,1
Senare än 1 år men inom 5 år	4,1	4,1
Senare än 5 år	26,7	27,8

SUMMA	31,9	33,0
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal		
Totala minimileaseavgifter	26,0	27,3
Framtida finansiella kostnader	-7,1	-7,6
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	18,9	19,7
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0,7	0,7
Senare än 1 år men inom 5 år	2,4	2,5
Senare än 5 år	15,8	16,4
SUMMA	18,9	19,7
Varav externa finansiella leasingavtal		
Totala minimileaseavgifter	19,9	20,7
Framtida finansiella kostnader	-6,9	-22,6
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	13,0	1,9
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0,4	0,4
Senare än 1 år men inom 5 år	1,6	1,6
Senare än 5 år	10,9	11,4
SUMMA	13,0	13,3
MASKINER OCH INVENTARIER		
Finansiella leasingavtal		
Totala minimileaseavgifter	3,4	0,6
Framtida finansiella kostnader	-0,4	-0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	3	0,5
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	0,5	0,1
Senare än 1 år men inom 5 år	2,5	0,4
Senare än 5 år	-	-
SUMMA	3,0	0,5

Varav externa finansiella leasingavtal

Totala minimileaseavgifter	3,4	0,6
Framtida finansiella kostnader	-0,4	0,0
Nuvärdet av minimileaseavgifterna	3	0,5

Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:

Inom 1 år	0,5	0,0
Senare än 1 år men inom 5 år	2,5	0,4
Senare än 5 år	-	-
SUMMA	3	0,5

Not 31 Justering ej likviditetspåverkande poster

Avskrivningar och nedskrivningar	61,30
Utrangeringar	6,40
Gjorda avsättningar	46,15

Driftredovisning

Enligt RKR R14 ska driftredovisningen utformas så att utfallet kan stämmas av mot fullmäktiges beslutade budget vilket innebär att driftredovisningen ska innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fullmäktige fastställt för den löpande verksamheten. Anvisar fullmäktige nettoanslag redovisas posterna som netto.

Styrelse/Nämnd, Verksamhet Mkr	Intäkt		Kostnad		Nettokostnad		Budget netto		Budgetavvikelse
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kommunstyrelse	20,2	20,4	-112,3	-105,9	-92,2	-85,5	-88,7	-83,9	-3,4
Räddningstjänst	3,7	3,2	-20	-17,9	-16,3	-14,8	-16,4	-14,8	0,1
Valnämnd	0,4	0	-0,7	0	-0,2	0	-0,3	-0,3	0,1
Revision	0	0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9	0
Överförmyndarverksamhet	0	0	-1,2	-1,3	-1,2	-1,3	-1,4	-1,4	0,3
Tekniska Nämnden	120,4	112,1	-170,2	-153,1	-49,8	-40,9	-48,2	-40,8	-1,6
Kultur och fritidsnämnd	8	8,3	-46,3	-43,2	-38,3	-34,9	-37,9	-35,1	-0,4
Barn och utbildningsnämnd	64,2	56,9	-572,6	-536,3	-508,4	-479,4	-507,1	-478,7	-1,2
Socialnämnd	43,8	39	-382,1	-351,1	-338,4	-312,1	-330,3	-308,4	-8,1
Miljö och byggnämnd	6,5	8,5	-11,2	-12,9	-4,8	-4,4	-6,2	-6	1,4
Finansiering	73,9	27,9	-31,4	-44,4	42,5	-16,5	-5,3	-9,4	47,8
Avgår poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och kostnader enligt RR.	-82,9	-71,9	77,5	71,9	-5,4	0	0	0	-5,3
Kostnader och intäkter enligt RR	258,1	204,4	-1271,4	-1195,1	-1013,3	-990,7	-1042,8	-979,7	29,5

Investeringsredovisning

Tabellen visar nettoutgifterna för 2024 och 2023 per nämnd. För innevarande år visas avvikelse mot budget. Vissa projektbudgetar är fördelade över flera år. Avvikelsen beror således i de flesta fall på att man kommit igång lite senare än planerat i budget och att budgeten av det skälet inte flyttats med i tid eller tvärtom.

INVESTERING PER NÄMND, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2024	Nettobudget 2024	Budget avvikelse 2024	Nettoutgift 2023
Kommunstyrelsen	1,8	9,2	7,3	7,5
Räddningstjänst	1,5	5,7	4,1	5,3
Teknisk nämnd	115,4	191,7	76,3	115,3
Kultur och fritidsnämnd	3,4	8,2	4,7	6,9
Barn och utbildningsnämnd	3,0	4,6	1,6	7,7
Socialnämnd	1,3	8,3	7,0	0,1
Miljö och byggnämnd	0,0	0,5	0,5	0,0
Summa	126,4	228,1	101,7	142,8

I tabellen nedan redovisas hur nedlagda utgifter fördelar sig på verksamhetsområden och detta mäts i olika program. Största posten under 2024 är grundskola med 31,9 mnkr varav 21,3 mnkr avser Hjortsjöskolan. Andra största posten är verksamhetsfastigheter med 26,4 mnkr som till största del är reinvestering i befintliga lokaler. Tredje största posten är VA-verksamheten med 24,7 mnkr varav ledningsförnyelse i befintliga VA-ledningsnät upparbetat 10,5 mnkr under 2024. Detta är ett projekt som pågår över flera år. Utökad kommunalt VA-verksamhetsområde i Rastad och Åhult pågår i etapper och har under 2024 upparbetat 8,6 mnkr. Fjärde största posten är gator, vägar, torg, hållplatser och gatubelysning som under 2024 har ett utfall på 23,6 mnkr.

INVESTERING PER PROGRAM, mnkr (exklusive exploatering)	Nettoutgift 2024	Nettobudget 2024	Budget- avvikelse 2024	Nettoutgift 2023
Kommunstyrelse	0,0	3,2	3,2	0,0
Verksamhetsfastigheter	26,4	28,0	1,6	36,6
Kommunledningskontoret	0,7	1,0	0,3	0,0
Datakommunikation	0,9	4,5	3,6	0,7
Brandvatten KS	4,3	0,0	-4,3	0,0
Gator, vägar, torg, hållplatser	23,6	50,6	27,0	26,8
Maskiner o fordon	0,5	0,9	0,5	0,6
Parker och lekplatser	1,4	1,4	0,0	0,4
Idrottsplatser	2,6	6,5	4,0	5,4
Sim och sporthallar	0,4	0,6	0,2	0,9
Friluftsbad	0,3	0,3	0,0	0,0
Föreningsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,2
Biblioteksverksamhet	0,0	0,2	0,2	0,1
Konst o kultur	0,2	0,6	0,4	0,3
Vatten och avloppsrening	24,7	33,1	8,3	27,5
Kosthåll	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundskola	31,9	66,6	35,0	24,6
Gymnasieskola	0,1	1,0	0,9	12,6
Förskola	5,7	15,3	9,6	0,0
Socialförvaltning	0,0	4,5	4,5	0,6
Daglig verksamhet	0,0	0,1	0,1	0,0
Äldreomsorg	1,3	3,7	2,5	0,2
Trygghetsboende	0,0	0,0	0,0	0,0
Miljö- o bygg	0,0	0,5	0,5	0,0
Räddningstjänst	1,5	5,7	4,1	5,3
Summa	126,4	228,1	101,7	142,8

Redovisning av olika typer av investeringar

Investeringarna i nedanstående tabeller delas upp i olika verksamheter beroende på finansieringsform. Den affärsdrivande verksamheten (VA) betalas av taxekollektivet via avgifter och taxor långsiktigt, medan exploateringsverksamheten dels finansieras genom inkomster från försäljning av iordningställda tomter/ytor (omsättningstillgången) och dels genom skattekollektivet (anläggningstillgången). Andra delar som fjärrvärme, fiber (VEAB) och VA (anslutningsavgifter) utgör också en finansiering inom denna verksamhet. Det är de skattefinansierade investeringarna som belastar kommunens ekonomi på sikt tillsammans med räntebärande lån som finansierar de utgifter som upparbetas i projektet innan tomter står klara för försäljning.

Affärsdrivande verksamhet (VA) mnkr	Nettoutgift 2024	Nettobudget 2024	Budget- avvikelse 2024	Nettoutgift 2023
Summa	24,7	33,1	8,3	27,5

Skattefinansierad verksamhet mnkr	Nettoutgift 2024	Nettobudget 2024	Budget- avvikelse 2024	Nettoutgift 2023
Summa	101,7	195,1	93,3	115,3

Exploateringsredovisning

mnkr	Nettoinkomst 2024	Nettobudget 2024	Budget- avvikelse 2024	Nettoinkomst 2023
Exploateringsfastigheter	-92,2	-46,1	-46,2	38,4

Ekonomisk tabell exploateringsprojekt Stigamo t o m 2024-12-31

Tkr	
Exploateringsverksamhet	Utfall t o m 2024-12-31
<u>Utgifter</u>	
Inköp mark	30 060,9
Exploateringsutgifter	86 737,0
Fjärrvärme VEAB	14 502,9
Delsumma:	131 300,9
<u>Inkomster</u>	
Nyttjanderätter	39 174,3
Tomtförsäljning	220 052,8
Skogsinkomst	11 007,4
Delsumma:	270 234,5
Nettoutfall: Exploateringsverksamhet	+ 138 933,6
Vatten – och avlopp	
<u>Utgifter</u>	
VA ledningar, VA verk	37 122,0
<u>Inkomster</u>	
Anslutningsavgift (VA)	18 604,7
Nettoutfall: VA-verksamhet:	-18 517,2
Skattefinansierad verksamhet	
<u>Utgifter</u>	
Gata, gatubelysning	43 221,9
Konst	1 727,3
Delsumma:	44 949,2
<u>Inkomster</u>	
Övriga inkomster	3 719,7
Delsumma:	3 719,7
Nettoutfall: Skattefinansierad verksamhet	- 41 229,4
Nettoutfall – totalt projektet t o m 2024-12-31	+ 79 187,0

Not: Belopp från bokföring samt utifrån komponentindelning anläggningsregistret.

Området utgör 190 Ha. Inom området pågår markförsäljning och byggnader uppförs. Sedan tidigare har området försetts med kommunal infrastruktur där merparten av huvuddelar är utbyggda, elnät, fiber, fjärrvärme, gator, vatten-och avlopp m.m. Flera serviser till sålda tomter har anlagts. Några infarter har flyttats på exploatörens begäran och bekostnad. Det kvarstår att förse östra sidan mot väg 846 med vatten-och avlopp samt in- och utfarter mot väg 846. Ny angöring till riksväg 30 förväntas behövas i samband med ny järnvägssträckning Byarum –Tenhult byggs ut. Byggda vägar inom området kommer att förse med slitlagerbeläggning när serviserna till tomterna har anlagts. Återställning av naturmark har utförts på ytor ut mot statlig väg och

utjämningsmagasin, ca 15 hektar. Gång- och cykelvägen längst i norr har sammanbundits med Jönköpings kommuns gång- och cykelvägsnät. Två bussangöringar har tagits i drift av Länstrafiken. Mindre insatser har gjorts under året för att anpassa utifrån etableringarnas behov.

En granskning av exploateringsredovisningen och projektet Stigamo gjordes under 2022 av sakkunniga revisorer. Några rekommendationer lämnades i denna rapport. Kommunstyrelsen har återkopplat till de förtroendevalda revisorerna. En viktig slutsats i rapporten har varit att kommunen i sin redovisning av exploateringsverksamhet gjort ett stort utvecklingsarbete och att redovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Projektet pågår och en delrapportering gjordes första gången i årsbokslutet för 2022. Denna tabell har i år kompletterats så att tabellen visar utfall t.o.m. 2024-12-31.

Större pågående, ej slutredovisade, investeringsprojekt t o m 2024-12-31

Nedan bild visar total nettoutgift och budget tom 2024 för pågående investeringsprojekt

Aktuella ENSKILDA STÖRRE INVESTERINGSOBJEKT Mnkr	Nettoutgift	Total budget	Avvikelse mot total budget
Bro Kapellgatan Vaggeryd	9,2	12,6	3,4
Centrumutveckling Storgatan Skryd (påse)	2,7	7,5	4,8
Energisparåtgärder Skatteverksamhet (LED Vaggeryd)	11,5	15,5	4,0
Hjortsjöskolan mellanstadiet	22,7	48,4	25,7
Förskola Nyckelpigan Vaggeryd	5,8	5,5	-0,3
Hok skola värme (TN energieff. och energiprod.)	3,4	3,0	-0,4
Utbyggnad och upprustning av Fågelforsskola 7-9, Skillingaryd	1,8	2,5	0,7
Reinvestering fastigheter	2,1	25,0	-0,1
Ledningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät	19,7	16,1	-3,6
VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult	23,6	26,9	6,3
VA Om- och nybygg PST av g avloppsreningsverket i Vryd	5,9	6,0	0,1

Bro Kapellgatan Vaggeryd

Underlag för upphandling har framarbetats och lagts ut för upphandling. Förberedande delar inför entreprenadstart pågår bl.a. har del av fiskvandringvägen byggts. Förseningar som uppstått vid framtagande av handlingar och samråd med Länsstyrelsen innebär att förlängning av färdigställandetiden behövdes begäras. Mark- och miljödomstolen har beslutat om förlängd genomförande tid. Det är tredje gången projektet är inne i Mark- och miljödomstolen för prövning av genomförande. Problemet med broarna vid Kvarnen har funnits sedan 2009 men storleken på åtgärder har vuxit utifrån att broarna är underspolades (dammbrott 30 augusti 2014) och kraven på vattenverksamheten har ökat över tid.

Centrumutveckling Storgatan Skryd (påse)

Del av projektet har utförts och åter uppstartas i vår efter vinterns tjalperioder. Innan gatan kan byggas upp ska bristfälliga vatten- och avloppsledningar förnyas vilket är genomförd på hela sträckan under året. Därefter görs punktinsatser på fjärrvärmeledningarna av VEAB, teleledningar som åtgärdas av Skanova samt elledningar som åtgärdas av Vattenfall. VEAB, Skanova och Vattenfall har kvarstående arbeten på sina delar som inte har återställd gata.

Energisparåtgärder Skatteverksamhet (LED Vaggeryd)

Armaturerna har bytts ut, byte av säkringshållare kvarstår i lyktstolparna som utförs till kommande vår.

Hjortsjöskolan mellanstadiet

GBJ upphandlade, bef. Byggnad riven, projektering i slutfas. Stomresning skall påbörjas.

Förskola Nyckelpigan Vaggeryd

Ventilation och ombyggnation klar och lokalerna tagna i drift. Slutförhandling om besiktningpunkter pågår.

Hok skola värme (TN energieff. och energiprod.)

Anläggning i drift besiktningpunkter kvarstår. Slutavstämning pågår.

Utbyggnad och upprustning av Fågelfors skola 7-9, Skillingaryd

Skillingaryd: Ombyggnad och upprustning klar. Avstämning besiktningpunkter kvarstår

Reinvestering fastigheter

Fågelfors skolans takkupor på 1914 års byggnad påbörjad. Fågelfors förskola slutförande av etapp 2 är slutbesiktigad. Avsättning besiktningpunkter kvarstår

Affärsdrivande investeringsprojektLedningsförnyelse i befintligt VA-ledningsnät

Långtidsprojekt, som förväntas hålla budget över tid.

VA Omvandlingsomr kommunalt VA utökat vsh omr Rastad, Åhult

Projektet pågår. Etapp 1 är klart, Etapp 2 byggfas. Etapp 3 markförhandling inför byggfas. Föreläggande från länsstyrelsen om att bygga ut kommunalt vatten och avlopp till fastigheter utmed Käringasjön, Sandsjön och Fängen.

VA Om- och nybygg PST av g avloppsreningsverket i Vryd

Förnyelse av pumpstation med buffertfunktion för att minimera bräddningar. Projektet är genomfört. Kvarstår rivning av äldre byggnad vilket hanteras i driften.

Affärsdrivande verksamhet VA

Resultaträkning vatten och avlopp

Mkr	2024	2023
Verksamhetens intäkter	38,0	33,2
Verksamhetens kostnader	-29,1	-24,8
Avskrivningar	-8,9	-8,4
Verksamhetens nettokostnader	0,0	-0,1
Finansiella intäkter	0,0	0,0
Finansiella kostnader	0,0	-3,1
Resultat	0,0	-3,0

Balansräkning vatten och avlopp

Mkr	2024	2023
TILLGÅNGAR		
Vatten och avloppsrening anskaffningsvärde	418,5	390,0
Vatten och avloppsrening ack avskrivning	-121,5	-112,6
Maskiner, fordon och inventarier anskaffning	3,2	3,2
Maskiner, fordon och inventarier avskrivning	-1,8	-1,6
Summa anläggningstillgångar	298,4	279,0
Förråd	0,4	0,4
Kortfristiga fordringar	3,0	2,5
Likvida medel	0	0,0
Summa omsättningstillgångar	3,3	2,9
SUMMA TILLGÅNGAR	301,7	281,9
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
Årets resultat	0,0	-3,0
Övrigt eget kapital	0	0,0
Summa eget kapital	0,0	-3,0
SKULDER		
Långfristiga skulder	255,5	240,1
Periodiserade anslutningsavgifter	46,2	44,5
Kortfristiga skulder inkl leverantörsskuld	0,0	0,3
Summa skulder	301,7	284,9
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	301,7	281,9

